

J. R. HANNULA

ELÄMÄ
JUMALASSA

ELÄMÄ JUMALASSA

ELÄMÄ JUMALASSA

Kirjoittanut

J. R. HANNULA

TAMPEREELLA 1952
P. E:n KANNATUSLIITTO

Tampereella 1952.
Tampereen Paperinjalostustehdas
ja Kivipaino Oy.

I

MITÄ ON JUMALA?

Syvin käytännöllinen kokemus on opettanut ymmärtämään, että ilman Jumalaa — joka Jumala piilee ja ilmenee sekä meissä ihmisissä että maailman kaikeudessa — me emme lopultakaan löydä missään rauhaa. Niinpä nyt aloitammekin nämä tutkielmamme kysymällä: mitä on Jumala?

Vastauksia tähän kysymykseen on annettu jos min-kälaisia. Jotkut ovat madalluttaneet elämäнкäsityksensä materialismiin ja ovat yrittäneet kieltää kaiken. Kuitenkin pelkkä materialismi alkaa olla voitettu kanta. Elämä itsessään on siksi ihmeellinen, että se jo sellaisenaan panee aavistelemaan: joku johtava järki täytyy olla kaiken takana. Sellainen on ns. filosofien näkökanta. Heistäkin lienevät useimmat kuitenkin pysähtyneet tuollaiseen aavisteluun. Toistaiseksi vain harvat ovat aavisteluissaan ponnistelleet niin pitkälle, että olisivat päässeet käytännölliseen Jumal-kokemukseen. Sellaisiakin kuitenkin on. Jeesuksen tavalla he ovat voineet sanoa jopa tulleen sa yhdeksi Jumalan kanssa, taivaallisen Isän kanssa.

Tällainen saavutus onkin sopusoinnussa sen ajatuksen kanssa, että Jumala on kaiken takana, on kaiken alku ja kaiken päämäärä. Niinhän Jeesuksen esittämässä ja Pekka Ervastian uudelleen järjestämässä, selventämässä ja syventämässä Vuorisaarnassa nimenomaan sanotaankin, että taivaallisen Isän täydellisyys saavutetaan Vuorisaarnassa esitettyjen neuvojen käytännöllisessä seuraamisessa. Ja onhan ymmärrettävää, ettei inhimillis-jumalallista täydellisyyttä saavuteta vain älyllisellä pohdiskelulla, eikä muotomenollisella uskonnollisuudella, vaan nimenomaan käytännöllisessä pyrkimyksessä.

— — —

Edelläsanoista onkin nyt sopiva siirtyä siihen kristikunnassa vallinneeseen käsitykseen, että Jumala voi esiintyä ihmisenä ihmisten keskuudessa maankin päällä. Uskotaan, että Jeesus Natsarealainen oli Jumala ihmiseksi tulleenä.

Samalla tästä on muodostunut jumaluusopillisia pulmia. Ensiksi on uskottu, että vaikka Jumala on yksi, niin kuitenkin Jumalassa on kolme persoonaa: Isä, Poika ja Pyhä Henki. Toiseksi on sanottu ja uskottu, että Jeesus Natsarenuksessa Jumala esiintyi toisena, siis keskimmäisenä persoonana, Poikana.

Näin pitkälle kristikunta oli päässyt uskossaan Jumalaan ja uskossaan Jumalan esiintymisenä ihmisenä. Mutta siihen kristikunta on uskomuksessaan pysähtynyt, paikalleen jähmettynyt. Yhdeltä kannalta jähmettyneisyys näkyy siinä, että vaikka Jumala yhtenä kolminaisuuden osana, Poikana, on voinut esiintyä ihmisenä, niin toiset kolminaisuuden persoonat,

Pyhä Henki ja Isä, eivät sillätavoin ihmisenä esiinny. Kristikunta ei edellytä, että sellaista edes voisikaan tapahtua.

Tämä on ensimmäinen töksähdys, jäykistys kirkollisessa Jumalauskossa. Siihen liittyy toinen, käytännöllisesti katsoen edellistä pahempi. Sillä kun Jeesus, ihmiseksi tullut Jumala, sitten antoi ohjeita, neuvoja ja käskyjä käytännöllistä elämäämme varten, niin kirkollinen kristikunta on nämä käskyt kokonaan kieltänyt.

Tämähän on suorastaan jumalatonta. Se on Jumalan pilkkaa.

— — —

Asian luonnosta seuraa kysymys: miksi kristikunta noin menettelee?

Tähän tulee selityksenä, vaikkei puolustuksena, tieto elämän kaksinaisuudesta. Ilmennyt elämä on kaksinaisuutta, henkeä ja ainetta. Ihminen tajuntana, toimivana päivätietoisena minänä on kummankin, hengen ja aineen vaikutuksen alainen. Vaikka ihminen uskoo Jumalaan, niin aineellinen maailma, johon hän on ruumiillisesti syntynyt, lumoo ja sitoo häntä. Aineen lumoamina ihmiset joutuvat aste asteelta purkamaan ja kieltämään parhaimman näkemyksensä. Henkiolentona ihmisen tehtävä on: alistaa sekä oma itsensä että aineen mahti hengen kuuliaisuuteen, Jumalan tahdon ilmentämiseen. Mutta aineellisuuden mahti lumoo ja saa aikaan, että ihmisen suhde Jumalaan muodostuu turhaksi »Herra, Herra» huutamiseksi.

Kuitenkin ihminen tuossa turhassa huutamises-

saankin yrittää alistaa jotain Jumalallekin. Rakenetaan kirkkoja. Muodostuu seurakuntia. Mutta jokseenkin pian kirkko, seura tai seurakunta maallistuu. Muodostuu virkoja ja viranhoitajia. Elävän elämän tilalle tulee viranhoito. Muodostuu viranhoidollisia sääntöjä, seurakunnallisia ohjeita. Ja niin vähitellen unohtuu ja jää syrjään Mestarin Vuorisaarnassaan esittämät säännöt ja ohjeet.

Juuri näin on käynyt kirkollisessa kristikunnassa. Mestarin esittämää oppia ei kristikunnan kirkoissa julisteta. Julistetaan jotain ammatillisesti ja viranhoidollisesti muodostettua oppia.

Ja niin tullaan muotomenoihin. Tullaan mm. sakramentteihin. Niiden vaikutuksesta luullaan yhdeltä puolen vapauduttavan synneistä ja toiselta puolen kasvettavan kristillisissä hyveissä. Ja niin on nyt lutherilaisellakin kirkolla kaksi sakramenttia, kaste ja ehtoollinen. Tässä kristikunnassa ollaan kaikki kastettuja. Siten luullaan luovutun »perkeleestä, maailmasta ja omista himoistamme». Sillä sitähan kasteen pitäisi merkitä. Me luulemme siten sovittaneemme ja antaneemme anteeksi kaikki toisillemme tekemät rikkomuksemme. Sillä sitähan ehtoollisen pitäisi merkitä.

Tarvinneeko huomauttaa, että tuokin kaikki on turhaa »Herra, Herra» huutoa. Se on itsemme ja toistemme harhauttamista. — Miksi teeskentelemme? Miksi emme ainakin samalla vakavuudella peseydy synnistä ja kasvata itseämme veljesrakkaudessa seuraamalla Vuorisaarnassa esitettyjä ihmisyyden ihanteita?

— — —

Tästä tulemmekin noiden harhojen käytännöllisiin seuraamuksiin. Sillä kaikesta huolimatta ihmisten on eletävä käytännöllisesti, eikä vain seremoniaalisesti. Ja kun puhtaus on kuitattu kasteella ja veljesrakkaus ehtoollisen sakramentilla, niin käytännöllisessä elämässä rehoittaa siveettömyys ja rakkaudettomuus. Eletään nautinnon, valheen, kunnian- ja vallanhimon lumoissa. Se vie epäsopuun, sotaan, järjestettyyn murhaan ja ryöväykseen. Siis juuri sellaiseen eikristilliseen, ei-inhimilliseen käytäntöön, jollaisessa kristikunta parhaallaankin elää. Sillä selväähän on: kun elämänoppi hyljättiin ja kuolemanoppi (alkaen kirkon karkeasta sijaissovitusopista) omaksuttiin, niin se on jatkuvasti ja paisuvasti johtanut yhä suurempaan tuhoon ja kuolemaan.

— — —

Mennäksemme esityksessämme eteenpäin on meidän nyt otettava huomioon elämän oma jumalallinen järjestelmä. Sillä vaikka me ihmiset voimme omassa itsekkyydessämme ja henkisessä laiskuudessamme kieltää Vuorisaarnassa esitetyn inhimillisen ihan-
teemme, *dharmamme*, velvollisuutemme, niin siitä huolimatta elämän oma järjestys on järkkymätön. Meidän todellinen velvollisuutemme, *dharmamme*, on: kulkea Vuorisaarnassa viitoitettua itsekasvatuksen ja toiminnan tietä kohti Mestariutta, kohti taivaallisen Isämme täydellisyyttä. Kun niin teemme, silloin kuljemme ja toimimme yhdessä ja samansuuntaisesti elämän luovan toiminnan kanssa.

Tällöinkin voimme tehdä erehdyksiä. Mutta emme ryhdy erehdyksiämme puolustamaan. Emme ryhdy — teologien tavalla — madalluttamaan tai jopa kokonaan kieltämään Vuorisaarnassa esitettyä ja viitoitettua tietä. Päinvastoin yritämme parhaamme mukaan ottaa oppia omista erehdyksistämme. Emme erehdyksiämme puolusta, mutta emme niistä myöskään masennu. Erehdyksemme nöyryyttäkööt meitä yhdeltä puolen ja kannustakoot meitä toiselta puolen, niin että entistä huolellisemmin ryhtyisimme velvollisuuttamme täyttämään, luovaa ja palvelevaa tehtävääme suorittamaan.

On aivan toista kun suorastaan kiellämme Vuorisaarnassa esitetyn ja viitoitetun ihmisyyden tien. Tai kun suhtaudumme siihen piittaamattomuudella. Silloin aiheutamme huonoja seurauksia, huonoa karmaa. Niinpä ihmisten elämään pääsee muodostumaan sellaisia ulkoisiakin luonnottomuuksia kuin ylöllisyys yhdeltä puolen ja kurjuus toiselta puolen. Jollaisina esim. Lontoon vastakohdat ovat olleet tyyppillisen kuuluisia. Pekka Ervast sanookin, että luonnoton ylöllisyys aivan kuin vastapainokseen vaatii, tai aiheuttaa, yhtä luonnottoman kurjuuden. — Tämän tasapainovaatimuksen voimme ymmärtää sillä tavoin, että kun ihminen tyytyy viettämään elämänsä luonnottomassa ylöllisyydessä, niin se jossain seuraavassa jälleensyntymässä aiheuttaa yhtä luonnottoman kurjuuden.

Sama on ryhmien, kansojen ja niiden johtajien laita. Kun ne eivät pysy ihmisyyden tiellä, vaan lähtevät sortamaan toisia yksilöitä, toisia ryhmiä ja kan-

soja, silloin tästä seuraa, että sellaiset ryhmät ja kansat saavat painua saamattomuuteen, sammumiseen, kuolemaan.

Juuri näin joudummekin jumalallisen karman, syyn ja seurauksen lain kanssa kosketukseen. Siten Karma tulee — niinkuin Pekka Ervast sanoi — meidän ensimmäiseksi varsinaiseksi Mestariksemme, opettajaksemme.

Karma ei sellaisenaan anna mitään anteeksi. Siten se erikoisesti edustaa Jumalan kolmatta »persoonaa», kolmatta Logosta, Pyhää Henkeä. Pyhästä Hengestä hän nimenomaan sanotaan, että kun sitä vastaan rikomme, ei siinä ole anteeksiantoa muulla tavalla, kuin että kaikki on käytännössä sovitettava.

— — —

Tästä voimmekin nyt siirtyä siihen asiaan, josta edellä jo oli puhe, nim. Jumalan esiintymiseen ihmisenä ihmisten keskuudessa. Kirkko uskoo, että Jumala esiintyi toisena persoonana, Poikana, Jeesus Natsarealaisessa. Mutta kirkollinen kristikunta ei tiedä mitään siitä, että Jumala voi ruumistua ihmiseksi samalla tavoin myös Pyhänä Henkenä ja Isänä. Asia onkin niin, että ennen Jeesusta esiintyneet suuret profeetat ruumistuttivat nimenomaan Pyhää Henkeä, kolmatta persoonaa, kolmatta Logosta. He opettivat elämän pyhyyttä, siveellistä puhtautta, rehellisyyttä. Sitä kaikki uskontojen perustajat, keskuhenkilöt, opettivat. Totuuden Pyhä Henki heissä puhui ja opetti. Gautama Buddha oli heistä suurin ja täydellisin. Niinpä Buddha ei puhu Jumalasta sillätavoin kuin täällä kristikunnassa. Hän puhuu

etupäässä, tai yksinomaan, Karmasta, elämän hyvästä Laista, joka mittaa jokaiselle tekojensa mukaan.

Tämä kosmillisen, jumalallisen Pyhän Hengen tuleminen ihmisiin ja ihmiskuntaan jatkuu edelleen. Sillä vaikka Pyhä Henki on päässyt muutamissa ihmisissä täydellistyneesti esille, ja vaikka Pyhä Henki on sitten päässyt koko ihmiskunnassakin vaikuttamaan, niin eivät ihmiset yleensä vielä ole, eivät osaa olla, himottomia ja totuudellisia, rehellisiä. Siksi ihmiset käyvät karmallisten kärsimysten koulua pakollisen jälleensyntymisen pyörässä. Ja pahinta on, että uskonto on myöhempien johtajiensa käsissä madaltunut, milteipä alkuperäisen Mestarin opetuksen vastakohdaksi.

— — —

Kuitenkin elämän kokonaiskehitys syvenee ja menee eteenpäin. Muodostuuhan ihmiskunnassa kuitenkin pieniä valiojoukkoja, jotka antautuvat tietoisesti yhteistyöhön Mestarin kanssa, Mestarin omaa oppia seuraten. Näiden ihmisten avulla Pyhä Henki valmisti ihmiskunnassa maaperää, jotta Jumala Poikana, kosmillisena Kristuksena, Rakkautena, Äitinä, saattoi Jordanin kasteessa ottaa asuntonsa Jeesus Natsarealaisessa. Rehellisyyden ja himottomuuden lisäksi alkoi silloin ihmiskunnassa erikoisesti vaikuttaa inhimillis-jumalallinen veljesrakkaus. Puhtauden ja rehellisyyden lisäksi ihmisille tuli mahdolliseksi järjestää keskinäisiä suhteitaan sovittamalla, pyytämällä ja antamalla toisilleen anteeksi. Jeesus näytti siinä esimerkkiä. Hän pysyi anteeksiantavassa rakkaudessa silloinkin, vaikka tämä tavallinen maailma

jumalineen ja johtajineen, pappeineen ja maaherroineen vangitsi hänet, häpäisi ja räökkäsi ja toimitti hänelle teloitus-kuoleman. Juuri tällä uskollisuudellaan rakkaudelle ja anteeksiantamiselle Jeesus siinä asteessa voitti maailman. Jumala ja ihminen yhdessä voittivat.

— — —

Näin oli Jumala kahdella tavalla, Pyhänä Henkenä ja Poikana, päässyt sisäistä tietä ihmiskuntaan. Mutta Jumala kosmillisena Isänä oli vielä varsinaisesti ruumistumatta. Kyllähän Jumala Isänäkin oli kaiken aikaa salassa eli sisästäpäin vaikuttanut. Kyllä Isä sillätavoin vaikutti Buddhassa ja Jeesus Kristuksessa. Sanoihan Jeesus opetuslapsilleen niinkin, että ken hänet, Jeesus Kristuksen, näkee, hän näkee Isänkin.

Kuitenkin Jeesus vielä kuvaillen ja ennustellen puhui Isän ja Hänen valtakuntansa tulemisesta. Kyllähän Isän valtakunta — niinkuin Pyhän Hengen ja Pojankin elämä — alusta alkaen piili jokaisessa ihmisessä, tai jokaisen ihmisen tajunnan takana. Mutta niinkuin Pyhän Hengen ja Pojan elämän ilmentyminen ihmiskunnassa edellytti, että ne ensin pääsivät vaaditulla täydellisyydellä esille yhdessä ihmisessä, Buddhassa ja Jeesuksessa, samoin täytyi Jumalan Kosmillisena Isänä ensin päästä vaaditulla täydellisyydellä esille yhdessä ihmisessä.

Ja tämä on nyt meidän päivinämmä tapahtunut. Se tapahtui täällä Suomessa. Ja se ihminen, jossa tämä tapahtui, oli Pekka Ervast. Niinpä saammekin nyt Pekka Ervastilta täydellisen selvityksen, täydell-

lisimmän selvityksen kuin milloinkaan ennen Jumalasta, Logoksesta, ihmisestä ja siitä tiestä, jota kulkeen ihminen tulee Jumalan yhteyteen, siinä elää ja työtä tekee.

Niinpä on ymmärrettävää, että ihmiskunnan ja maapallon elämässä voi alkaa ratkaisevasti uusi vaihe vasta nyt, kun Jumala kaikissa kolmessa olemuspuollessaan: Pyhänä Henkenä, Poikana ja Isänä on elävällä ja käytännöllisellä tavalla astunut ihmiskuntamme päivätietoiseen elämään.

Tätä vaihetta on ehkä joskus sanottu maailman lopuksi. Se ei ole maailmanloppu ainakaan siinä merkityksessä, että maapallo tuhoutuisi. Se on maailmanloppu älyllissiveellisessä merkityksessä. Se on maailmanloppu ensiksikin siinä merkityksessä, että Karma on nyt siirtynyt Saatanalta Kristuksen käteen. Ja tästä nimenomaan johtuu uusi vaihe, uusi järjestely maapallossa ja ihmiskunnassa. Vanha elämäntahti on tuomittu häviämään, ja uutta syntyy. Uutta syntyy nimenomaan sen tapahtuman turvissa, että Karma on siirtynyt Saatanalta Kristuksen käteen. Tämä tekee mahdolliseksi, että syntyy ja muodostuu sellaisia ryhmiä, jotka elävät ja tekevät käytännöllisesti työtä Vuorisaarnan Mestarin johdolla. On ymmärrettävää, että kun Karma on siirtynyt Saatanalta Kristuksen käteen, niin karma ei enää vastusta eikä yritä tuhota Kristus-johtoista työtä.

— — —

Nämä suuret saavutukset vaikuttavat, että ihmiskunta elää nyt vaikeassa ylimenotilassa. Ihmiset kirkkoineen, yliopistoineen, valtioineen ovat tottuneet

turvautumaan väkivaltaisiin voimakeinoihin, jopa sodan muodossa tapahtuvaan joukko-murhaan ja ryöväykseen. Ja tästä tottumuksesta on nyt vaikea vapautua. Yksityinen ihminen voi henkisesti herätä, nöyrytyä elämän edessä ja tehdä ratkaisunsa nopeastikin. Mutta kansojen ja kirkkojen — tai paremminkin niiden johtajien — herääminen ja ratkaisuun pääseminen käy hitaasti. Helppoa ei ole saada kirkkoja ja kansoja — tai taasenkin niiden johtajia — luopumaan väkivallasta, aseista, armeijasta, sotajoukosta.

Luonnollista on, että tämä ratkaisu on ensimmäisenä tarjolla sille kansalle, jonka keskuudessa Isän ruumistus tapahtui. Siis Suomen kansalle. Mutta ellei Suomessa onnistuttaisi — joka vaara aina vaanii — niin toivottavasti onnistutaan jossain toisessa kansassa. Pekka Ervast huomautti, että emme tarvitse olla kateita, vaan voimme päinvastoin iloita, kun joku kansa onnistuu.

Kansan onnistuminen taas riippuu siitä, elääkö ja toimiiko sen keskellä (valtaistuimen oikealla puolella) riittävän suuri henkinen valiojoukko, sellainen, joka on ratkaissut vähintäänkin sotakysymyksen, joka rakentaa Vuorisaarnan Mestarin johdolla pahanvastustamattomuuden kulmakivelle.

Tässä työssä on apuna se uusi suuri henkinen voima, mikä Pekka Ervastian suuren saavutuksen yhteydessä vuodattautui suuresta kosmoksesta koko meidän auringokuntaamme ja joka meidän maapallollamme muodostui uudeksi luonnonvoimaksi. Tästä johtuu, että maapallomme atmosfääri alkaa jatkuvasti eette-

röityä. Onhan sähkövoimakin vasta melkoisen äskettäin saatu käytäntöön. Niinpä Pekka Ervast sanoi Väinämöisenkin suunnitelmassa olevan, että sähkövoima tulee Suomessa suuresti käytäntöön. Näyttää niinkuin koko maa olisi sähköjohdoilla verkostettu. P. E. lisäsi, että myöhemmin tulee uusi luonnonvoima, joka syrjäyttää sähkövoimankin, mutta sitä ennen on sähköä käytettävä täysin määrin.

Asioiden ymmärtäminen vaatii, että käsittelemme sähkövoiman käyttöä hiukan sisäiseltä kannalta. Tai ehkä olisi asiallisempaa sanoa: uhrin kannalta. Sillä tekniikka ei ainakaan vielä ole päässyt välittömästi sähköön käsiksi. Sen käsiksi pääseminen tapahtuu fyysillis-kemiallisten voimien uhraamisella. Laitetaan esim. vesiputoukseen ns. voimalaitos. Koneellisen tekniikan avulla siinä fyysillinen voima uhrataan, jotta sitten saadaan eetterivoima esille ja käytäntöön. — Sama uhri tapahtuu, kun kemiallisen palamisen kautta saadaan höyrykone »kolkuttamaan» eetterivoimaa esille.

Tällä menetelmällä on vastaavaisuus henkisessä elämässä siten, että meidän on uhrattava aineellinen ja siveellinen kannatuksemme Vuorisaarnan Mestarin johtamalle henkiselle työlle. Tämä on elämän oma sääntö, joka on käytännöllisenä uhrina suoritettava. Siitä emme pääse yli emmekä ympäri. Niinkuin emme ilman fyysillis-kemiallisten voimien uhraamista pääse käsiksi sähköön, sen antamaan voimaan, lämpöön ja valoon, samoin emme ilman aineellis-siveellisten voimien uhria pääse varsinaisesti sisälle henkiseen elämään, emme sen voimaan, lämpöön ja valoon.

Huomaamme jo tästä, että todellinen henkinen elämä on uhria, työtä ja ponnistusta. Se on elämää sisäisessä Jumalassa, yksilönä ja ryhmänä.

II

JATKUVA SYNTYMÄ

Elämässä tapahtuu jatkuvaa syntymää ja kuolemaa. Ja samalla kaikinpuolista kehitystä. On ruumiillista syntymää ja kuolemaa ja siihen sisältyvää kehitystä. On myös sielullista, siveellistä ja moninaista aatteellista syntymää ja kuolemaa, ja niihin sisältyvää kehitystä.

Teosofis-kristosofisessa sanomassa saamme perusteltua selkeyttä kaikissa näissä asioissa. Sanoihan Pekka Ervast, että meidän ajallamme esiintyvässä suuressa Opettajassa on kaikki pulmat ratkaistu. Ja se suuri Opettaja, suuri Ratkaisija, oli nimenomaan Pekka Ervast. Hänen ratkaisunsa tulokset taas näkyvät ja meille tarjoutuvat hänen teosofis-kristosofisessa sanomassaan. Niinpä saamme tietää ja oppia ymmärtämään, että vaikka Jumala ja elämä on yksi, niin ilmentyneessä elämässä — ainakin jollain kehityksen kohdalla — on suorastaan kaksi koulua, hyvänkoulu ja pahankoulu. On valkoisia ja mustia maagioita. Jne.

— — —

Kansanomaisessa tietoudessa nämä valon ja pimeyden maailmat esiintyvät monin tavoin. Niinpä lapsuudessani kuulin useasti kerrottavan ns. vaihdokkaista. Myöhemmin olen huomannut samoja asioita esitetyn kirjallisessakin muodossa. Niinpä samaisista vaihdokkaista kerrotaan Suomalaisen Kirjallisuusseuran vuonna 1947 julkaisemassa paksussa niteessä: »Suomen kansan mystillisiä tarinoita». Näissä tarinoissa kerrotaan, että kun jossain perheessä syntyi lapsi, niin pimeyden henki vaani tilaisuutta siepataksaan lapsen ja pannakseen tilalle oman lapsensa, vaihdokkaan. Ja sitten mainitaan, että joskus tuollainen vaihdos tapahtui. Se pääsi tapahtumaan, kun äiti oli unohtanut siunata itsensä ja lapsensa. Tai kun perheessä yleensäkin oli eletty ja menetelty pahasti. — Nuo vaihdokkaat olivat sitten aivan mahdollottomia, toisten hoidettavia. Yleensä ne kuolivatkin nuorina.

Tarina vaihdokkaista on kansanomaisen realistinen. Kuitenkin siihen voi sisältyä asia tai aate, joka kaipa selvittelyä. Selvittely saattanee tapahtua useammasta näkökulmasta. Ensiksikin tuo »siunaus», kun vanhemmat, etenkin äiti, ei ole tullut siunanneeksi itseään ja lastaan.

Siunauksen laiminlyöminen vakavammassa mielessä on sitä, että vanhemmat, äiti ja isä, eivät ole ottaneet elämää yleensä eivätkä avioelämäänsä sillä tavoin henkisesti ja vakavasti kuin se olisi otettava. Naisen ja miehen on avioliitossaan pyrittävä siihen — niinkuin Pekka Ervast sanoo —, että he synnyt-

täisivät lapsia Jumalalle. Toisin sanoen vanhemmat menevät naimisiin siinä uhrautuvassa mielessä ja he tahtovat elää sillä tavoin puhdasta, henkevää, rakkauttella elämää, että heidän lapsikseen voisivat syntyä henkevämmät sielut, opetuslapsisielut, vihityt. Heidän lapsikseen voisivat syntyä sellaiset sielut, jotka eivät pahasta mitään tietäisi, joiden sydämessä olisi puhjennut veljesrakkaudenruusu, jotka olisivat kruunatut työntekijöiksi Jumalan valtakunnassa Vuorisaarnan Mestarin johdolla.

Mutta kun näin ei tapahdu, kun naiset ja miehet menevät avioliittoon umpimähkään, alempien luonnonvoimien ajamina, persoonallisten tavoitteiden kannustamina, tai kun he ovat piittaamattomia Vuorisaarnassa esitetystä ihmisyyden ihanteesta, vieläpä sitä vastustavat, silloin on kaikki sattuman varassa. Heidän lapsikseen saattaa syntyä melkeinpä millaisia olioita tahansa.

Tällätavoin tuo »vaihtokas»-juttu tulee järjestelmällisesti ymmärrettävään valoon. Sillä me painumme itsekin jonkinlaiseen vaihdokkaisuuteen, jonkinlaiseen alennukseen silloin, kun me tyydymme elämään eläimellisissä himoissa, kun me elämme henkisessä piittaamattomuudessa, ylpeässä ylimielisyydessä suhteessamme Vuorisaarnassa esitettyyn ihmisyyden ihanteeseen.

— — —

Siirrymme nyt asioiden aatteelliseen puoleen. Sillä eivät vain ihmiset synny tänne maailmaan, vaan tänne syntyy myös moninaisia aatteita, pienempiä ja suurempia. Yksi sellainen meidän ajallamme syntynyt aate oli raittiusaate. Ellei se syntynytkään suo-

rastaan Kristus-maailmasta, niin syntyi se ainakin enkelimaailmasta, tämän tavallisen maailman paremmalta puolelta.

Ruumiillistuneessa raittiusaatteessa syntyi valon lapsi tänne ihmisten maailmaan. Se syntyminen tapahtui allekirjoittaneen lapsuuden aikoina. Ensin isäntämiehet sille jotenkin hymyilivät. He puhuivat »vesipojista» ynnä muusta sellaisesta. Mutta ennen pitkää hymyily muuttui kunnioitukseksi. Nuorisossa tapahtui vähitellen muutos. Jos aikaisemmin oli »miehekästä» esiintyä päihtyneenä, niin pian alettiin pitää päihtyneenä esiintymistä häpeänä.

Tällainen muutos oli niihin aikoihin hyvin huomattava. Olen joskus jälkeinpäin huomannut sanovani: Suomen kansa oli tulemaisillaan raittiiksi.

Mutta sitten tapahtui muutos. Kenties raittiusliikkeen »vanhemmat» olivat unohtaneet siunata itseään ja lastaan, raittiustyötään. Ja niin pimeyden henki pääsi sujauttamaan vaihdokkaansa raittiusliikkeen johtoon. Alussa, kun valon lapsi oli raittiusliikkeen johdossa, tapahtui raitistuminen vapaan valistustyön vaikutuksesta. Ketään ei pakoitettu olemaan raitis. Itsekukin oli raitis vapaasta tahdostaan. Ihminen oli raitis sikäli kuin ymmärsi raittiuden arvoa ja merkitystä. Mutta kun vaihdokas pääsi raittiusliikkeen johtoon, silloin se ensimmäiseksi työksensä hankki itselleen oikeuden pakkokeinojen käyttöön. Raittiusasian nimessä oli jo mahdollista vuodattaa vertakin.

Samalla hävisi kunnioitus raittiusaatetta kohtaan. Alkoi jälleen olla »miehekästä» esiintyä päihtyneenä.

Pakollinen kieltolaki — jota ei vapaaehtoisesti noudatettu — tappoi raittiusaatteen.

Verrattain pian sentään herättiin huomaamaan, että oli tehty virhe. Kieltolaki kumottiin. Kuitenkin oli raittiustyön kauniit saavutukset ennätetty tuhota. Ja hämmentäväksi tekijäksi jäi, kun valtio itse ryhtyi viinankeittäjäksi ja väkijuomien kaupiaaksi.

— — —

Vaikeammin korjattavaksi muodostui eräs toinen Suomessa eletty näytelmä, jossa valon lapsi niinikään joutui työnnetyksi syrjään ja pimeyden henki sai sujautetuksi vaihdokkaansa johtoon. Se oli suhteemme ulkoiseen mahtiin, sortoon, väkevämmän oikeuteen.

Suomen kansan kohtalo oli muodostunut sellaiseksi, että sen perustuslaillisesti hallitsevana suuriruhtinaana oli silloinen Venäjän tsaari. Mutta tilanne kehittyi sellaiseksi, että suuriruhtinas — nojautuen väkevämmän oikeuteen — alkoi mielivaltaisesti sivuuttaa ja muuttaa juhlallisesti tehtyjä sopimuksia. Tarkoituksena oli siten tuhota Suomen itsenäisyys.

Tätä hävitystyötä vastaan Suomi asettui passiiviseen vastarintaan, pitäen kiinni tehdyistä ja molemmin puolin hyväksytyistä sopimuksista. Ja juuri tämä passiivinen vastarinta johti voittoon. Kohtalo järjestyi sellaiseksi, että Suomi vapautui armeijastaan, ja joulukuussa 1917 sen tarvitsi vain julistautua itsenäiseksi kansaksi.

Jos tällöin olisi osattu edelleen antaa kunnia sille kenelle kunnia kuului, nim. valon lapselle, aseetto-

muudelle, passiiviselle vastarinnalle suhteessa pahaan, sortoon ja sotaan, silloin Suomi olisi suoralta kädeltä aloittanut uuden ajan, aseettoman sivistyksen. Aseellisen voiman tilalle olisi tullut luovan ja palvelevan Sanan mahti. Suomi olisi siten tullut suoralta kädeltä Euroopan kansojen omaksitunnoksi.

Mutta toisin kävi. Valon lapsi työnnettiin syrjään, esiripun taakse. Pimeyden henki sai jälleen työnnettyksi vaihdokkaansa johtoon. Suomi turvautui jälleen aseisiin, murhaan, ryöväykseen, sotaan.

Siinä olemme nyt nämä vuosikymmenet olleet, eläneet ja toimineet — niine verisen surkeine kokemuksinemme, mitä siitä on seurannut. Valon lapsi on saanut tehdä työtä syrjäytettynä. Syrjäytetyssä työssään sitä on elähyttänyt toivo, että Suomen kansa pian heräisi huomaamaan tekemänsä kohtalokkaan erehdyksen. Älkäämme jääkö odottamaan, että joku vieras mahti riisuu meidät aseista, joko kokonaan tai osittain; jollaista on jo tapahtunutkin. Meidän on itse, vapaaehtoisesti ja omasta aloitteestamme riisuiduttava aseista.

— — —

Kohtalokkainta kuitenkin on, kun uskonto joutuu vaihdokkaan käsiin. Sillä uskontohan kuitenkin kulkee muun sivistyksen edellä.

Jeesus Kristuksessa esiintyi Valo, Valon Lapsi, Jumalan Poika, kosmillinen Kristus. Maailma sivistyksineen nousi häntä vastaan. Vastustus nousi veriseksi, murhaan asti meneväksi. Kuitenkaan ei Jeesuksen aloittamaa työtä voitu tukahuttaa. Niinpä vihdoinkin itse Rooman keisari antautui kristillisyydelle.

Antautui ainakin puolittain, nimellisesti. Mutta kristillinen liike antautui paljon kohtalokkaammin keisarille. Käytännöllisesti katsoen tapahtui täydellinen johdon vaihdos. Noin vuonna 325 Jeesus menetti lopullisesti opettaja ja johtaja asemansa kirkossa. Pimeyden henki sai työnnettyksi vaihdokkaansa johtoon. Jeesuksesta tehtiin vain vanhatestamentillinen lepytys- ja sovitusuhri. Jeesuksen verisellä räakkäämisellä, piinaamisella ja teilaamisella muka saavutetaan ihmiselämän tarkoitus ja päämäärä.

Mutta elämän omaa lakia ei voida muuttaa. Laki pysyy ja sanoo edelleenkin: »Mitä tahdotte itsellenne, sitä tehkää toisille». Ja kun kristikunta — vaihdokkaansa johdolla — alkoi uskoa, että toista olentoa, Jeesusta, räakkäämällä saavutetaan elämän päämäärä, siksi kristikunnan oma elämä muodostui keskinäiseksi sodiksi, teilauksiksi, veriseksi mellakoinniksi.

III

KUOLEMAN TYÖ JA ELÄMÄN TYÖ.

Jatkamme edelleen syntymän salaisuuden selvittelyä.

Niinkuin jo edellä huomasimme, syntymää on monenlaista. Ja samoin kuolemaa. Niinpä sota on kuolemaa, se on uhri kuolemalle. Kansan elämässä jokainen sota on ainakin jossain määrin siihenastisen ajanjakson loppu, josta uusi alkaa. Sodan jälkeen tapahtuu uuden ajanjakson sikiäminen ja syntyminen. Ja tämän uuden ajanjakson sikiäminen voi tapahtua joko Pyhästä Hengestä tai pahasta hengestä. Uusi jakso siirtyy ja syntyy pahasta hengestä silloin, kun sota päättyy valtauksiin, sotakorvauksiin. Silloin pahan hengen lapsi, vaihdokas, pääsee heti johtoon. Ja kun uusi uhrin aika tulee, tapahtuu sekin jokseenkin varmasti jälleen pahalle hengelle, sodalle, kuolemalle. Sensijaan sodan jälkeinen uusi aika syntyisi Pyhästä Hengestä, jos sota päättyisi, jos rauha tehtäisi ilman valtauksia, ilman korvauksia. Ja kun uhrin ai-

ka tulee, silloin osattaisi uhrata elämälle. Osattaisi uhrautua rakentavalle työlle.

Kristikunnassa on kuitenkin yleensä käynyt niin, että on toimeenpantu valtauksia ja sotakorvauksia, ja siten on synnyt vaihdokas vaihdokkaan jälkeen. Kristikunnassa on ollut suuri taipumus vaihdokkaan suuntaan sentähden, että kirkollinen kristillisyyks on suhtautunut Mestariin, Jeesus Kristukseen, kielteisesti. On ollut sellainen käsitys, että Mestaria on ollut rääkättävä, piinattava, häväistävä. Jeesus oli teloitettava. Hänen oppinsa oli julistettava sopimattomaksi, tarpeettomaksi. Niinpä perinpohjainen uskonpuhdistus tulikin välttämättömäksi. Tuli välttämättömäksi suuri Maailmanuskonto, ihmisyyssuskonto. Ja sellainen esiintyy nyt alustavasti H. P. Blavatskyn ja varsinaisesti Pekka Ervastian esittämänä teosofis-kristosofisena sanomana.

— — —

Toistettakoon vielä, että kansat eivät saa kirkolta, eivät ns. kristilliseltä kirkolta mitään tukea eivätkä opastusta siihen suuntaan, että osattaisiin tehdä oikeudenmukainen rauha, rauha ilman valtauksia, ilman korvauksia. Kirkko karkeine sijaissovitusoppeineen päinvastoin tuhoaa ihmisiltä luontaisenkin tunnon siiveillisestä vastuullisuudesta. Niin syntyy täydellinen hämmennys. Ihmiset yleensä eivät kykene ottamaan vakavasti sitäkään tosiasiaa, että heidän on ruumiillisesti kuoltava. Ja kuitenkin kuolema voi meitä kohdata vaikkapa aivan yllättäen.

Ja entäs sitten? Voimmeko otaksua, että kaikki on loppu, tai että elämämme lopputili on tasapainossa?

Taikauskoisen julmilla opeillamme olemme aiheuttaneet sekä älyllistä että siveellistä hämmennystä. Olemme lietsoneet vihaa, kostoa, sotaa. Viisaus — joka puhuu kokemuksesta — opettaa ja sanoo: kylvämämme viha kääntyy kuolemamme jälkeen meitä itseämme vastaan, siivilöityy meidän itsemme lävitse. Olemme helvetissä, olemme kiirastulessa. Ja vaikka emme ole siinä loputtomasti, niin meillä voi olla — ainakin aluksi — sellainen tunne, niinkuin helvettimme olisi loputon. Se tunne alkaa hävitä vasta sitten, kun perinpohjin tunnustamme erehdyksemme, lakkaamme niitä puolustamasta, ja kun tahdomme aloittaa uuden elämän, elämän Jumalassa.

Se tekee mahdolliseksi, että voimme kuoleman jälkeen nousta edes persoonalliseen taivaaseen. Voimmeko kokea Kristuksen taivasta, se luonnollisesti riippuu siitä, olemmeko ruumiillisen elämämme aikana antaneet Kristuksen, korkeamman itsemme, meissä herätä ja kasvaa. Kuitenkin saamme korkeamman minämme kautta syntyä jälleen lapseksi ruumiilliseen maailmaan.

Tämä tekee mahdolliseksi kaksi asiaa. Ensiksi: me voimme sovittaa edellisen, vieläpä monien edellisten elämiemme erehdyksiä. Joudumme siten olemaan — ja opimme olemaan — omien entisyyksiemme sijaissovittajana, sijaiskärsijänä. Sillä kun olemme elämälle ja toisille ihmisille tuottaneet kärsimyksiä muinaisuudessa, joudumme itse kärsimään nykyisyydessä ja vielä tulevaisuudessakin. Ellemme niitä nyt osaa sovittaa. — Toiseksi: jälleensyntyneinä voimme nyt aloittaa uutta, entistä inhimillisempää

elämää. Meissä voi vähitellen tapahtua sellainen herääminen — ja me voimme tietoisesti auttaa sellaisen heräämisen tapahtumista —, että me emme enää tahdo viettää aikaamme henkisessä tietämättömyydessä, emme umpimähkäisessä uskossa, emme taikauskossa, emme uskottomuudessa. Emme tahdo osallistua, verisiin sotiin, emme valtataisteluihin. Sillä me ymmärrämme, että sellainen on elämän tarjoamien tilaisuuksien väärinkäyttämistä. Kuolemassa ja tuonelessa meidän on kaikesta sellaisesta luovuttava, tuskalla luovuttava. Siksi »kuolemme» nyt jo ruumiillisen elämämme aikana vapaaehtoisesti sillätavoin, että luovumme maailmasta, sen itsekkyyden pimittämästä elämästä. Alamme etsiä suhdetta korkeampaan itseemme, sisäiseen Jumalaamme, Vuorisaarnan sisällä elävään ja vaikuttavaan Mestariin.

— — —

Näin voi alkaa varsinainen henkinen elämä. Se alkaa perinpohjaisesta mielenmuutoksesta. Tahdomme oppia elämään siten kuin elämä itse on tarkoittanut meidän elävän. Emme halua elää ja toimia vain persoonallista itseämme varten, vaan Jumalaa ja ihmiskuntaa varten.

Tällöin otamme erikoisiksi itsekasvatukselliseksi ja toiminnallisiksi ohjeiksi Pekka Ervastin lyhyeen, ytimekkääseen muotoon järjestämät, Jeesuksen ilmoittamat Taivaallisen Isän viisi käskyä. Ne ovat tällaiset: 1. Älä suutu. 2. Älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas. 3. Älä vannu. 4. Älä ole pahaa vastaan. 5. Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä.

On selvää, että kun ihminen ottaa nuo Taivaallisen Isän viisi käskyä ojennusnuorakseen, joutuu hän vakavaan kouluun omassa sisäisessä ja käytännöllisessä elämässään. On ymmärrettävää, että hän joutuu koetukselle jokaisen viiden käskyn kohdalla erikseen ja kaikkien kohdalla yhteisesti. Jokaisella kohdalla kysytään aina: pääseekö valon lapsi hänessä esille ja voitolle, vai joutuuko hän vaihdokkaan pauloihin.

Katsotaanpa asiaa. Ensimmäinen käsky, »älä suutu», edellyttää, että ihminen on jo sulattanut vanhan käskyn: »älä tapa». Pekka Ervast sanookin, että kristinusko alkaa tappamattomuudesta, sotimattomuudesta, miekan kääntämisestä ristiksi. Nyt on mentävä syvemmälle, suuttumattomuuteen. Eikä voitto siinä ole saavutettavissa noin vain kädenkäänteessä. Yksinpä tottumuksen voimalla suuttumus pitää puoliaan. Voimme ymmärtää, että paha henki vaihdokkaansa kanssa on lähellä ja kuiskaa: »Turha yritys». Niin: »onhan sovintoveri». Ellei ihminen enää tuollaiseen ansaan mene, niin paha henki voi kuiskata: »Onhan ero vihalla ja vihalla. On ala-arvoista vihaa, josta tulee luopua. Mutta on pyhä viha syntiä ja jumalattomuutta vastaan. Se on arvokasta, välttämätöntä. Sellainen viha on Jumalasta. Jumalakin vihaa syntiä». Näin puhuu paha henki. Siinä tarjotaan vaihdokasta ihmisen oppaaksi. Ja meidän on myönnettävä, että kristillinen kirkko johtajineen meni suinpäin tähän ensimmäiseen ansaan. Jumalan Poika opettajana työnnettiin syrjään, ja vaihdokas astui johtavan opettajan paikalle.

Mutta on yksilöitä — ja tietenkin niitä tulee ole-

maan yhä enemmän —, jotka huomaavat ansan, ja pitävät kiinni Mestarin suoranaisestä käskystä. Omien epäonnistumiensakin keskellä he henges-
sään sanovat: »mene pois, kiusaaja». He jatkavat sisäistä kouluaan. Ja kerran onnistuvat. He huomaavat voivansa olla suuttumatta. Valon lapsi on heissä saanut alustavan ratkaisevasti voiton vaihdokkaasta. Tämä tekee jatkuvan pyrkimyksen ja jatkuvan voittamisen mahdolliseksi. Oppilas voi jonkunlaisen menestyksen mahdollisuudella suhtautua toiseen käskyyn: »älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas».

Tämä koskee pääasiallisesti suhdettamme toiseen sukupuoleen. Mutta jollain tavalla se koskee suhdettamme kaikkiin ihmisiin, sukupuolesta huolimatta.

Siis ensin suhteemme toiseen sukupuoleen. Opetuslapsi-ihmisenkin karma voi olla sellainen, että hän joutuu naimisiin. Epäitseks rakkaus puolisoon ja lapsiin antaa avioliitolle arvoa. Se on tällöin siveellisen puhtauden ja rakkauden koulu.

Mutta opetuslapsi-ihmisen karma voi olla myös sellainen, että hän ei joudu avioliittoon. Hän varoo joutumasta ollenkaan sukupuolisiin suhteisiin kenenkään kanssa. Sillä hän oppii ymmärtämään — niinkuin Pekka Ervast sanoo —, että avioliitto perustuu tekkoon. Kun mies ja nainen ovat sukupuolisesti yhtyneet, silloin he ovat avioliitossa.

Vielä eräs asia. Kun avioliittoon mennään, niin luonnollisesti siihen kannustaa joku syy, joku vaikutin. Vaikuttimia ihmisten elämässä on saattanut olla monia. Selvää on myös, että kehityksen kuluessa vaikutin yleensä jalostuu, inhimillistyy. Ja kun nyt

Jumala kosmillisena Poikana ja Isänä on Jeesus Kristuksessa ja Pekka Ervastissa astunut ihmiskunnan päivätietoiseen elämään, niin avioliiton vaikuttimeksi kelpaa enää vain keskinäinen rakkaus. Siten elämä johdattelee ihmistä sukupuolirakkaudesta veljesrakkauteen. Sillä kun ihminen rakastaa Jumalaa ja toisia ihmisiä, silloin sukupuolisuus hänessä tulee alistetuksi Jumala-rakkaudelle.

Tämän siirtymisen sukupuolirakkaudesta veljesrakkauteen tekee ajankohtaiseksi, tärkeäksi ja velvoittavaksi tieto siitä, että jakautuminen kahteen sukupuoleen on ylimenotila. Sekä H. P. Blavatsky että Pekka Ervast sanovat, että kuudennessa juurirodussa — joka sekin on jo okkultisesti alkanut — ei enää olla jaettu miehiin ja naisiin. Ja P. E. lisää, että meillä alkaa jo olla kiire, ettemme joutuisi pulaan silloin, kun kaksisukuisuutta ei enää ole. Ja siitä pulasta me selviydymme kasvamalla puhtaudessa ja veljesrakkaudessa. Siirtyminen sukupuolirakkaudesta veljesrakkauteen tapahtuu siten limittäisesti.

Niinpä meidän onkin opittava tulemaan limittäisesti tämän toisen käskyn yleisinhimilliseen puoleen: veljesrakkauteen, rakkauteen sukupuolesta huolimatta. Sukupuoleton veljesrakkaus onkin nyt teosofisessa liikkeessä järjestetty erikoisen harjoittelun alaiseksi. Teosofiseen liikkeeseen lukeutuvien seurojen ohjelmassa on ensimmäiseksi asetettu lupaus yleisen veljeyden ytimen muodostamiseksi katsomatta sukupuoleen, yhteiskunnalliseen asemaan, rotuun tai muuhun sellaiseen rajoitukseen, joka erottaa ihmiset toisistaan.

On ymmärrettävä, että vaikka ihmiset voivat tehdä erehdyksiä niin sukupuolisesti kuin yleisen veljeyslupauksen pitämisessä — josta sitten tulee karmaa —, niin elämään sisältyvä periaate silti pysyy. Ihmisten on läpäistävä elämässä periaatteen mukaisesti — tai jätävä tappiolle. Vaikkapa siirryttävä aikanaan toiselle taivaankappaleelle. Niinpä lupauksia ei anneta muodon vuoksi, vaan siksi, että ne pidetään. Tiedämme kyllä, miten kevyesti avioliittolupaukseen on monestikin suhtauduttu. Mutta se ei muuta periaatetta. Niinpä Pekka Ervast on joskus sanonut, että täyttämättömät lupaukset kivittävät tiemme helvettiin. Samoin tiedämme, miten kevyesti on monastikin suhtauduttu annettuun veljeyslupaukseen. Mutta periaate silti pysyy. Yleinen veljeyslupaus oli annettu sitävaran, että koetuksen kriittisellä hetkellä osataisiin ratkaista vastaantuleva asia yleisen veljeyslupauksen mukaisesti. Kun niin tapahtuu, silloin valon lapsi pääsee esille ja vaihdokas saa mennä.

— — —

Tämä tekee mahdolliseksi menestyksellisen siirtymisen kolmanteen käskyyn: »älä vanho».

Vannomattomuuden käsky on perin suorasukainen. Se tavallaan kasvaa kahden edellisen käskyn seuraamisesta, suuttumattomuudesta ja siveellisestä puhtaudesta. Ja täydellistävästi yleisen veljeyslupauksen pitämisestä. Kun ihminen näitä lupauksia noudattaa ja niissä kasvaa, silloin hän oppii ymmärtämään, että vala on ei vain tarpeeton, vaan suorastaan haitallinen. Jumala ei ota meiltä valaa. Jumala, jumalallinen kokemus ja viisaus päinvastoin kieltää valan.

Niinkuin nyt tapahtuu Vuorisaarnan kolmannessa käskyssä.

Kuka siis meiltä valaa vaatii? Ne ovat toiset ihmiset ja alemmat henkivallat. Valojen avulla ihminen alistuu, tai alistetaan, alempien henkivaltojen orjuuteen. Valojen avulla vaihtokas, pimeyden henki, erikoisesti pääsee ihmisiä hallitsemaan. Sentähden Pekka Ervast sanookin, että meidän on opittava olemaan tottelematta maailman auktoriteetteja. Kun niin tapahtuu, silloin Pyhästä Hengestä sinnyt ja syntynyt valon lapsi pääsee meitä opastamaan vannonmattomuuskysymyksenkin ylitse. Vaihdokas on siinä asteessa voitettu. Se tekee mahdolliseksi menestysellisen suhtautumisen neljänteen käskyyn: »älä ole pahaa vastaan».

Ensiksikin siis: mitä on paha? Paha on meissä sisäisesti, ja sitä on kahta laatua, aktiivista ja passiivista. Aktiivista pahaa on meissä silloin, kun me valanhimossamme yritämme toisia ihmisiä hallita, komentaa ja määrätä, kostaa ja sortaa. Passiivista pahaa on meissä silloin, kun me elämme himollisessa aistillisuudessa, tai kun me heikkoudessamme alistumme toisten ihmisten himollisiin vaatimuksiin.

Näihin kahteen pahan laatuun antautumisesta seuraa karmaa sairauksien, kärsimysten ja menetysten muodossa. Tämä purkautuva karma ei siis ole pahaa. Sillä se on lainmukainen seuraus omasta toiminnastamme. Pelastuksemme on näinollen siinä, ettemme asetu vastustamaan pahaa, vaan asetumme elämään ja toimimaan hyvässä, rakkaudessa. Silloin paha siinä sivussa aivan luonnollisella tavalla häviää, liuke-

nee, tulee voitetuksi. Siten Pyhästä Hengestä sikiäminen ja syntyminen meissä syvenee. Valon lapsi meissä jatkuvasti kasvaa.

Viides käsky: »älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä», tavallaan kertaa ja täydentää kaikkia edellisiä käskyjä. Sillä sotimattomuus sisältyy kaikkiin edellisiin käskyihin. Se sisältyy jo ensimmäiseenkin käskyn aivan ratkaisevasti. Sillä suuttumattomuus edellyttää tappamattomuutta, sotimattomuutta. Sotahan sellaisenaan on vain murhaa ja ryöväystä, toisensa tappamista ja itsensä tapattamista.

Samoin rakkaus sisältyy jo kaikkiin edellisiin käskyihin, niiden noudattamiseen. Sentähden viidennen käskyn neuvot tavallaan varmentavat ja ikäänkuin kruunaavat edellisten käskyjen neuvot. Jumalan kannalta — ja siis myös näiden käskyjen seuraajan kannalta — ihmiskunta kaikkineen muodostaa yhden suuren kokonaisuuden. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä me ihmiset emme saisi erotella, palotella, jaotella. Jumalassa eläen olemme kaikki yhtä.

IV

ANUPAADAKA JA AADI TASOJEN ELÄMÄ.

Muistammehan sanasutkauksen: »Kun vuori ei mennyt Muhammedin luo, niin Muhammed meni vuoren luo».

Tähän sanontaan voi kätkeytyä eräs totuus. Vuori tässä joutuu edustamaan henkistä tietoa ja viisautta, siveellistä voimaa ja mahtia. Ja se ei noin vain tule ihmisen luo, vaan ihmisen on lähestyttävä jumalallisen elämän vuorta.

Tällaisesta Vuorestahan puhutaan sekä Mooseksen että Jeesuksen yhteydessä. Mooses sai kymmenen käskyn lain Siinain vuorella. Se tapahtui suuressa jylinässä ja voiman purkautumassa. Uudessa Testamentissa kerrotaan, että vuorelta Saatanakin Jeesukselle tarjosi maailman kaikkea mahtia. Jeesus vuorostaan nousi myös vuorelle, julistaakseen oppilailleen ja ihmiskunnalle uuden käytännöllisen siveysopin.

Ennen vuorelle nousua Jeesus oli kokenut eräitä perustavaa laatua olevia tapahtumia. Jordanin rannalla

hän oli kokenut henkisen uudestisyntymisen. Siinä hän oli tuonut aivan uuden, entistä syvemmän elämän ihmiskuntaan. Hän oli tuonut kosmillisen Kristuksen, Jumalan Rakkautena. Tämän jälkeen Jeesus lähti mietiskelemään kokemustaan. Olihan hänen etsittävä ja löydettävä käytännöllinen opetustmenetelmä, jota soveltamalla hän saavuttamaansa uutta elämänkäsitystä, uutta elämän sisältöä, ihmisille esittäisi. Mietiskelyssään hän vetäytyi syrjään, erämaahan, unohtaen syömisen ja juomisenkin neljänkymmenen vuorokauden ajaksi. Silloin hänen luokseen ilmestyi eräänlainen opas, neuvonantaja, työohjelman esittäjä, työnantaja. Toinen toisensa perään hän esitti Jeesukselle kolme työmuotoa. Jeesus puolestaan ne myös toinen toisensa perään hylkäsi.

Näillä kolmella tarjotulla työmuodolla voi olla erilaisia syvyyksiä varsinaisessa henkisessä elämässä. Mutta ottaessamme ne aivan realistisina tarjouksina voimme ymmärtää ne seuraavalla tavalla. Kehoitus muuttamaan kivet leiviksi sisältää kehoituksen: »Sinun on ryhdyttävä yhteiskunnalliseksi talousreformattoriksi». Tämän kehoituksen Jeesus hylkää. Sillä hän — oman Jordankaste-kokemuksensa perusteella — ymmärtää, että ihminen ei ole vain tämä ruokaa ja vaatetta tarvitseva ruumis, vaan hän on Jumal-syntyinen henki. Ihminen siis varsinaisesti elää ja kasvaa siitä elämästä, siitä tiedosta, totuuden ja rakkauden viisaudesta ja sen viisauden käytäntöön saattamisesta, mikä tulee sisäisestä Jumalasta.

Tämän hylkäyksen kuultuaan oppaaksi tarjoutuva olento vei Jeesuksen pyhään kaupunkiin ja asetti hä-

net pyhäkön harjalle ja sanoi: »Jos olet Jumalan Poika, niin heittäydy tästä alas. Sillä kirjoitettu on: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, ja he kantavat sinua käsillään, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi'».

Taaskin realistisesti otettuna tämä tarjous ja kehoitus merkitsee: »Koska et halua ryhtyä yhteiskunnallis-taloudelliseksi uudistajaksi, sosiaalisesti reformattoriksi, niin ota sitten uskonto kirkkoineen johon. Pääset hyvään alkuun kun paljastat auktoriteettiutesi heittäytymällä pyhäkön harjalta alas maahan loukkaantumatta. Ja sehän käy sinulta, Jumalan pojalta, helposti. Sillä ei mahtane paljon puuttua, ettei jo kohtalainen fakiiri tai hypnotisoija kykenisi sellaista näytettä antamaan. Kun sitten vielä järjestät erilaisia taikamenoja, niin ihmiset juoksevat silmät ummessa hurmaantuneina perässäsi. Menestyksesi on varma».

Tämänkin tarjouksen Jeesus hylkäsi ymmärrettävistä syistä. Ensiksikin, koska ihmeitten ja taikamenojen avulla herätetty sokea usko ei loppujen lopuksi vie mihinkään, ja koska se toiseksi on Jumalan ja elämänvoimien kiusaamista. Ihmisiä on kasvatettava siten, että he järjellisesti valistuvat ja siveellisesti vahvistuvat, että he vastuuntietoisuudessaan itsenäistyvät.

Tämän jälkeen oppaaksi tarjoutuva olento vei Jeesuksen hyvin korkealle vuorelle ja näytti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston ja sanoi hänelle: »Tämän kaiken minä annan sinulle, jos heittäydyt maahan ja kumarrat minua».

Tämäkin taas realistisesti sanottuna kuuluisi joten-

kin näin: »Kun et halua asettua lisäämään taloudellista tuotantoa ja siitä johtuvaa hyvinvointia, kun et liioin halua asettua uskonnon ja kirkkojen johtoon herättämällä taikavoimillasi ihmisissä uskoa ja luotamusta, niin ota valtiollinen johto käsiisi».

Tässä oppaaksi tarjoutuva olento jo paljastaa omanakin auktoriteettiutensa. Sillä Markuksen mukaan hän sanoo: »Sinulle annan kaiken tämän valtapiirin ja sen loiston, sillä minun haltuuni se on annettu, ja minä annan sen kenelle tahdon. Jos siis kumarrut minun eteeni, niin kaikki tämä on oleva sinun».

Tässä siis puhuu planeettamme entinen hallitsija, Saatanaksi tai Lusiferiksi nimitetty korkea enkeli. Hän huomauttaa: »Kun vain kumarrat minua, niin saat kaiken haltuusi». »Kun kumarrat minua» merkitsee, realistisesti ottaen: »Kunhan vain huolehdit siitä, että aina vetoat ihmisten itsekkyyteen, julmuuteen, vallanhimoon, kostonhaluun, niin valta on sinun».

Jeesus kieltäytyy tästäkin tarjouksesta sanoen: »Mene pois, saatana, sillä kirjoitettu on: 'Herraa, sinun Jumalaasi, on sinun kumartaminen ja häntä ainoata palveleminen'».

— — —

Vasta näiden kokemusten ja järjestelyjen jälkeen Jeesus etsi ja löysi muutamia oppilaita. Silloin hänkin vuorostaan nousi vuorelle ja aloitti opetustyönsä.

Verratessamme toisiinsa niitä kahta käytännöllistä siveysoppia — joista ensimmäisen sai Mooses Siinain vuorella jylisevältä ulkonaisen Lain Herralta, ja toisen, sisäisestä Jumalasta tulevan, jonka Jeesus esitti

Vuorisaarnassaan — huomaamme niissä oleellisen eron. Niillä on oikeastaan erilainen lähtökohta ja erilainen tavoite eli päämäärä. Mooseksen käskyissä on lupaus: »että kauan eläisit ja menestyisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antava». Oikeastaan siinä tavoitellaan pitkää ikää ja maallista menestystä. Jeesuksen siveysoppi sensijaan pyrkii siihen, että Isän Jumalan valtakunta, sellainen olotila, jossa Isän tahto ilmenisi, että sellainen olotila toteutuisi ihmisissä ja heidän keskeisessä elämässään maankin päällä.

Ja niinpä huomaammekin heti merkillisen ilmiön Jeesuksen suhteen: hän ei saavuttanut pitkää ikää eikä menestystä maallisessa elämässään. Päinvastoin lain tulkitsijat ja edustajat raivasivat Jeesuksen pois tieltään.

Emme tässä nyt ryhdy enempiin selityksiin. Huomaamme, että Siinain laki on maakeskeinen. Jeesuksen esittämä oppi on aurinkokeskeinen. Siinä asetetaan henkinen elämä, elämä Jumalan valtakunnassa, ensimmäiselle sijalle, jolloin maallisen elämän tarpeet seuraavat siinä ohella vähemmällä puuhalla.

Tästä tulemme seuraavaan toteamukseen. Maakeskeinen mahti on varhaisimmassa kehityksessä johtanut ja hallinnut maapallomme ja ihmiskuntamme elämää. Myöhemmässä kehityksessä tulee aurinkokeskeinen elämä yhä enemmän ja ratkaisevammin johtoon.

Yrittäkäämme nyt hiukan syventyä tähän problemaan.

Sanotaan, että aurinkokunnassamme on seitsemän tasoa. Kalevalassakin puhutaan seitsemästä maailmanmunasta, joista tätä fyysillistä tasoa sanotaan rautamunaksi. Nämä tasot eli pallot eivät ole paikallisesti erillään, vaan ne ovat erilaisessa ulottuvaisuuden tilassa. Valaisevana näytteenä tästä on uni-elämä. Nukkuessamme ja unta nähdessämme olemme samassa paikassa kuin valveillakin, mutta tajunnallisesti olemme aivan toisessa maailmassa, sano-kaamme astraalitasolla. Samoin aurinkokuntamme muutkin tasot ovat samassa paikassa, mutta erilaisessa ulottuvaisuudessa, toisenlaisessa tajuntatilassa.

Tulemme sitten tärkeään asiaan. Aurinkokuntamme kaksi korkeinta tasoa, *Anupaadaka* ja *Aadi* tasot sanotaan olevan yksinomaan Logoksen toimialueita. Ihmisestä taas sanotaan, että hän Monaadina on Anupaadaka tasolla, siis Logoksen toimialueella. Enkeleistä — joita on monia hierarkioita, joista jotkut edustavat Poikaa ja jotkut Isää — taas sanotaan, että ne kaikki kuitenkin kuuluvat Pyhän Hengen ryhmään. Pyhä Henki kaikkine enkeliryhmineen ei siis varsinaisesti toimi Pojan ja Isän alueella, Anupaadaka ja Aadi tasoilla, vaan varsinaisesti korkeintaan Aatmaan tasolla.

Tämän ohella meille sanotaan, että kaikkia vanhoja uskontoja Jeesukseen saakka edusti Pyhä Henki. Niinpä Mooseskin sai siveysoppinsa enkeleiltä.

Mutta ihmiskunta monaadina on Logoksen toimialueella, Anupaadaka tasolla. Samansuuntaisesti tämän kanssa Pekka Ervast sanoo, että ihmiskunta kuuluu Logoksen Poika-ryhmään. Ja Jeesuksesta Pekka

Ervast edelleen sanoo, että hänessä ruumistui Logoksen Poika-ryhmän johtaja, Kristukseksi nimitetty olento.

Näinollen käypi selväksi, että Jeesus Kristus ilmensi lähinnä korkeimman eli Anupaadaka tason elämää täällä fyysillis-eetterisellä tasolla. Samalla hänen vaikutuksensa elähytti kaikkien tasojen elämää. Mutta koska Monaadin »peilikuvassa», Aatmaa-Buddhi-Manaksessa, Manas erikoisesti edustaa Pyhää Henkeä, Buddhi Poikaa ja Aatmaa Isää, niin tästä johtuu, että Jeesus Kristuksen vaikutus ja Anupaadaka tason elämä erikoisesti elähytti buddhisen tason elämää, ja sai sen erikoisesti vaikuttamaan alemmassa vastaavaisuudessaan, eetteritason elämässä. Niinhän Pekka Ervast sanookin, että Jeesus toi kosmillisen Kristuksen eetteritasolle, joka on fyysillisen tason näkymättömän puoli.

Jeesus Kristuksen saavutus oli mullistava tapahtuma aurinkokuntamme planeettamaailmassa. Se asetti elämän uuteen vireeseen. Kuitenkaan se ei ollut lopullinen avaus aurinkokunnassamme. Aurinkokuntamme korkein taso, Aadi taso, jäi vielä avaamatta. Samoin sen vastaavat ilmennykset, aatminen ja fyysillinen taso, jäivät varsinaista herätystään vaille. Ja mikä tärkeitä: Karman johto jäi edelleen planeettamme entisen eli alemman johtajan Saatanan käteen. Näistä syistä maapalloamme edelleen uhkasi kuolema. Ja se kuolemanuhkahan on meidän päivinämme aivan ilmeinen. Siitä Jeesuskin puhui ja sanoi: on vaara, ettei yksikään liha pelastuisi. Ja pelastus on vain henkisessä valiojoukossa. Sillä riittävän suuri henki-

nen valiojoukko tekee mahdolliseksi, että ratkaiseva apu tulee korkeuksista. Ja Pekka Ervast sanoi, että Jeesuksen kuvailema apu on nyt tullut. Apu on tullut siten, että on taas esiintynyt ihminen, nimeltänsä Pekka Ervast, jossa ruumistui itse Viisauden Jalo-kivi, aurinkokuntamme korkein Johtaja, Logoksen Isä-ryhmän Johtaja. Hänessä avautui aurinkokuntamme korkeimman tason, Aadi tason, elämä tänne alempaan maailmaan. Se voimavirtaus elähytti kaikkia tasoja, mutta erikoisesti se elähytti kohdalleen tulevia aatmisen ja fyysillisen tason elämää. Sanoi-han Pekka Ervast, että suuri henkinen voimavuodatus muodostuisi suorastaan uudeksi luonnonvoimaksi täällä fyysillisenkin tason elämässä. Ja kun karma-kin nyt on siirtynyt Saatanalta Kristuksen käteen, niin tästä johtuu, että tämä fyysillisen tason ja fyysillisen ruumiimmekin elämä on nyt itsessään pyhää. Fyysillistä ruumistamme emme enää saa itämaisesti halveksia emmekä länsimaisen verisesti tuhota. Jumalan valtakunta on toteutuva ruumiillisessakin elämässämme.

V

AVATUSSA ELÄMÄSSÄ.

Näin on nyt aurinkokeskeinen elämä, sen tieto ja viisaus, sen rakkaus, voima ja majesteettius tullut tähän ihmiskuntaan, sen olemiseen ja elämiseen.

Pekka Ervastissa on Logos-Draama eletty ensikerran täysin selvänä, selvempänä kuin milloinkaan ennen. Ensiksikin Pekka Ervast koki universaalisen uudestisyntymisensä 21:llä ikävuodellaan, kun Jeesus nähtävästi koki sen noin 28 vuotiaana ja Buddha saavutti valistuksen 35 vuotiaana. Jeesuksen nuoruusvuosista ei Uusi Testamentti kerro mitään. Mainitaan hänen olleen kaksitoistavuotiaana Jerusalemin temppelissä, mutta sitten ei kerrota mitään, kunnes hän ilmestyy Jordanin rannalle Johannes Kastajan luo, ja aloittaa opetustyönsä noin 30 vuoden ikäisenä.

Sitten Buddha ja Jeesus eivät ole itse mitään kirjoittaneet. Kaikki on sen varassa, mitä heidän oppilaansa on heistä ja heidän työstään muistiin merkinneet. Pekka Ervast sensijaan antaa asiallisen ja ytimekkään omaelämäkerrallisen esityksen kirjoituk-

sessaan »P. E:n muistelmat», julkaistu »Tietäjässä» 1915—16, ja kirjassaan »Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa». Molemmat kirjalliset esitykset ovat syntyneet kesäkurssiesitelmistä, edelliset pidetty Kiteellä 1912, jälkimmäiset Jyväskylässä 1929. Näihin liittyvät erikoisen läheisesti ne kolme esitelmää, jotka P. E. piti 1909, julkaistu samana vuotena kirjassa »Uuden ajan aamunkoitteessa», ja toisena painoksena 1941 kirjassa »Ihmisyyden uskonto». Viimemainittu kirja kokonaisuudessaankin on tärkeä ja asiallisen keskeinen ymmärtääksemme sitä suurta tapahtumaa, jossa P. E. on keskushenkilönä.

Tähän liittyvät Pekka Ervastian monet kymmenet muut kirjat, jotka nekin ovat suureksi osaksi syntyneet hänen esitelmistään ja opetustyöstään. Ne sisältävät todella ainutlaatuista opetusta tässä meidän ihmiskunnassamme. Kun niihin kuoleman ja elämän vakavasti syvenee niin saattaa ymmärtää senkin, että niiden takana on nimenomaan sellainen hengen jättiläinen, sellainen suuri ja ihmeellinen Opettaja, jossa kaikki pulmat on ratkaistu — jollaisen Opettajan P. E. nimenomaan sanookin meidän ajallamme esiintyvän. On erikoisesti pantava merkille, että P. E:n opetukset ovat syvyydessään pohjattomia, todella kaikki pulmat aukovia, ja samalla kuitenkin yksinkertaisen selviä ja helposti ymmärrettäviä. Mutta niinpä P. E. nimenomaan tästäkin asiasta huomauttaa puhuessaan meidän ajallamme esiintyvistä suuresta Opettajasta. — Kaikki pulmat on ratkaistu silläkin tavoin, että koko meidän nykyisen luomispäivämme ohjelma on avattu ja käytäntöön saatettu. Kuuden-

nen juurirodun dharma, velvollisuus eli tehtävä, veljesrakkaus, on jo avattu eksoteerisesti, ja seitsemännenkin juurirodun dharma, ykseytemme Jumalassa, on avattu esoteerisesti, siis todellisesti.

— — —

Edellisessä luvussa oli puhetta, kuinka Jeesus vetäytyi joksikin ajaksi erämaahan, mietiskellen selvittelemään elämäntehtäväänsä. Pekka Ervastin erämaahan vetäytyminen tapahtui siten, että hän, suorastaan poikkeuksellisen lahjakas opiskelija yliopistossa, vetäytyi käsityökouluun. Kiteen kesäkursseilla hän esitelmissään kertoi, kuinka hän siinä höyläillessään joutui mietiskelemään ja itseltään kysymään: »Tämäkö, tämäkö höyläileminen, nyt sitten on minun elämäntehtäväni?» Ja pian hänelle selvisi: »Ei tämä ole minun tehtäväni. Minun tehtäväni on ryhtyä puhumaan ja kirjoittamaan. Minun on ryhdyttävä teosofiseen työhön». Toisin sanoen P. E. ymmärsi, että hänen oli ryhdyttävä henkiseen työhön teosofisessa liikkeessä, teosofisella maaperällä. Ja siihen työhön hän sitten ryhtyi. Sitä työtä hän teki vuosikymmeniä. Hän teki sitä fyysillisessä maailmassa siihen asti, kunnes käytettävänä olevat mahdollisuudet tulivat sillätavoin käytetyiksi, että hän 22 p. toukokuuta 1934 jätti fyysillisen tason ja siirtyi jatkamaan työtään uudessa vaiheessa näkymättömässä muodossa. Hän puhuikin jo ruumiillisen elämänsä aikana, vieläpä viimeisessä vuosikokouksessa juuri ennen poismenoaan siitä, kuinka hän ei nyt voi viedä työtään päätökseen, mutta hänen jälkeensä tulee Opettaja, joka on varustettu suurilla henkisillä kyvyillä ja suurilla henkisillä

voimilla, ja hän on vievä hänen, P. E:n, työn päätökseen. Pekka Ervast itse on tuo suurilla henkisillä kyvyillä ja kosmillisilla jättiläisvoimilla varustettu ihmiskunnan suuri Opettaja, joka ruumiillisen poismenonsa jälkeen alkaneessa uudessa vaiheessa vie työnsä päätökseen. Hän vie työtään päämääräänsä kohti yhdessä Jeesus Kristuksen kanssa ja kaikkien niiden opettajien ja kaikkien niiden ihmisten kanssa, jotka tahtovat palvella ja tehdä työtä ihmiskunnan auttamiseksi niiden ohjeitten, niiden ihanteitten ja niiden suuntaviivojen mukaan, jotka keskeisen ytimekkäinä esiintyvät Pekka Ervastin uudistamassa ja asiallisen valaisevilla selityksillä täydentämässä Vuorisaaressa.

— — —

Suurten vihittyjen — ja ennen kaikkea sellaisten kosmillisten uranuurtajain kuin Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastin — elämä muodostuu meille jälessä kulkeville malliksi ja esikuvaksi, muodostuu siksi uraksi, jota meidänkin on kulkeminen. On kulkeminen omine pyrkimyksinemme, omalla vastuullamme.

Niinpä otamme nyt nuo Jeesuksen elämässä esiintyneet kolme kiusausta. Sillä onhan meidän jokaisen etsittävä elämäntyötämme, ja onhan meidän jokaisen opittava sitä oikein suorittamaan.

Voimme ottaa nuo kiusaukset silläkin tavalla, että kehityksemme erilaisuuden mukaan meitä ihmisiä on kolme tyyppiä: ruumiillisia, sielullisia ja henkisiä. Tämä tietenkin merkitsee, että vaikka kaikki ihmiset syvimmissä olemuksessaan ovat henkisiä olentoja, niin yksien toiminnallinen tukikohta on ruumiillisis-

sa asioissa, toisten sielullisissa ja kolmansien henkississä asioissa. Ja johtava kehitys pyrkii siihen, että kaikkien tukikohta siirtyisi ruumiista sieluun ja sielusta henkeen.

Ajatelkaamme ensin ruumiillista ihmistä. Miten hän näihin kolmeen kiusaukseen suhtautuu?

Ensin siis kivien leiväksi muuttamiseen. — Ainakin joissain ruumistuksissaan ruumiillinen suhtautuu tähän ansaan siten, että hän menee siihen suinpäin. Hän tahtoo muuttaa kivet rahaksi. Mahdollisimman paljon. Sillä hän uskoo elävänsä rahalla. Tämä usko hämmentää hänet niin, ettei hän ota huomioon edes sitäkään, että hänen on ruumiillisesti kuoltava.

Ja entä toinen kiusaus? Hän loikkaa pyhäkön harjalta siinä uskossa, ettei hän tarvitse mitään pyhättöä, ei uskontoa.

Ja kolmas kiusaus? Siihen hän voi langeta silläkin tavoin, että hän ei katso tarvittavan mitään kuria eikä järjestystä.

Selviydyimme tässä näin tyyppillisen lyhyesti ruumiillisesta ihmisestä. Hänellä ei ole paljon vietävää ikuisen itsensä rakentumiseksi. Mutta hänen korkeampi minänsä synnyttää uuden ruumiillisen ihmisen. Ja vähitellen hän alkaa siirtyä sielullisten ihmisten ryhmään. Se siirtyminen tapahtuu yleensä tarpeettoman hitaasti ja vitkastellen.

Mikä on nyt sielullisen ihmisen ansa ensimmäisessä kiusauksessa? Se muodostuu jotensakin näin. Hän on uskonnollinen — ja ehkä hyveellinenkin — tavaltaan aineellisen menestyksen vuoksi: »ettäs kauan eläisit ja menestyisit». Se on hänen ansansa. Voi-

daanpa käyttää henkisiä voimia, rukouksen voimia, suorastaan aineellisten arvojen saamiseksi. Kuten teki Luther kuuluisaksi tullessa »jokapäiväisessä leivässään». Hänhän opetti rukoilemaan kaikkea »mitä ruumiin ravintoon ja tarpeisiin kuuluu». Luther unohti kokonaan Vuorisaarnan kehoituksen: »älkää siis huolehtiko sanoen: mitä syömme? tai mitä juomme? tai millä vaatetamme itsemme?»

Entä sielullisten ihmisten toinen ansa, hyppäys pyhäkön harjalta alas?

Se hyppäys tapahtuu siten, että he kokonaan kieltävät tai selityksillään mitättömiksi tekevät Vuorisaarnassa esitetyt käytännöllisen elämän neuvot, ohjeet ja ihanteet. Siten he kieltäytyvät menemästä sisälle pyhäntöön, temppeliin, joka temppeli on ensisijassa ihmisen elävä ruumis. He pysyvät temppelin ulkopuolella, luottaen karkeaan ulkonaiseen sija-sovitukseen ja muihin ulkonaisiin muotomenoihin. He saattavat pitää suurta melua uskosta, mutta se usko ei ole luottamusta Vuorisaarnan Mestarin opetukseen, vaan se usko on jonkinlaista inttämistä omatekoisten muotomenojen ja väitelmien puolesta.

Kolmas ansa sielullisille ihmisille on siinä, että vaikka he itse eivät antaudu Vuorisaarnan Mestarin ja Hänen oppinsa johdettaviksi ja hallittaviksi, niin kuitenkin he kaikin mokomin tahtoisivat alistaa kanssaveljensä itsensä ja omien oppiensa ja uskomustensa hallittaviksi. He ottavat vallan käsiinsä keinotekoisesti. On sanottu: »tieto on valtaa», mutta he tahtovat ottaa määräysvallan käsiinsä sellaisissakin asiois-

sa, joissa heillä ei ole tietoa. He ovat mielivaltaisia, heillä on vallan irvikuva.

Sitten tulee kuolema. Ja omalaatuisensa herääminen. He huomaavat eläneensä harhassa. Edessä on kiirastuli, pakollinen elämän tahtoon alistuminen. Ja aikanaan uusi syntymä ruumiilliseen elämään.

Joskus sielullinen ihminen siirtyy henkiseen ryhmään. Ja tekee vielä siinäkin erehdyksiä. Siten hän saattaa vähitellen lähestyä voittavaa tyyppiä. Jeesuksen menettelyssä näemme voittavan tyypin käytännössä. Jeesus osaa suoralta kädeltä kieltäytyä kaikista kolmesta ansasta. Ja niin on meidänkin jokaisen kohdallamme opittava tekemään.

Ensimmäisen ansan voitamme siten, että alistamme rahan mahdin palvelemaan Vuorisaarna-johtoista henkistä työtä. Siten opimme voittamaan köyhyyden pelon ja rikkauden himon.

Temppeli-kiusauksen voitamme kun menemme sisälle oman ruumiimme temppeliin siten, että itsekasvatuksessamme seuraamme Vuorisaarnan viittä käskyä ja muita Mestarin antamia neuvoja. Siten on mahdollista siirtyä uskonnon ja elämän vertauskuvista todellisuuteen. Uskonnollisessa kielenkäytössä on ollut tapana puhua »sanasta ja sakramenteista». Sellaisena se on ollut vain muotomenollista tointa. Nyt kysymme: miten muotomenollisuus voitetaan käytännölliseksi elämäksi? — Lutherilaisessa kirkossa on kaksi sakramenttia: kaste ja ehtoollinen. Miten ne tulevat käytännöllisiksi seuratussa Mestarin viittä käskyä? Käskyt ovat — joista jo edellä on puhe ollut —: älä suutu, älä ajatuksissasikaan ole epäpuh-

das, älä vanho, älä ole pahaa vastaan, älä sodi vaan rakasta kaikkia ihmisiä. Kun näitä käskyjä noudattamme, silloin toteutuu samalla kertaa kaste ja ehtoollinen. Sillä kaste on puhdistumista. Kun seuraamme näitä käskyjä, silloin puhdistumme näissä käskyissä mainituista alemmista voimista, jotka ovat: viha, epäsiiveys, ajattelemattomuus, väkivalta, sotaisuus. Mitä kiinteämmin näitä käskyjä noudattamme, sitä nopeammin puhdistumme. Samalla kertaa saamme aterioida ehtoollista Mestarin kanssa. Toisin sanoen me vahvistumme vastaavissa jumalallisissa ominaisuuksissa: hyvyudessa, siiveellisessä puhtaudessa, totuudellisuudessa, rauhassa, rakkaudessa. Se on jatkuva ehtoollista Mestarin kanssa.

Tähän liittyy sana. Mikä sana? Se sana, että me puheessamme puolustamme Mestarin oppia maailman ja ihmisten edessä. Se vasta tekee pyrkimyksemme tehoisaksi, eloisaksi, hedelmälliseksi.

Tähän liittyy kolmas kiusaus vuorella. Sen kiusauksen temppelin asukas, Vuorisaarnan viiden käskyn seuraaja, voittaa kahdella tavalla, passiivisella ja aktiivisella. Passiivinen voitto on siinä, että vuorelle tullut oppilas kieltäytyy »kumartamasta», kieltäytyy tottelemasta maailman auktoriteetteja. Aktiivinen voitto on siinä, ettei hänkään yritä hallita ja pakolla määrätä toisia ihmisiä. Jumala on ainoa hallitsija ja kaikki ihmiset ovat keskenään veljiä.

VI

MITÄ ON AUTUUS?

Autuus on sellainen asia, jota kristikunnassa on paljon pohdittu. Kaiken elämän perimmäinen pyrkimys on kohdistettu siihen, että tultaisiin autuaiksi.

Näinollen sana »autuus» onkin saanut sellaisen aatesisällön, jota ei helposti voida jollain toisella sanalla korvata. Tietenkin autuus on jotain iloa ja onnea, mutta sittenkään eivät sanat »ilo» tai »onni» herätä samaa tunnelmaa kuin sana autuus. Sana autuus tuo mieleemme jotain ylimaallista.

Niinpä kristikunta ei ole osannut ajatellakaan, että ihminen tässä ruumiillisessa elämässään voisi missään varsinaisessa merkityksessä olla autuas. Autuutta on uskallettu ajatella olevan korkeintaan vasta ruumiillisen kuoleman jälkeen. Tai vielä varovaisemmin ottaen vasta jossain maailmanlopun jälkeen.

Kysymme nyt: onkohan kuoleman jälkeen tai maailmanlopun jälkeen jotain sellaista olotilaa, joka — vaikkapa väärin tulkittuna — olisi antanut aihetta kirkollisille autuuskäsityksille?

Katsotaan. Ensin kuolemanjälkeen. Vainajalla on ensin helvettinsä, kiirastulensa. Normaalisella vainajalla on sitten persoonallinen taivas. Siinä hän saa tyhjentää kaiken sen hyvän ja kauniin, mitä hän maallisen elämänsä aikana oli ajatellut, kuvitellut, toteuttaa yrittänyt. Maanpäällä hän ei sitä niinkään toteuttaa osannut. Oli kaikenlaisia esteitä, sisäisiä ja ulkoisia. Ne esteet hävisivät kiirastulessa. Nyt, persoonallisessa taivaassa, hänellä on järeällä vain kaikki se kaunis ja hyvä, mitä hän oli elämästä ajatellut ja haaveillut. Hän kertoo ja toistaa sitä moneen kertaan, loputtomasti. Ei kuitenkaan loputtomasti. Sillä vähitellen hän alkaa kyllästyä. Pekka Ervast joskus kuvaili tätä persoonallisen taivaan onnea, kuinka se on yltäkylläistä, onnen täyteläistä. Vainaja saa iloita ja nauttia mielinmäärin. Mutta lopulta se käy ylivoimaiseksi. Hän väsyä, kyllästyy. Hän ei jaksa enää. Hän uupuu. Hän nukkuu, nukkuu tajuttomuuteen, hän aivankuin kuolee.

Ja siihen loppuu persoonallinen taivas, persoonallinen onni, tuo hienokseltaan itsekäs autuus. Se ei ole ikuista, ei loppumatonta. Korkeamman minän kautta tapahtuu uusi jälleensyntymä lapseksi maalliseen elämään. Sillä ihmiselämällä on korkeampi tarkoitus, jumalallisempi päämäärä.

Entä sitten maailmanlopun jälkeinen autuus?

Elämä on suuremmissakin jaksoissaan vuorottelua, toimintaa ja lepoa. Niinkuin on meillä päivä ja yö. Puhutaanhan maapallommekin elämässä seitsemästä luomispäivästä. Jokaisen niiden välillä on samanpituinen yö. Teosofisessa kielenkäytössä luomispäivää

sanotaan manvantaraksi, yötä pralaajaksi. Planeettamme päivät ja yöt ovat satoja miljoonia vuosia meidän vuosissamme. Elämme nyt neljännessä luomispäivässä. Kolme on ollut ennen ja kolme tulee vielä meidän jälkeemme. Kun tämä neljäs luomispäivä loppuu — jossa on enää järellä tämän viidennen juurirodun kuudes ja seitsemäs alarotu ja sitten kuudes ja seitsemäs juurirotu —, silloin alkaa maapallomme pralaaja, yö. Silloin itse tämä tavallinen luonto, luonnonlait, luonnonvoimat, asettuvat lepotilaan.

Pralaajan aika on näinollen autuutta siinä mielessä, että se on lepoa. Rinnakkaisesti ottaen se voi olla autuutta samassa mielessä kuin vainajankin autuus ennen seuraavaa jälleensyntymää. Onhan vainajalla tuo edellä kuvattu persoonallinen taivas, ja sitten ennen uutta jälleensyntymäänsä ainakin pieni hetki heräämistä korkeammassa minässään puhtaan järjen taivaassa, devakhanissa. Arvattavasti maapallomme-kin kokee pralaajassaan vastaavanlaista taivasta ennen seuraavaa luomispäivää.

Pääasia tässäkin on, ettei planeettamme luomispäiväisenkään maailmanlopun lepo eli autuus ole ikuista, loputonta. Sillä uusi toimintakausi, uusi jälleensyntymä, odottaa maapalloammekin.

— — —

Koska siis loputonta autuutta ei sellaisenaan ole enempää kuolemanjälkeen kuin maailmanlopunkaan jälkeen, niin herää uudelleen kysymys: missä tai mitä on autuus? Onko autuus jotain aivan muuta? Onko se sellaista jollaisessa ihminen voi olla vaikka ihan tässä ruumiillisessakin elämässä?

Katsotaanpa. Lyhyesti ja yksinkertaisesti sanoen: autuus on läheisessä yhteydessä sellaisen olotilan kanssa, joka aina liittyy hyvin suoritettuun työhön. Autuus ei siis suinkaan ole vain lepoa. Lepoakin autuus voi olla silloin, kun autuus ja lepo seuraavat hyvin suoritettua työtä.

Nyt on huomattava, että työssä on aina vaikeuksia. Se kuuluu asiaan. Ja autuus liittyy työhön nimenomaan sillä ehdolla, että työssä esiintyvät vaikeudet työtä tehdessä voitetaan. Työssä tapahtuvaa voittamista seuraa iloinen, tyytyväinen, rauhallinen mieli. Siis juuri onni eli autuus.

Autuus on aina — toiminnan syventyessäkin — jotain tällaista. Asian ja toiminnan syventyminen on sitten siinä, että ihminen ei elä vain leivästä, ei pelkästään persoonallisista toimista tai harrastuksista. Edellä oli jo puhetta, etteivät edes sielulliset harrastukset riitä. Ihminen on jumalsyntyinen henkiolento, joka on pukeutunut sielulliseen ja ruumiilliseen elämään. Sentähden ihmisen todellinen elämä on Jumalassa, Jumalan elämän ilmentämisessä. Tämä taas merkitsee ettei autuus henkisessäkään elämässä sulje pois työtä ja työn vaikeuksia. Työtä ja työn vaikeuksia on, mutta niihin suhtaudutaan voittajan mielellä. Henkisessä työssään ihmisellä on mahdollisuus olla sellaisessa toiminnan tilassa, että siinä jatkuvasti taivas voittaa helvetin, autuus kadotuksen.

Näin olemme saaneet yleisen, periaatteellisen käsityksen siitä, mitä on autuus. Autuus on sopusointuinen työ ja toiminta elämässä, Jumalassa. Sellaista on autuus kaikkialla, niin ruumiillisessa maailmassa kuin

kuoleman ja maailmanlopun jälkeen. Ellemme ruumiillisessa elämässä elä autuudessa, emme sitä elä muissakaan tiloissa.

— — —
(Tarvinneeko nyt tässä yhteydessä erikoisesti selvittääkään kirkollisen kristikunnan suurta lankeemusta, suurta ja kohtalokasta harhaantumusta? kun se sanoutui irti Kristus-johtoisesta elämänkoulusta, kieltämällä Mestarin Vuorisaarnassaan esittämän ja viitoittaman elämäntien. Kirkko piti nimellisesti kiinni Kristuksesta, mutta hylkäsi Mestarin viitoittaman, elämään johtavan kaidan tien, ja lähti kulkemaan kuolemaan johtavaa laveata tietä.

— — —
Siirtykäämmekin nyt kuvailemaan elämään johtavaa kaitaa tietä nimenomaan autuuden kannalta.

Luonnollisesti elämään johtavassa kaidassakin tiesä on asteita. Puhutaanhan meilläkin vanhasta ja uudesta liitosta. Oikeastaan kaitaan tiehen muodostuu kolme suurta astetta. Tämä johtuu siitä, että Jumala esiintyy kolmena suurena Logos-virtauksena: Pyhänä Henkenä, Poikana ja Isänä. Järjestys on sellainen, että ensin ilmenee ja vaikuttaa Pyhä Henki. Pyhä Henki tekee valmistavan työn. Silloin vaikuttavat alustavasti aatmiset voimat, vaikka ihmiskunnassa pääasiallisesti vain manaasiset voimat. Kun aika meidän maailmassamme oli täyttynyt, liittyi Pyhän Hengen työhön Jumala Poikana, kosmillisena Rakkautena. Silloin alkoi varsinainen aurinkokeskeinen elämä siten, että alkoi vaikuttaa Logoksen toimialueena olevan monaadisen eli Anupaadaka tason voi-

mat. Ihmiskunnassa alkoi vastaavasti herätä ja vaikuttaa buddhiset ja eetteriset voimat. Kun sitten aika oli täyttynyt liittyi Pyhän Hengen ja Pojan toimintaan Jumala kosmillisena Isänä, Voimana ja Majesteettiutena. Tällöin alkoi — edellisten lisäksi — vaikuttaa aurinkokuntamme korkeimman eli Aadi tason voimat. Ihmiskunnassa alkoi vastaavasti erikoisemmin herätä aatmiset ja fyysillis-kemialliset voimat.

Tästähän oli jo puhetta IV. luvussa. Ja me olemme nyt tulleet siihen, että kaikki nämä kolminaiset voimat ovat alkaneet toimia meidän ihmiskunnassamme. Isä on johdossa, jolloin Poika ja Pyhä Henki ovat yhtä Isässä. Pyhän Hengen, Pojan ja Isän yksi ja yhteinen Jumalan valtakunta on nyt astunut ja avautunut tässä ihmiskunnan päivätietoisessa elämässä.

— — —

Palaamme jälleen autuuskäsitteeseen. On itsestään selvää, että autuuden käytäntöön saattamisessa on kolme suurta astetta. Ensimmäinen on meidän opittava olemaan autuaita Pyhän Hengen johtamassa koulussa. Kun siihen jotenkin perehdymme, tai paremmin sanoen kun siihen vaadittavalla tavalla perehdymme, on meidän opittava saattamaan autuus käytäntöön — tietenkin edellisen lisäksi — myös Pojan johtamassa koulussa. Päästyämme tässäkin taas vaadittavaan taitoon, on meidän — tietenkin jälleen edellisten lisäksi — opittava saattamaan autuus käytäntöön Isän johtamassa koulussa.

Yrittäkäämme nyt perehtyä niihin autuuden ehtoihin, joita näissä elämänkoulun kolmessa asteessa vaa-

ditaan, ja joita ominaisuuksia niissä siis kehitetään ja kasvatetaan. Ensin siis Pyhän Hengen koulussa.

Historiallisesti voimme tämän jakaa valmistavaan ja varsinaiseen asteeseen. Valmistava aste esiintyy erikoisen tyypillisesti Vanhan Testamentin profeettain kirjoituksissa. Heidän esityksissään on sellainen piirre, että heillä on vihollisia, he ovat sorrettuja ja ylenkatsottuja. Siinä ylenkatsotussa asemassaan he ylistävät Herraa ja hänen oikeamielisyyttään. Samalla he rohkaisevat itseään sellaisella ajatuksella, että oikeamielisyydessään Herra kyllä aikanaan mäsenta heidän vihollisensa. Siten itseään rohkaisten he jaksavat edelleen ponnistaa Herransa palveluksessa.

Tällainen on tyypillistä Vanhan Testamentin profeetoissa. Se on tyypillistä myös Vanhan Testamentin Herrassa. Sillä hänhän itekin nimittää itseään kilvoittelevaksi Jumalaksi, joka turvautui uhkauksiin ja rangaistuksiin, taivuttaakseen ihmisiä tottelevaisuuteen.

Voittoisan edustajan Pyhän Hengen koulussa näemme Buddhassa. Hän ei esiinny uhkaavana. Hän ei valita syrjäistä asemaansa. Hän ei vaadi mitään. Hän on kaikesta luopunut. Hän edustaa pyyteettömyyttä, himottomuutta. Hän esittää pyhää puhtautta, totuutta. Siten hän on täysin rauhallinen, tyyni, autuas. Elämällään ja opetuksellaan Buddha näyttää meille autuuden tietä Pyhän Hengen koulussa. Buddhaa onkin kunnioitettu nimittämällä häntä mm. autuaaksi.

Tähän liittyy Pojan koulu. Autuus on tällöin elämää rakkaudessa. Ratkaisevan tyypin näemme Jee-

sus Kristuksen elämässä ja opetuksessa. Ollakseen Pojan koulussa autuas, täytyy pysyä uskollisena rakkaudessa. Mieluummin kärsiä vaikka marttyyrikuolema, kuin luopua rakkaudesta. Rakkaus antaa kaiken anteeksi. Ja anteeksi antaessaan ihminen kokee autuutta.

Tästä voidaan siirtyä Isän kouluun. Ratkaisevan tyypin näemme Pekka Ervastissa. Kahden edellisen autuuden lisäksi autuus on pahanvastustamattomuudessa. Ei taistellen vaan voittaen. Voitto taas on suhteessa Isän tahdon ilmentämiseen. Täydellisin autuus on täydellisimmässä Isän tahdon ilmentämisessä.

VII

AUTUUDEN HARJOITTELU.

Edellä tulimme selviöön, että autuus ei ole vain joku kuoleman tai maailmanlopun jälkeinen kuvitelma, vaan autuus on se sopusointu mikä vallitsee silloin, kun ihminen on käytännöllisesti ja jatkuvasti oikeassa suhteessa Jumalaan, elämään, toisiin ihmisiin ja omaan itseensä. Selvää on myöskin, että ihminen voi tässäkin asiassa noudattaa määrättyjä ohjeita. Ja niinpä Vuorisaarna alkaa nimenomaan niiden sielullis-käytännöllisten ohjeitten esittämisellä, joita seuraamalla ihminen voi olla autuas. Kumma vaan, että kristillinen kirkko johtajineen on onnistunut nämäkin neuvot kieltämään ja unohtamaan. Valtiokirkoksi muodostuttuaan kirkko läksi sodan ja väkivallan polulle. Autuuden se kuvittelee johtuvan Jeesuksen verisestä rääkkäämisestä, eikä hänen neuvojensa seuraamisesta. Se on ollut kohtalokas erehdys, yhtä kohtalokkaine seurauksineen.

Mutta jääköön se nyt ja kääntäkäämme huomiomme Mestarin esittämiin autuuden ehtoihin, autuuden julistuksiin.

Pekka Ervast sanoo, että Vuorisaarnan alussa esiintyvät autuuden julistukset muodostavat portin Jumalan valtakuntaan. P. E. sanoo, että jos nämä kahdeksan julistusta pujotettaisi kuin helmet nauhaan ja nauha nostettaisi keskeltä ylös, silloin kummallakin puolella riippuvassa nauhassa olisi neljä julistusta, muodostaen neljä paria. Alimman parin muodostaisivat ensimmäinen ja kahdeksas julistus. Toisena parina olisi toinen ja seitsemäs, kolmantena kolmas ja kuudes, neljäntenä neljäs ja viides julistus.

Siis näin:

I	1. Autuaita köyhät hengessään, sillä heidän on taivasten valtakunta.
	8. Autuaita ne, joita oikeamielisyytensä tähden vainotaan, sillä heidän on taivasten valtakunta.
II	2. Autuaita lempeät, sillä he tulevat perimään maan.
	7. Autuaita rauhan rakentajat, sillä heitä tullaan nimittämään Jumalan pojiksi.
III	3. Autuaita murheelliset, sillä heitä tullaan lohduttamaan.
	6. Autuaita puhtaat sydäimestä, sillä he tulevat näkemään Jumalan.
IV	4. Autuaita ne, jotka isoavat ja janoavat oikeamielisyyttä, sillä heitä tullaan ravitsemaan.
	5. Autuaita armeliaat, sillä heitä kohtaan tullaan osoittamaan laupeutta.

Näitä autuuden harjoitteluohjeita ajatellen lähdemme siitä käytännöllisestä toteamuksesta, että vaikka

me ihmiset olemme jokainen yksilöllinen kokonaisuus, niin sukupuolisesti, suvun jatkumisen kannalta, me olemme ikäänkuin puolikkaita, jaetut — ainakin toistaiseksi — miehiin ja naisiin. Avioliitossaan ihmiset muodostavat perheyksiön, johon kolmantena kuuluu lapsi (lapsia), joka edustaa kolmatta sukupuolta (tai sukupuolettomuutta), jota kohti me miehinä ja naisina olemme kulkemassa.

Koska siis ihmiset perheyksiöinä esiintyvät vielä parittain, niin voimme ottaa nämä parittaiset autuudenehdotkin siten, että toinen autuudenehto kohdistuu perheessä etupäässä naiseen, vaimoon, äitiin, toinen mieheen, isään. Lapsessa ne yhtyvät. Vaikka autuus on kummankin, äidin ja isän, koettava, niin lapsi kuitenkin jollain ulkoisella tavalla edustaa ja ilmentää autuutta. Sillä lapsi samalla edustaa sitä korkeampaa itseä, sitä taivaallista lasta, sitä Jumalan poikaa, joka isässä ja äidissä — jokaisessa ihmisessä — on heräävä ja kasvava.

Ensimmäisen parin ensimmäinen ehto on: »autuaita köyhät hengessään» ja toinen: »autuaita ne, joita oikeamielisyyden takia vainotaan». Molemmille kuuluu: »sillä heidän on taivasten valtakunta».

Tarkastellessamme tätä paria voimme ymmärtää, että ensimmäinen sopii vaimolle, äidille, toinen miehelle, isälle. Sillä ensimmäinen ehto perheen rauhalle ja onnelle on, että nainen, vaimo, on tyytyväinen, tyytyväinen perheen taloudelliseen ja muuhun asemaan. Sillä jos vaimo on tyytymätön, jos hän moitiskelee miestänsä siitä, että ollaan köyhiä, ettei ole varoja hankkia kunnollisia vaatteita jne., niin onni ei viihdy

sellaisessa kodissa. Jos mies on luonteeltaan heikko, niin vaimon tämänkaltainen painostus voi johtaa hänet vilpillisyyteen, keinotteluun, jopa mielivaltaisiin vippauksiin. Mies voi joutua pidätetyksi jne., jolloin perhe saa kokea luhistumisen. Jos vaimo sensijaan on tyytyväinen, uuttera, palvelevainen, silloin koti voi olla viihtyisä, huolimatta onko sen varallisuus pienempi tai suurempi. Ainakin alustavasti siinä kodissa voi olla ovi avoinna taivasten valtakunnalle.

Mieheen, isään, kohdistuu ehto: »autuaita ne, joita oikeamielisyyden takia vainotaan». Mies joutuu enemmän työskentelemään kodin ulkopuolella. Eikä siellä aina vallitse oikeamielisyys, rehellisyys. Virastoissa, työpaikoissa, toveripiireissä voi vallita väärämielisyyttä, salakähmäisyyttä, vieläpä tuhoisaa lajusmenetelmää. Kun mies on oikeamielinen, ei hän halua osallistua toverien tämänkaltaisiin edesottamuksiin. Silloin hän voi joutua toveriensa silmätiukuksi. Hän voi joutua kärsimään, vieläpä voi tulla — niinkuin autuudenehdossa sanotaan — vainotuksi. Hän on silloin kokeella autuusharjoituksessaan. Jos hän on heikko, hän alistuu tovereittensa painostukseen. Mutta samalla on autuus, sisäinen rauha ja ilo mennyt. Hän vie kotiinsakin rauhattomuuden. Herkkä vaimo huomaa sen. Nyt vaimo voi tukea miestänsä pysymään oikeamielisyyden, rehellisyyden ja suoruuden tiellä. Ja mies voi kestää kokeen. Vaikka hän saa kärsiä vainoakin, niin vähitellen yksi ja toinen herää kunnioittamaan hänen periaatettaan. Siten tuo mies tulee vieneeksi taivasten valtakunnan aatetta ihmisten mieliin.

Tulemme toiseen autuuden pariin. Ensimmäinen puoli kuuluu edelleen naiselle, vaimolle, äidille. Ehto on: »autuaita lempeät, sillä he tulevat perimään maan». Onnellisessa kodissa nainen johtaa, mutta ei tyranniudella, vaan lempeydellä. Jos nainen tiuskii, ei siinä kodissa kukaan todella viihdy. Naiset yleensä ovat yllyttäneet miehiä sotaan. Kodit ovat tällöin olleet kuin sotalaitoksen alaosastoja, alkusoluja. Naisissa täytyy tapahtua muutos. Sotilasihailu ei ole lempeyttä. Sillä sota on murhaa ja ryöväystä. Sota on toistensa tappamista ja itsensä tapattamista. Pekka Ervast sanookin, että kristinusko alkaa aseettomuudesta. Näinollen naisessa täytyy tapahtua sellainen herääminen ja uudelleen järjestely, että hänen luontainen ihastuksensa kääntyy sotilaasta rauhanrakentajaan, ja että hän kodissaan ja elämässä vaikuttaa tähän suuntaan. Siten tilanne jatkuvasti kehittyä sellaiseksi, että sotalaiset, väkivaltaiset ihmiset joko muuttuvat lempeiksi, tai he joutuvat tavalla millä hyvänsä siirtymään syrjään, jolloin johto maanpäällä jää lempeitten käsiin.

Varsinainen rauhanrakentaminen kuuluu miehelle. Siis niinkuin sotiminenkin on varsinaisesti miehelle kuulunut. Hänen autuutensa herkkyyys on suhteessa hänen rauhanrakentamisensa tehokkuuteen. Ja tämä rauhanrakentaminen on hänelle niin tärkeitä, että häntä siitä syystä on kutsuttava Jumalan pojaksi. Täten nainen lempeydellään auttaa miehessä esille Jumalan poikaa.

Kolmantena parina ovat: »autuaita murheelliset

sillä heitä tullaan lohduttamaan», ja: »autuaita puhtaata sydäimestä, sillä he tulevat näkemään Jumalan».

Kun mies ja nainen avioliitossaan ovat toteuttaneet kahta edellistä autuudenehtojen paria, ovat he tulleet niin lähelle toisiaan, niin Jumalan yhdistämiksi, että ei enää voitane sanoa, kumpi näistä ehdoista kuuluu naiselle, kumpi miehelle, vaan pikemminkin niin, että kumpikin kuuluu molemmille. Jos maailmasta luopuminen tuottaa murhetta, niin se murhe saa sisästäpäin lohdutuksen. Ja todellisin lohdutus on, että ihminen saa kokea Jumalaa. He alkavat ymmärtää, että Jumala on heissä molemmissa. Niinhän muistaakseni kiinalainen viisas sanoo: vaimo ei ole kallis miehelleen vain vaimon itsensä takia, vaan vaimo on kallis miehelleen siksi, että hän näkee vaimossaan Jumalan. Ja samoin: mies ei ole kallis vaimolleen vain miehen itsensä takia vaan siksi, että vaimo näkee miehessään Jumalan.

Neljäntenä parina ovat: »autuaita ne, jotka isoavat ja janoavat oikeamielisyyttä, sillä heitä tullaan ravitsemaan», ja: »autuaita armeliaat, sillä heitä kohtaan tullaan osoittamaan laupeutta».

Aviopuolisoiden mieli, tajunta, on jo avautunut yleisinhimilliseksi. Heitä jotenkin painaa maailmassa vallitseva väärämielisyys, mielivaltaisuus, epäoikeudellisuus. He isoavat ja janoavat, ikävöivät ja ajattelevat, että maailmassa pitäisi olla enemmän oikeamielisyyttä.

Mutta tätä oikeamielisyyden kaipuuta määrää toinen autuuden ehto: »autuaita armeliaat». Oikeamielisyyttä ei maailmassa ja elämässä edistetä väkivaltai-

sin pakkokeinoin. Vain armeliaisuus kelpaa kannustamaan ihmistä oikeamielisyyden edistämiseen maailmassa.

— — —

Olemme tässä syventyneet näihin autuudenehtoihin avioliiton kannalta syystä, että avioliitossa ihmisetkin esiintyvät parittain.

Samalla ihminen on kuitenkin yksilö, olkoon hän mies tai nainen, olkoon avioliitossa tai yksinään. Jokainen ihminen on miesnaisellinen siten, että hänessä on järjen elämä ja tunteen elämä. Ne ovat ensin kuin erillään, jolloin tunne, sydän, vetää sinne, järki, pää, tänne. Mutta vähitellen ne henkisen elämän vaikutuksesta, näiden autuudenehtojen harjoittelun vaikutuksesta lähenevät, samaistuvat, muodostuvat sopuisuutuisen yhtenäisiksi. Se tekee mahdolliseksi sisäisen Jumalan pojan heräämisen, sikiämisen, syntymisen.

Sitten on vielä huomattava, että tässäkin autuudenehtojen harjoittelussa on nyt kolme astetta, niinkuin jo edellä on puhe ollut. Ensimmäinen on totuus. Sen Buddha saavutti ja asetti lähtökohdaksi. Autuus on sitä ehjempää, mitä ehjemmin saamme totuuden elämään itsessämme.

Toinen itseemme sulatettava elämänvoima on rakkaus, Jumala rakkautena. Sen Jeesus saavutti ja asetti itseemme sulatettavaksi. Tai paremminkin meidän on harjaannuttava siten, että sulatamme itseemme rakkauden mukaiseksi. Kolmas sulatettava voima on Isän tahto. Isän tahtoa ilmentäessämme sulatamme itseämme Isän tahtoon. Pekka Ervast saat-

toi tämän asian fyysilliselle tasolle ja asetti sen ilmennettäväksemme. Mitä syvällisemmin ja huolellisemmin ilmennämme Isän tahtoa, sitä voittoisampi on se autuus, jossa harjaantuen palvelemme ja teemme työtä Isän valtakunnassa.

VIII

LEVEÄ TIE VIE KUOLEMAAN.

Tulemme nyt käsitteeseen: leveä ja kaita tie. Vuorisaarnassa sanotaan: »Menkää ahtaasta portista sisälle. Sillä se portti on väljä ja se tie leveä, joka vie kuolemaan, ja monta on niitä, jotka siitä menevät sisälle; mutta se portti on ahdas ja se tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat ne, jotka löytävät sen».

Tämän jälkeen lisätään heti: »Ei jokainen, joka sanoo minulle: Mestari, Mestari, pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee Isäni tahdon, hänen, joka on taivaissa».

Kaidalla tiellä kulkeminen on siis tekoa. Eikä mitä tahansa tekoa, vaan taivaallisen Isän tahdon täyttämistä. Ja opillisesti taivaallisen Isän tahto esitetään nimenomaan Vuorisaarnassa. Kaidalla tiellä kulkevat vain ne, jotka kulkevat Vuorisaarnassa viitoitettua tietä. Siksi heti sanotaankin: »ja harvat ovat ne, jotka löytävät sen». Kaikki muu uskonnollisuus on kulkemista leveällä tiellä, ja »monta on niitä, jotka siitä menevät sisälle». Ja se tie »vie kuolemaan». Ei-

vät kaikki kulje edes leveätä tietä, vaan ainoastaan monet. Ja vielä harvemmat ovat ne, jotka kulkevat kaitaa tietä elämään.

Näin on Pekka Ervast nämä kolme ryhmää hahmotellut. Ja käytännöllinen kokemus osoittaa totuudenetsijälle, että näin asia on.

Yrittäkäämme näinollen itsellemme jotenkin selvittää näitä ryhmiä.

Ensin se joukko, nähtävästi suurin joukko ihmisiä, jotka eivät kulje millään tiellä, eivät leveällä eivätkä kaidalla. He ovat uskonnollisesti välinpitämättömiä, piittaamattomia huolimatta siitä, vaikka muodollisesti kuuluisivatkin johonkin kirkkoon. Sehän voi olla vain totuttu tapa niiltä ajoilta, jolloin valtiokirkkoon kuuluminen oli pakollista. Tai he voivat olla aineen palvojia, materialisteja, jotka yrittävät kieltää tajunnallisen olemassaolon ruumiillisen kuoleman jälkeen.

Tietenkin nämäkin ihmiset käyvät jonkinlaista koulua. Sitä ei kukaan voi välttää. Kaikki, aineeseen uskojat ja jumalankieltäjätkin ovat karman lain alaisia. Heidänkin on niitettävä kylvönsä mukaan. Pakko heidän on jollain tavalla osallistua elämän toimintaan. Vaikka he kieltäisivät Jumalan, yliaistillisen tajunnan, vieläpä ihmisyydenkin, niin jo pelkän elimellisen, pelkän ihmisyydettömänkin olemassaolonsa vuoksi heidän on jollain tavoin osallistuttava elämän toimintaan. Jollain tavoin he joutuvat jäljentämään ihmiselle kuuluvaa kaidan tien elämää, vaikkakin kokonaan takaperoiseen suuntaan, häviön suuntaan. Niinpä heidän elämänsä ja käsityksensä elämästä on kaitaa esim. sillätavoin, että siihen ei mahdu Jumala.

Vielä toisellakin tavalla materialistinen elämä muodostuu kaidaksi. Sillä pelkän kielteisenkin elämänsä vuoksi heidän on ylläpidettävä jonkinlaista järjestystä. Siksi he suunnittelevat ja laativat sääntöjä, määritelmiä, lakeja, jotka jollain tavalla rajoittavat heidän vapauttaan, tai ainakin toinen toistensa vapautta. Yleensä heidän sääntönsä ja lakinsa ovat joko lievemmin tai jyrkemmin ristiriidassa jumalallisen lain kanssa, joskus jyrkästi sitä vastaan. Kaikki on mielivallan ja osittain sattuman varassa. Olosuhteitten pakottamina he joutuvat myös yhteisiin säännöstelyihin leveäntien kulkijain kanssa. Sellainen on mm. asevelvollisuuslaki. Sillä siinähan murhaaminen ja ryövääminen laillistetaan. Jumalallinen laki sanoo: älä tapa, älä edes suutu. Mutta jumalankieltäjiäin ja leveän tien kulkijain laatima laki sanoo: tapa, ja ellet tapa, niin me asetamme sinut syytteeseen.

Näin nekin ihmiset, jotka eivät kulje edes leveätäkään tietä, luovat kuitenkin itselleen karmaa, kohtaloa. Yksi ja toinen heidän suuresta joukostaan silloin tällöin herää, liittyäkseen ainakin leveän tien kulkijoihin.

Siirrymmekin nyt heitä seurailemaan. Niinkuin jo edellä sanottiin, kulkevat leveällä tiellä ne kirkot ja heidän johtamansa uskonnot, jotka eivät kulje Mestarin viitoittamaa tietä, Vuorisaarnassa esitettyä elämän tietä. Heillä on muodolliset saarnansa, rituaalinsa ja seremoniansa. Heillä on dogminsia ja uskomuksensa, omatekoiset siveysoppinsa, sellaiset, jotka voivat olla kokonaan vastakkaiset Vuorisaarnan siveysopille. Omatekoisilla sääntelyillään he tekevät

tiensä aina niin leveäksi, kuin mitä he milloinkin sopivaksi ja tarpeelliseksi katsovat.

Tämä taas tekee, että muotomenollisten kirkkojen ja uskontojen tie muodostuu väärinpäin kaidaksi. Heidän tiensä on sillätavoin kaitaa, että siihen ei mahdu Vuorisaarnassa esitetty elämänoppi. Ja he sulkevat tiensä niiltä ihmisiltä, jotka tahtovat Mestarin esittämää oppia seurata, siitä puhua, sen puolesta työtä tehdä.

— — —

Mutta johtaako kirkkojen ja seurojen leveä tie loputtomaan helvettiin, piinaan ja vaivaan? Ei, vaan se johtaa kuolemaan, niinkuin Vuorisaarnassa nimenomaan sanotaan. Se johtaa kuolemaan ja pakolliseen jälleensyntymään. Karma, elämän oma laki pitää huolen siitä, että näin tapahtuu.

Tämä jälleensyntymisen mysteerio kaipaa tässä yhteydessä valaistusta. Sillä kirkkojen opit ovat epämääräisiä siinäkin, ettei olla selvillä siitä, missä vainaja odottaa maailmanloppua ja viimeistä tuomiota. Joskus sanotaan vainajan nukkuvan »turpeen alla», kunnes hänet sieltä herätetään viimeiselle tuomiolle. Toisinaan taas sanotaan, että ihminen jo kuoltuaan joutuu joko taivaaseen tai manalaan. Joka tapauksessa ihmisen kohtalo ratkeaisi lopullisesti vasta maailmanlopun viimeisellä tuomiolla.

Nyt kysymme: mikä tapahtuma jälleensyntymän pyörässä on se, jota voitaisiin sanoa viimeiseksi tuomioksi? — Oikeastaan ihmisen persoonalliseen elämään kuuluu kolme tuomiota. Ensimmäinen tapahtuu kuolinhetkellä. Hänen korkeampi minänsä vai-

kuttaa, että hän osaa mietiskellä. Hän saa katsella ja lukea elettyä elämänsä kirjaa. Hän näkee erehdyksensä ja onnistumisensa ja sen, mikä häntä nyt odottaa.

Tämä tuomio päättyy siihen, että hän jättää fyysisen ruumiinsa. Hän herää ja elää sitten jonkun ajan astraalimaailmassa.

Sitten hän joutuu toisen kerran tuomiolle. Hän joutuu tuomiolle sen Mestarin edessä, jonka oppia hän on yrittänyt seurata. Kirkollinen leveäntien kulkija joutuu siis Mooseksen eteen. Seurauksena on, että ihminen taas menee kahtia. Korkeampi minä lentää puhtaana järjen taivasmaailmaan, kun taas persoonallisuus jää tuonelaan, kiirastuleen. Kiirastulen jälkeen tulee persoonallinen taivas, niinkuin jo edellä on puhe ollut.

Sitten tulee kolmas tuomio. Ja se vastaa maailmanloppua. Sillä nyt tapahtuu persoonallisuuden kuolema, sen lopullinen tuomio ennen uutta jälleensyntymää.

Tästä tapahtumasta kirjoittaa Pekka Ervast mm. kirjassaan »Salatieteilijän Sanakirja» seuraavaa: »Ihmisen astraaliruumista kutsutaan kuoleman jälkeen kâmarûpaksi (eläissä vain kâmaksiksi, koska se ei silloin vielä ole yhtä vankkamuotoinen kuin kuoleman jälkeen). Kun minä puhdistusaikansa loputtua vetäytyy dêvakhaniin, jää kâmarûpa tuonelaan sieluttomana ruumiina odottamaan hajoamistaan. Tätä elotonta ruumista kutsutaan silloin l i e k k i ö k s i (lati-nankielellä l a r v a, ruots. larv, s k a l, engl. s h e l l) ja sitä voi spiritistisessä istunnossa ikäänkuin sähköttää

eloon. Mutta jos ihmisen ymmärrys on siinä määrin maallisen elämän aikana hyväksynyt ja palvellet alemmaa minää, ettei se kokonaan voikkaan yhdistyä korkeampaan minään, tapahtuu ikäänkuin kahtiajako: persoonallisen minän puhtaampi ja epäitsekäämpi osa kohoaa dévakhaniin, mutta kuolemaan tuomittu alempi osa jää elähdyttämään kâmarûpaa tuonelassa; ja tässä tapauksessa (joka ei ole peräti harvinainen) kutsutaan kâmarûpaa h a a h m o k s i eli h a a m u k s i (latinaksi u m b r a, ruots. s k u g g a, v å l n a d, engl. s h a d e). Tämä haamu esiintyy mielellään spiritistisessä istunnossa. Jonkun ajan kulltua se muuttuu liekkiöksi».

Niinkuin sanottu, ihmisen maallisen elämän »viimeinen tuomio» tapahtuu silloin, kun hän tuonela-elämänsä jälkeen yhtyy korkeampaan minäänsä; yhtyy senverran kuin siinä on yhtymisen arvoista; synnytykseen korkeamman minänsä kautta uudeksi persoonallisuudeksi maanpäälle. Alempi puoli jää joko pelkkänä ruumiina tai liekkiönä tai haamuna häviämään tuonelassa.

Sillätavoin leveä tie vie kuolemaan ja pakolliseen jälleensyntymään.

— — —

Sananen vielä noista ihmisjätteistä, haamuista ja liekkiöistä.

Kun sellainen haamu tai liekkiö mielellään esiintyy spiritistisessä istunnossa, niin on selvää, että se mielellään esiintyy muissakin uskonnollisissa tilaisuuksissa. Muistakaamme, että eräissä uskonnollisissa ryh-

missä pyritään hysteeriseen hurmiotilaan. Ja kun siihen päästään, kun ruvetaan mm. hokemaan jotakin tolkutonta, saattavat asianomaiset pitää sitä suuressa arvossa. He luulevat olevansa vaikkapa suorastaan Pyhän Hengen innoittamia — vaikka todellisuudessa voivat olla joutuneet noiden inhoittavien haamujen tai liekkiöiden valtaamiksi.

Tätä tietä meille selviää Uudessa Testamentissa esiintyvien riivattujenkin kohtalo. Nuo riivatut olivat ihmisiä, joihin joskus erittäin ilkeät ihmisjätteet, haamut tai liekkiöt, olivat päässeet pesiintymään.

Ja sitten: kyllä me ihmiset olemme tänäkin päivänä samoille mahdollisuuksille alttiita. Vaikka astraalimaailmassa on moninaisia luonnonhenkiäkin, jotka voivat aikaansaada esim. painajaisen, niin kyllä nuo liekkiöt ja haamut erittäin himollisesti pyrkivät tarkertumaan meihin eläviin ihmisiin. Laadultaan ne esiintyvät moninaisina, aina sen mukaan millaisen himon vallassa eläneitten ihmisten jätteitä ne ovat, ja millaisia himollisia taipumuksia meissä itsessämme on. Ne esiintyvät sukupuolisina tai muina himopyörteinä. Mielellään se haluaisi jatkaa omalaatuistaan elämää ruumiillisten ihmisten kanssa.

Vielä on huomattava — niinkuin Uudessa Testamentissakin kerrotaan —, että kun sellainen saastainen olio pääsee ihmiseen pesiintymään, saattaa se vetää muita samanlaisia mukaansa. Ja niin ihmisen himoelämä vahvistuu, moninkertaistuu. Sillä ne ovat hänen kimpussaan sekä yöllä että päivällä. Sentähden ei ole tuulesta temmattu tuo neuvo, kun ihmisiä on

opetettu siunaamaan itsensä — ja perhekuntansakin — ainakin levolle mennessään ja aamulla noustessaan. Sehän voisi olla alkuna vakavammalle henkisel­le elä­mälle.

IX

KAITA TIE VIE ELÄMÄÄN.

Siirrymme nyt selvittämään kaitaa tietä, sitä tietä, jota kulkemalla voitetaan kuolema ja tullaan elämään.

Kysymme ensin: miksi se tie on kaita? Sillä mahtuuhan siihen Jumala ja se jumalallinen oppi ja elämänselitys, minkä suurimmat Jumalan tuntijat, suurimmat Jumalan Pojat Jeesus Kristus ja Pekka Ervast ovat antaneet. Ja mahtuuhan siihen koko ihmiskunta, koska se oppi sanoo: »rakasta kaikkia ihmisiä».

Tässä on nyt pulma, mikä meidän on ensin selvitettävä.

Päästäksemme asialliseen alkuun annamme heti puheenvuoron Vuorisaarnalle: »Monet sanovat minulle (sinä päivänä): Mestari, Mestari, emmekö sinun nimessäsi profetoineet, ja sinun nimessäsi ajaneet pahoja henkiä ulos, ja sinun nimessäsi tehneet paljon mahtavia töitä? — Ja silloin minä tunnustan heille: en koskaan ole tuntenut teitä; menkää pois minun luotani te, jotka ette ole lakiani noudattaneet».

Pääpaino tässä luonnollisesti on: »ette ole lakiani noudattaneet». Kuinka paljon mahtavia töitä kristikunta kirkkoineen onkaan tehnyt ja nimenomaan Mestarin nimessä. Yhtä se vaan ei ole tehnyt: se ei ole noudattanut Mestarin Vuorisaarnassaan antamaa lakia.

Tältä pohjalta menkäämme esityksessämme eteenpäin.

Meille on jo melkein kuin itsestään selvää, miksi tämä tie on kaita. Se on siksi, että elämän lakia seuratessaan ihminen ei voi alistua noudattamaan kuolemaan johtavia lakeja, sääntöjä ja määräyksiä. Hänen on — niinkuin Pekka Ervast sanoo — kieltäydyttävä tottelemasta maailman auktoriteetteja. Heti tiensä alkutaipaleella hän tunnustaa — niinkuin Pekka Ervast edelleen sanoo — ensimmäisen totuuden, joka on: ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa.

Sitten on seuraava asia: kaidalla tiellä kulkiessaan ihminen selvittelee vastaansa tulevia pulmia Vuorisaarnan opin mukaisesti, sen opin valossa ja hengessä.

On selvää, että tämä elämänpulmien selvittely on kokonaan toisenlaista kuin joidenkin teknillisten tai pelkästään älyllisten pulmien selvittely. Sillä tässä on ihmistä itseään koskeva käytäntö kysymyksessä.

Kaidalla tiellä kulkeminen onkin pulmien jatkuvaa käytännöllistä selvittelyä. Pulmia riittää, koska elämä yhtenänsä syvenee ja avartuu.

Yleensä maallinen vaelluksemme sisältää viisi suurta pulmaa, tai pulmien ryhmää. Ymmärrämme näinollen tältäkin pohjalta, miksi Pekka Ervastian

uudelleen järjestämiä taivaallisen Isän käskyjä on viisi. Siinä on oppaanamme yksi käsky kutakin selvitettävänämme olevaa pulmien ryhmää kohtaan.

Esittäkäämme nyt ensin nämä pulmat lyhyesti ja mainitkaamme kutakin ryhmää kohti tuleva käsky. Nämä pulmat esiintyvät osaksi ikäkausittain, siis liittäin, vaikka ne kaikki ovat kuitenkin aina läsnä-olevia.

Ensimmäinen pulma esiintyy heti nuoruudessa, ja se on tämä: mikä on minun elämäntehtäväni? Mille työlle tai toiminnalle minä itseni uhraan? — Oppaaksi tähän tulee ensimmäinen käsky: älä suutu.

Toinen pulma, tai pulmien ryhmä, muodostuu siitä, että olemme jaetut kahteen sukupuoleen. — Oppaaksi tulee toinen käsky: älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas.

Kolmantena pulmana on suhteemme lapsiin. — Oppaaksemme tulee: älä vanho.

Neljäntenä pulmana on suhteemme varsinaiseen miehuusikään. — Oppaanamme on: älä ole pahaa vastaan.

Viidentenä pulmana on suhteemme vanhuuteen ja kuolemaan. — Oppaaksemme tulee: älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä.

Ensimmäinen pulma esiintyy siis jo heti poika-iässä, tai tyttö-iässä. Syvemmällä siinä vaikuttaa moraalinen sävy. Tapahtuuko elämälle uhrautumiseni omantunnon moraalin mukaan, joka on sopusoinnussa Vuorisaarnan moraalin kanssa. Vai tapahtuuko elämälle uhrautumiseni itsekkyyden mukaan, itsekkyyden, joka — niinkuin H. P. Blavatsky sanoo — ylei-

sessä sivistyksessämme on osannut asettua moraalin tilalle.

Räikeimmäksi itsekkyyden velvoitukseksi on yhteiskunnissamme asettunut sellainen velvollisuus, jota sanotaan asevelvollisuudeksi. Siinä on toistensa tappaminen ja itsensä tapattaminen tehty velvoitukseksi. Heti nuorena aletaan ihmiselle teroittaa: sinun on valmistauduttava menemään sotalaitokseen, jotta siellä kypsyisit sellaiseen kuntoon ja sellaiseen mielentilaan, että sitten — meidän määräystemme mukaan — tehokkaasti tappaisit niitä ihmisiä, joita me sinulle milloinkin osoitamme. Ja ollaksesi meille kuuliainen ja uskollinen, tulee sinun aina samalla olla valmis tulemaan itsekin tapetuksi. Palkaksi annamme sinulle sankari-vainajan arvonimen.

Tämä on räikeätä, vaikka koristeelliseksi tehtyä moraalittomuuden moraalia. Jos sotilasuhriksi olisi ollut jotain moraalia muinaisina aikoina, jolloin Jumala ja ihmisyyys ei vielä ollut velvoittavana mukana tässä ruumiillisessa ihmiskunnassa, niin muuttuu se täysin moraalittomaksi, moraalin irvikuvaksi silloin, kun Jumala kolminaisessa ilmennyksessään on astunut tähän ihmiskunnan päivätietoiseen elämään. Ja se on nyt tapahtunut. Se on tapahtunut Buddhassa, Jeesus Kristuksessa ja Pekka Ervastissa. Pekka Ervastissa avautui Isänkin vihkimysten sarja, se syvin tie, jossa kuolemakin on voitettava. Sentähden kaikki tappaminen, tappaminen sodankin muodossa, on nyt rikos. Sodasta on luovuttava. Miekka on ristiksi muutettava. Ristiin on ruusut puhkeava. Ruu-

suista on löytyvä kynä, joka ruusujen tuoksussa laulaa ylistystä Jumalalle, Ihmisen Pojalle, Ihmisyydelle.

Että sota, ihmisen tappaminen, on rikos, sen ovat jo jotkut sotaan työntyneet ihmiset joutuneet järkyttävästi kokemaan. Siitä kokemuksesta ei vain hevin puhuta. Ja miksi ei? Se on siksi, että sotilasmahti ja sotahulluuteen joutunut sivistyksemme tekee kaikkensa salatakseen ja vaimentaakseen heidän äänensä. Vain luottamuksellisissa keskusteluissa kokemuksien järkytykset paljastuvat. Niinpä tässä äsken jouduin ajatusten vaihtoon nuorehkon ihmisen kanssa. Hän joutui sotaan jo aivan nuorena. Sotakokemus on häntä painanut helvetin tuskana kaikkina näinä vuosina. Hän näkee lakkaamatta silmiensä edessä sotilaat, joiden kuolinkouristukset eivät anna hänelle rauhaa, ei yöllä eikä päivällä. Säännöllisten väliaikojen jälkeen tuo helvetti avautuu hänelle aivan erikoisen selvänä, ja kestää silloin määrätyn ajan. Morfiini ei auta, viina ei auta. Hän on huutanut avukseen Jumalaa ja henkivaltoja, mutta apua ei ole tullut. Hän lisää: onko minun tehtävä tuo ainoa epätoivoinen teko?

Paljon on hänen kaltaisiaan nuorehkoja ihmisiä nyt sotiemme jälkeen. Monet heistä ovat suistuneet toivottomiin, järkyttäviin tekoihin. Mutta milloinkaan ei sanomalehdissäkään edes mainita, että he ovat olleet sodassa mukana, että sota on heidät tuhonnut.

Onko nyt sitten missään pelastusta? Pelastus on täydellisessä mielenmuutoksessa. Ihmisen on luovutava viimeisestäkin sota-ajatuksesta.

Tässä on apuna Vuorisaarnan ensimmäinen käsky:

älä suutu. Sillä suuttumattomuus edellyttää tappa-mattomuutta. Pohjaan asti ajateltuaan ihminen rat-kaisee suhteensa sotaan. Hän mieluummin antaa tap-paa itsensä, kuin menisi toisia tappamaan ja itseään tapattamaan. Hän uhrautuu valon palvelijaksi, rau-han rakentajaksi Vuorisaarnan Mestarin johdolla.

Tulemme sitten toiseen pulmaan: suhteemme suku-puolisuuteen. Alkuperäisen syntiinlankeemuksemme vuoksi jakauduimme kahteen sukupuoleen, miehiin ja naisiin. Tämä on voitettava välitila. Niinkuin jo edellä on puhe ollut, emme enää kuudennessa juuri-rodussa ole kahtia jakautuneita. P. E. lisää, että meillä alkaa olla kiire sukupuolisuuden voittamiseksi. Ja johan Jeesus ratkaisevasti aloitti sukupuolotto-muuden. Hän mm. sanoi, että Jumalan valtakunnassa ei naida eikä naiteta. Ja Jumalan valtakunta piilee ja ratkaisevasti ilmenee jokaisessa ihmisessä. Pekka Ervast taas — puhuessaan ajallisesta elämästä ja ikui-sesta elämästä — sanoo niinkin, että kun ihminen me-nee naimisiin, niin on niinkuin hän luopuisi iankaik-kisesta elämästä. Hän panee toivonsa lapsiinsa. Hän toivoo, että hänen lapsensa kykenisivät siihen, mihin hän ei ole kyennyt.

Siten avioliitto on kuitenkin puhtauden ja rakkau-den ja palvelevaisuuden koulu. Ja ihmisellä on apu-na — niin avioliitossa kuin yksinäänkin eläessään — ohje: älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas. Puhtau-teen ja rakkauteen kuuluu, että avioliitossa ollessam-me meillä ei ole sukupuolisia suhteita useampaan kuin yhteen ihmiseen, siihen, jonka kanssa naimi-sissa olemme. Siten tiemme on tässä asiassa kaitaa.

Ja yksinään ollessamme tiemme on kaistaa siten, että meillä ei ole sukupuolisia suhteita kenenkään kanssa.

Kolmantena pulmana on: suhteemme lapsiin. Avio-
liitossamme meille tulee lapsia, joita rakastamme ja
hoivaamme. Mutta tällä asialla on vastaava sisäinen
puoli. Onhan sanottu, että meidän on tultava lasten
kaltaisiksi. Mutta lapsipa on sukupuoleton. Täten
suhteemme lapsiin edustaa sukupuoletona veljesrak-
kautta. Tässä veljesrakkaudessa — olemmeko naimi-
sissa vaiko yksinään — meidän on saatava itsessäm-
me ja toisissamme esille Jumalan poika, taivaallinen
ihmisemme. Meidän on kuunneltava Jumalan poi-
kaa, ilmennettävä Isän tahtoa. Siksi emme umpi-
mähkään alistu mihinkään, emme sokeasti tottele ke-
tään. Emme alistu emmekä valalla sitoudu ketään
tottelemaan. Ohjeeksemme tuleekin: älä vanho.

Neljäntenä pulmana on miehuusikämme, varsinai-
nen työmme ja toimintamme.

On huomattava, että kaikki vaikeutemme, olko-
ne karmallisia tai mitä tahansa, ovat työn vaikeuksia.
Ne on voitettava työllä, sisäisellä ja ulkoisella työllä.
Sentähden tämän neljännen pulman ohjeeksi tulee:
älä ole pahaa vastaan.

Onhan ymmärrettävää, että jos työnnämme vai-
keudet ratkaisemattomina ja voittamattomina syr-
jään, silloin emme inhimillis-jumalallisesti paljonkaan
opi emmekä viisastu. Niinpä opimmekin huomaa-
maan, että pahanvastustamattomuus on kaikkein käy-
tännöllisin käsky. Pekka Ervast sanookin, että se on
kaiken kulmakivi.

Tulemme viidenteen pulmaan, joka on suhteemme vanhuuteen ja kuolemaan.

Ja vähänkös tämäkin asia on ihmisiä askarruttanut. Levottomina on ajateltu: miten käy vanhana? Joudunko jossain virumaan, menehtymään köyhyydessä, vilussa, nälässä, alastomuudessa?

Tämä levottomuus on kannustanut varaamaan tarvaraa aittoihimme. Sekin on osaltaan pitänyt mieltämme aineen kahleissa. Tukikohtana mielessämme on pyrkinyt olemaan aine, eikä niinkään henki, ei Jumala. Hengen ääni yrittää kuiskata: »Sinä mieletön, tänä yönä vaaditaan sielusi sinulta pois; kenelle sitten joutuu se, minkä olet varannut? Näin käy sen, joka kokoaa aarteita itselleen eikä hänellä ole rik kautta Jumalan tykönä».

Nykyisessä yhteiskunnassa on herännyt halu järjestää tätä asiaa eläkkeen muodossa. Valtio on järjestänyt eläkkeen toimitsijoilleen. Samaa menetelmää ovat kunnat ja monet muut yhtymät ryhtyneet noudattamaan. Ja onhan pantu alulle jonkinlainen yleinen kansaneläkekin. Kaikella sellaisella on oma arvonsa ja merkityksensä.

Mutta kaidan tien kulkijalle asia selvenee paljon syvällisemmällä ja ihmeellisemmällä tavalla.

Ratkaisu ja opastus tähän sisältyy Vuorisaarnan opetukseen Jumalasta ja mammonasta. Siinä sanotaan: »Älkää siis huolehtiko sanoen: mitä syömme? tai mitä juomme? tai millä vaatetamme itsemme? Sillä kaikkea tätä joukot tavoittelevat. Taivaallinen Isänne kyllä tietää teidän tarvitsevan tätä kaikkea. Vaan etsikää ensin valtakuntaa ja sen oikeamielisyyttä, niin

tämäkin kaikki sen ohessa tulee teille. Älkää siis mu-rehtiko huomisesta, sillä huominen tulee huolehti-maan itsestään. Riittää päivälle oma vaivansa».

Tässähän näinollen tapahtuu kuin eräänlainen eläk-keelle joutuminen. Kuitenkin parilla tärkeällä eroi-tuksella tavalliseen eläkkeeseen verraten. Ensiksikin: tässä ei tapahdu vetäytymistä johonkin lepotilaan. Toiseksi: tuo eläkkeelle joutuminen ei tapahdu vasta jossain vanhuuden heikkoudessa, vaan se voi tapah-tua jo miehuuden ja vaikkapa nuoruuden päivinä. Niinkuin se tapahtui aikanaan Buddhalle. Niinkuin se tapahtui Jeesukselle jo Buddhaa nuorempana. Ja niinkuin se tapahtui Pekka Ervastille vieläkin nuo-rempana. Se voi tapahtua jokaiselle ihmiselle, joko alustavasti tai ratkaisevasti sinä hetkenä, jolloin ih-minen tietoisesti astuu maailman elämästä opetus-lapsen elämään.

Ohjeeksi tässä tulee viides käsky: älä sodi, vaan ra-kasta kaikkia ihmisiä. Pääpaino tässä on: rakasta kaikkia ihmisiä. Kaikkien ihmisten henkinen herää-minen, kasvamisen inhimillis-jumalallisessa koke-muksessa, tiedossa ja taidossa on hänen sydämellään, hänen työnsä kannustimena.

X

RUKOUSELÄMÄN VALMISTAVA PUOLI.

Rukous sellaisenaan lienee ihmisille tunnettu asia. Sillä yleensä kaikissa uskonnoissa kautta aikojen on kääntynyt rukouksessa Jumalan tai näkymättömien henkivaltojen puoleen. Niin on tehty kristikunnassakin. Yksilöt omassa elämässään ovat jotenkin rukousta harrastaneet. Onpa julkisissa jumalanpalvelusmenoissa muodostunut tavaksi, että alussa ja lopussa toimitetaan jonkinlainen rukous.

Tuollaisissa rukouksissa pyydetään kaikkea mitä suinkin katsotaan hyvään ja onnelliseen elämään kuuluvan. Ehkä keskeinen asia kuitenkin on, että ruukoillaan syntejä anteeksi. Siihen erikoisesti kannustaa keskiaikaisen kirkon inkvisiittori-julmurien kaa-vailema loputtoman helvetin piinan herättämä kauhu ja kammo.

Tähän sitten liittyy ruumiillisen terveyden ja kaikenlaisen ruumiillisen hyvän pyyteleminen. Lutherin katekismuksessa luetellaan ensin kaikki mitä ruumiillisen elämän tarpeita ajatellen suinkin mieleen

muistuu, jolloin — jos jotain olisi unohtunut — vielä varmuudeksi lisätään: »ja muuta sen kaltaista».

Kaiken lisäksi on kirkoissamme — niinkuin viimeisten ns. maailmansotienkin aikana nähtiin ja kuultiin — rukoiltu Jumalalta menestystä sodissa; joissa järjestetty murhaaminen ja ryövääminen on saavuttanut kunniapaikan kristikunnan elämässä.

Kaikella tällaisella rukoilemisellaan ja tämän rukouksen mukaisella menettelyllään kristikunta on luullut rakentavansa Jumalan valtakuntaa maanpäälle.

Mitä on Jumalan valtakunta? Epäilemättä ja noin suoralta kädeltä sanottuna se on elämää oikeamielisyudessa, rauhallisuudessa ja keskinäisessä rakkaudessa. Mutta entäs kristikunta? — On helposti todettavissa, että mitä utterammin kristikunta on valitsemallaan tavalla uurastanut, sitä suuremmaksi on tuhoutumisen vaara tullut.

Ja nyt meidän on sanottava: olisimmepa peräti kummallisia olentoja, elleivät nämä kristikunnan saavutukset herättäisi meissä vakavaa ajattelua. Sillä alamme ainakin aavistellen oivaltaa, että kristikunta on tehnyt jonkun kohtalokkaan virheen. Sillä voimemehan jo yleensä todeta, että elämä kaikkineen on ankarasti lakisiteinen. Kaikkialla saamme niittää mitä kylväneet olemme.

— — —

Näissä mietteissä käännyimme kristillisyyden alkuunpanijan Jeesus Kristuksen puoleen. Sillä kukapa kristillisyyden asiassa olisi suurempi auktoriteetti,

pätevämpi asiantuntija kuin hän, kristillisyyden alkaja?

Tällöin saamme heti muutamia mullistavia oikaisuja. Ensiksikin rukouksen julkisuus. Siinä Mestari antaa meille heti ensimmäisen voimakkaan ojennuksen. Hän sanoo: »Ja kun rukoilette, älkää olko niinkuin tekopyhät, jotka mielellään seisovat ja rukoilevat synagoogissa ja katujen kulmissa, että ihmiset heidät näkisivät. Ameen, sanon teille: heiltä jää palkka saamatta».

Ja sitten tuo kaikenlaisten maallisten, ruumiillisten, aineellisten arvojen rukoileminen. Sellaisesta Mestari monivivahteisesti varoittaa. Hän sanoo: »älkää kohdistako ajatuksianne sieluunne, mitä söisitte tai mitä joisitte, eikä ruumiiseenne, mitä pukisitte yllenne. Eikö sielu ole enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet?» Sitten Mestari valaisee järkeämme, herättää luottamustamme ja uskoamme puhumalla taivaan linnuista ja kedon liljoista huomauttaen, kuinka ne tulevat ruokituiksi ja vaatetuiksi.

Ymmärtäkäämme: aineelliset arvot tulevat työn seurauksena. Niinkuin kyllä tulevat loppujen lopuksi henkisetkin arvot henkisen työn seurauksena.

Entä rukoileminen saadakseen syntinsä anteeksi? Näin sanoo Mestari: »Sillä jos annatte ihmisille anteeksi heidän erehdyksensä, niin taivaallinen Isänne myös antaa teille anteeksi, mutta jos ette anna ihmisille anteeksi heidän erehdyksiään, ei Isännekään anna anteeksi teidän erehdyksiänne». Täytyy myön-

tää, että tässä on suorastaan mullistava oikaisu kirkolliselle kristillisyydelle.

Entä sotarukoukset? Jo heti Vuorisaarnan alussa — josta jo edellä on puhuttu — sanotaan: »Autuaita rauhan rakentajat, sillä heitä tullaan nimittämään Jumalan pojiksi». Autuaiksi ei sanota taistelijoita, ei niitä jotka sotia käyvät, jotka sotia järjestelevät, jotka sodankäynnin puolesta rukoilevat. Niinpä Mestari sanoo edelleen: »rakastakaat vihollisianne, ja rukoilkaat niiden edestä jotka teitä vainoavat». Ja Mestari lisää: että tulisitte taivaallisen Isänne pojiksi, sillä hän antaa aurinkonsa nousta niin pahain yli kuin hyväinkin ja antaa sataa niin oikea- kuin väärämielillekin».

— — —

Saatuamme Mestarilta nämä oikaisut, nämä auttavat kädenojennukset, voimme nyt jatkaa tutkimuksiamme Mestarin osoittamaan suuntaan.

Itse rukouksessa, rukoilemisessa, on kaksi suurta jaksoa: valmistava ja varsinainen jakso. Siihen saamme opastusta Vuorisaarnassa esiintyvässä Isä meidän rukouksessakin. Valmistavaan puoleen kuuluu edelleen opastus: »Vaan sinä, kun rukoilet, mene kamaariisi ja suljettuasi ovesi rukoile Isääsi, joka on salassa; ja Isäsi, joka näkee salassa, antaa sinulle».

Rukous ei siis ole sellaista toimintaa, jota noin vain sopii tehdä julkisesti kirkoissa, synagoogissa, tai ns. rukoushuoneissa. Niissä sopii pitää esitelmiä, tehdä valistustyötä, vieläpä laulun ja soiton avustamana. Varsinainen rukous tapahtuu yksinäisyydessä. Se tapahtuu suljettujen ovien takana. Ja Isä meidän

opastetaan, että se tapahtuisi ainakin aamuisin, ennen päiväisten töitten alkamista.

Olisi suotavaa, että jokaisessa kodissa, jokaisella ihmisellä, olisi tilaisuus järjestää tuollainen yksinäisyteen vetäytyminen. Jo ihmisarvo vaatisi, että asia olisi näin järjestetty. Ja taloudellisesti se kävisi helposti päinsä, elleivät ihmiset sotahulluudessaan hävittäisi kaikkia terveen elämän mahdollisuuksia.

Kuitenkin tämä rakennukselliseen kamariinsa vetäytyminen ja ovensa sulkeminen on vain ulkonainen puoli asiassa. Sillä onhan mahdollista, että ihminen suljetussa kamarissaankin saattaisi olla täynnä omaa persoonallista itseään.

Varsinaisessa merkityksessä tuo kamari onkin ihmisen oma tajunta. Täytyy muistaa, että ihmisen ruumista on sanottu Pyhän Hengen temppeliksi. Tähän tajunnalliseen pyhäkköönsä ihminen vetäytyy, ja sulkee ovensa. Minkä ovensa? Omat aistinsa ja älyllisen aistimusovenssa sillätavoin, että kaikki maallinen ja maailmallinen elämä, touhu ja kiire jää hänen tajuntansa ulkopuolelle. Eikä riitä vain se, että tajunta on suljettu ulkoapäin tulevilta vaikutuksilta, vaan rukoilija ajaa olemuksestaan ulos kaiken sen himollisen ja itsekkään sisällön, mitä sinne on jo ennen tullut ja pesiintynyt. Sillä vaikka hänen ruumiinsa pitäisi olla Pyhän Hengen temppeli, taivaallisen Isän asunto, niin se temppeli on aikojen kuluessa voinut muodostua markkinahuoneeksi, vieläpä ryövärien luolaksi, saastaisten henkien pesäksi. Sentähden se on nyt valmistavassa mietiskelyrukouksessa puhdistettava.

Tästä koituukin tuo vaikea ja tavallaan kuuluisaksi tullut temppelin puhdistus, jonka Uusi Testamentti kertoo Jeesuksen suorittaneen. Ei silti, etteivätkö ulkoiset uskonnot temppeleineen olisi puhdistuksen tarpeessa. Uskonpuhdistus on tarpeellinen. Mutta eivät-hän uskonnot ja kirkot puhdistu joillain ulkoisilla toimenpiteillä. Puhdistus tapahtuu sisästäpäin. Se tapahtuu siten, että kirkon tai uskonnon opit ja käsitykset muuttuvat. Niinpä evankeliumissa Johanneksen mukaan heti temppelin puhdistuksen jälkeen sukeutuneessa keskustelussa sanotaankin: »Mutta hän puhui ruumiinsa temppelistä».

Niinkuin sanottu, tämä ruumiinsa temppelin puhdistus ei ole helppo tehtävä. Sillä jo edellisistä jälleensyntymistä periytynyt persoonallinen elämä, itsekkäät tunteet ja ajatukset, tavat ja tottumukset istuvat lujasti ihmisen sielullisessa, astraalisessa ja eeterisessä olemuksessa. Sentähden jo tämä valmistava mietiskely, tämä puhdistus-rukous, vaatii keskitettyä ajatuksen ja tahdon ponnistusta.

Samalla tämä keskitetty ponnistus on kulkua puhdistuksen tiellä kohti luvattua maata, kohti sitä sielullista tilaa, jossa Isän tahtoa ilmennetään. Vanhalla kuvakielellä puhuen se on kulkua astraalisen himojen meren ja erämaan läpi. Punainen meri on väri-nimityksenä kuvaava. Sillä punainen, tulipunainen, edustaa tässä suuttumusta ja aistillisuutta. Kun sanotaan, että faraon joukot hukkuivat Punaiseenmereen, niin se merkitsee, että puhdistusrukouksen tietä kulkeva ihminen puhdistuu vihan ja aistillisuuden herättämistä taipumuksistaan.

Erämaassa vaeltaminen kuvaa astraaliruumiin älyllisen puolen puhdistumista. Äly yhä enemmän moralisoituu. Kunnnes moraalin laki — vanhaa kuva-kieltä käyttäen — tulee kirjoitetuksi kahteen tauluun, so. persoonalliseen tunteeseen ja älyyn. Mietiskelyssä ihminen oppii kohoutumaan moraalinvuorelle, so. päivätajuntansa korkeampaan puoleen, korkeamman minänsä yhteyteen. Ensin alustavasti ja sitten yhä tietoisemmin ja velvoittavammin.

Tämä puhdistus-mietiskely saattaa kestää pidemmän tai lyhemmän ajan, riippuen kahdesta seikasta. Ensiksi siitä, miten pitkälle ihminen on jo edellisissä ruumistuksissa päässyt. Toiseksi siitä, millä kiinnostuksella hän nyt mietiskelyä jatkaa.

Valmistavaan mietiskelyharjoitukseen kuuluu oikeastaan vielä lause: »Isä meidän, joka olet taivaissa». Tämä on ajatukselliseen ja tahtoperäiseen yhteyteen pyrkiminen siihen kaikkien olentojen Isään, joka on sekä maailmankaikkeudessa että meidän ihmisten sisäisessä tajunnassa. Sillä vain yhteydessä sisäiseen Isään on lähtö- ja tukikohta varsinaiseen mietiskelyrukoukseen.

XI

RUKOUSELÄMÄ.

Tavallinen ruumiillinen ja tavallinen sielullinen elämä on työtä, työtä ja lepoa vuorotellen. Niin on varsinainen henkinenkin elämä työtä ja lepoa. Ja säännöllinen mietiskely eli rukous muodostaa siinä keskeisen rungon ja pohjan.

Varsinainen mietiskely tapahtuu normaalisesti yleensä aamuisin. Niinpä Isä meidän rukouksessa sanotaan mm. näin: »Yliaistillinen leipämme anna meille tänään». Tällainen rukous käy luontevasti aamulla, mutta ei niinkään illalla.

Pekka Ervast jakaa Isä meidän rukouksen kolmeen jaksoon. Ensimmäisessä jaksossa tulemme suhteeseen sisäiseen Jumalaan ja salattuun maailmaan, hyvään ja pahaan. Toisessa jaksossa meitä opastetaan järjestämään suhteemme julkiseen elämään ja toisiin ihmisiin. Kolmannessa jaksossa me joudumme järjestämään suhteemme omaan alempaan itseemme.

Ensimmäiseen jaksoon kuuluvat lauseet: »Pyhitetty olkoon sinun nimesi, Tulkoon sinun valtakuntas!, Niinkuin taivaissa niin maankin päällä».

Tietenkin tähän kuuluu myös ensimmäinen lause: »Isä meidän joka olet taivaissa». Tästä lauseesta oli jo edellisessä luvussa puhetta. Siinä on kysymyksessä yhteydenottaminen sisäiseen Isään. Mietiskelykeskityksessä on noustava läpi alempien maailmojen, josta juuri oli puhetta edellisessä luvussa. On noustava siihen perustukseen, siihen rauhaan, siihen aurinkoon, jos niin sopii sanoa, joka on Isässä.

Ihmisen tajunta on oleva temppeli. Sen puhdistamisesta oli jo edellisessä luvussa puhetta. Nyt on ryhdyttävä tekemään työtä siinä temppelissä. Temppe-
lissä taas on vanhastaan ollut kolme osastoa: eteinen, pyhä ja pyhin. Ensin tullaan eteiseen, opitaan rakentamaan eteistä ja siinä työtä tekemään. Tässä opastaa lause: »Pyhitetty olkoon sinun nimesi». On ymmärrettävä, että vaikka me ihmiset olemme Isän Jumalan poikia, ja vaikka me mietiskelyssä pyrimme ja pääsemme Isän yhteyteen — joka on luonnollista nyt, kun Jumala kosmillisena Isänä Pekka Ervastissa tuli tähän fyysillisen tason päivätietoiseen elämään —, niin kuitenkin me ensin joudumme Pyhän Hengen ja Pojan kouluutettaviksi. Ja tässä merkityksessä me nyt olemme temppelin eteisessä, Pyhän Hengen kouluutettavina syventyessämme lauseeseen: »Pyhitetty olkoon sinun nimesi». Mistä tällöin on kysymys?

Kysymys on siitä jumalallisesta järjestyksestä, siitä kosmoksen Laista, josta Vuorisaarnassa sanotaan: »Ameen, minäpä sanon teille: kunnes taivas ja maa

katoavat, ei yhtään jotaa eikä yhtää piirtoa katoa Laista, ennenkuin kaikki muodot on läpikäyty».

Kun Pekka Ervast sanoo, että me kolmen ensimmäisen lauseen muodostamassa jaksossa tulemme suhteeseen sisäiseen Jumalaan ja salattuun maailmaan, hyvään ja pahaan, niin tässä eteisessä paha vaanii sillätavalla, että me emme ryhdykään lainmukaiseen rakennustyöhön, vaan rupeamme mielessämme purkamaan ja sommittelemaan lakia oman persoonallisen luontomme ja maailman vaatimusten mukaiseksi. Juuri siinä purkamisessahan leveällä tiellä kulkevat kirkot ovat erikoisesti uurastaneet. Ne ovat kieltäneet Mestarin esittämän opin, sen opin, joka nimenomaan esittää kosmoksen pyhää ja järkkymätöntä Lakia. Sentähden näille Mestarin nimessä esiintyville lainrikkokojille kuuluu Vuorisaarnan sana: »menkää pois minun luotani te, jotka ette ole lakiani noudattaneet».

Kun nyt ryhdymme rakennustyöhön tässä Pyhän Hengen johtamassa eteisessä, on meidän aluksi tehtävä itsellemme riittävän selväksi kaksi älyllis-siveysopillista totuutta. Niihin syventymällä Pyhä Henki valaisee ymmärrystämme. Ensin otamme asian siveellisen puolen, syyn ja seurauksen suhteen toisiinsa. Teosofisessa kielenkäytössä tämä esiintyy lyhyellä sanalla: karma.

Tämä syyn ja seurauksen suhde vallitsee Vuorisaarnassa kauttaaltaan. Mm. siinä sanotaan: »sillä millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan, ja millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan». Syy-suhteen laki ilmentää elämän pyhää oikeudenmukai-

suutta. Karma mittaa jokaiselle tekojensa mukaan, niin oikeitten kuin väärin tekojen.

Toinen tarkoittamamme totuus on kehityksen jatkuvaisuus. Sen tekee mahdolliseksi ruumiillinen jälleensyntyminen. Tämä saattaa puheen perisynnistä ymmärrettäväksi. Jatkuvissa jälleensyntymissä saamme korjata vanhaa ja aloittaa uutta.

Nämä kaksi totuutta, karma ja jälleensyntyminen, ne sekä valaisevat järkeä että tekevät elämän yleensä ymmärrettäväksi. Työmme Pyhän Hengen koulussa jatkuu siitäkin huolimatta, vaikka meille avautuisi ja vaikka me siirtyisimme Pojan ja Isänkin kouluun.

Niinpä siirrymme nyt toiseen rukouslauseeseen: »Tulkoon sinun valtakuntasi».

Tässä alkaa tajunnallinen siirtyminen Pojan kouluun. Ydinläksynä siinä on rakkaus. Ovi tähän rakkauden kouluun on oikeastaan anteeksiantamisessa. Annamme aina sydämessämme anteeksi kaikki ne vääryydet, joita toiset ihmiset mahdollisesti meille aiheuttavat. Ellemme tätä tahdo oppia, pysyy Pojan koulun ovi meille suljettuna.

Onhan selvää, että juuri tämä tekee taivasten valtakunnan lähestymisen meille mahdolliseksi. Muuten pysymme aina itsekkyyden, sodan ja väkivallan valtakunnassa.

Temppelissä vallitsee rauha. Emme ahdistaa rikollisiakaan; koska kerran rakastamme ja annamme anteeksi. Temppelissä myös sairaudet paranevat; koska rakkaus ja anteeksianto vapauttaa meidät sairauden syvimmästä syystä, itsekkyydestä. Temppelissä myös opitaan ja opetetaan. Opetetaan ja opitaan tuntemaan

elämää rakkaudessa. Sillä rakkaus on Lain sisäisempi puoli. Se ei ole lakia vaativassa mielessä. Sillä vaikka rakkaus on elämän välttämättömyys, niin siihen antaudutaan ja sitä toteutetaan molemminpuolisessa, siis oppimisessa ja opettamisessa, vapaaehtoisuudessa.

Tulemme sitten temppelin pyhimpään. Se on Isä, Isän elämä. Kun sanotaan: »Niinkuin taivaissa niin maankin päällä», niin juuri tässä kohdassa olemme tulleet ratkaisevaan vaiheeseen Pekka Ervastian suuressa saavutuksessa. Sillä vaikka Isän tahto tapahtuu aina taivaissa, niin suoranaisesti se ei ole päässyt maanpäällä tapahtumaan; koska Karman johto oli Saatanan, maapallon entisen eli alemman johtajan kädessä. Karman johto on nyt siirtynyt Saatanalta Kristuksen käteen, ja siksi Isän tahto pääsee maankin päällä suoranaisesti toteutumaan.

Mikä nyt on ovi Isän kouluun, Isän johtamaan pyhäkköön? Oikeastaan se sisältyy lauseeseen: »niinkuin taivaissa niin maankin päällä». Sitä täydentää ajatus: »Isästä kaikki lähtee ja Isään kaikki palautuu». Tällöin ovi Isän kouluun avautuu toteuttamalla ajatusta: »Täytän Isän tahtoa ja luovutan tulokset Isälle».

— — —

Siirrymme nyt Isä meidän toiseen jaksoon, jossa opimme järjestämään suhdettamme julkiseen elämään ja toisiin ihmisiin.

Tässä siis oikeastaan tulee kysymykseen Isän tahdon ilmentäminen käytännöllisessä elämässä.

Tähän kuuluu kaksi mietiskelylausetta, joista en-

simmäinen on: »Yliaistillinen leipämme anna meille tänään».

Ei ole kyseessä ruumiillinen ruoka, niinkuin Luther erehtyi selittämään. Johan Jeesus aikaisemmin sanoi: »Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta».

Mutta ruoka, niin maallinen kuin yliaistillinen, tulee työn kautta. Niinpä Jeesus omastakin ruoastaan sanoo: »Minun ruokani on se, että teen lähettäjäni tahdon ja täytän hänen tekonsa». Ja oppilaitaan Jeesus rohkaisee: »sillä työmies ansaitsee saada ruokansa».

Kun siis rukoilemme yliaistillista leipää, niin oikeastaan rukoilemme yliaistillista työtä. Niinpä Pekka Ervast sanoo, että »tämä on niin sanoaksemme vaarallisin mietiskelyn kohta». Miksi se on vaarallisin? Luonnollisesti se on siksi, että me emme niinkään haluaisi suorittaa sitä tehtävää, emme voittaa niitä vaikeuksia, joita työmme ja karmallinen kohtalomme meille asettaa. Ja jos työ jää suorittamatta, vaikeudet voittamatta, silloin jää myös yliaistillinen ruoka samassa suhteessa saamatta. Sentähden rukoilijalta vaaditaan uskoa, luottamusta ja peräänantamatonta ponnistusta.

Niinpä nyt tuleekin kuin välttämättömänä tasapainon ylläpitäjänä seuraava rukous-ohje: »Ja anna meille velkamme anteeksi, niinkuin mekin annamme anteeksi velallisillemme».

Kristikunnan piittaamattomuudesta tässäkin asiassa olemme jo puhuneet, joten emme tässä siihen enempää puutu. Jatkamme käytännöllisen rukous-mietiskelijän kannalta. Kun siis itsekin saatamme väsähtää

tehtävämme suorittamisessa, niin autamme kohtalomme tasapainossa pysymistä siten, että annamme anteeksi velallisillemme. Näin asetumme täysin asialliseen ja luottamukselliseen suhteeseen Isään. Annamme anteeksi kohtaamme sattuneet loukkaukset ja vääryydet. Emme teeskentele. Emme ole piittaamattomia. Anteeksiantomme on rakkaudellista osanottoa ja auttamisen tahtoa sitä tai niitä kohtaan, jotka meitä loukanneet ovat.

Tällä menettelyllä kohtalomme vaaka saattaa pysyä tasapainossa. Karmakin voi osoittaa meille suosiollisuutta. Etenkin, kun me entistä tietoisemmin ja entistä utterammin yritämme parhaamme.

— — —

Tulemme Isä meidän kolmanteen jaksoon, siihen, jossa meitä opastetaan järjestämään suhteemme omaan alempaan itseemme.

Mietiskelylauseet ovat: »Äläkä johdata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta».

Ehkä Vanhan Testamentin esitykset, etenkin Jobin tarina, ovat perinteillään johdattaneet kristikunnassakin ajattelemaan, niinkuin Jumala meitä kiusaisi, kiusauksiin johdattelisi. Mutta kiusaus luonnollisesti on meissä itsessämme. Ja ensimmäinen kiusaus on, että alistumme oman itsekkyytemme vaatimuksiin. Niinpä Pekka Ervast antaakin tälle rukoukselle asiallisen muodon. Hän sanoo: »Ja älä johdata meitä kiusaukseen, valitsemaan kahden välillä, joista kumpikin on mielestämme hyvä».

Tässä tulee todella kysymykseen suhteemme alempaan itseemme. Sillä alempi itsemme on täynnä tär-

keitä, sen omasta mielestä tärkeitä asioita. Ja niin-
ollen meillä on aina kiusaus valita kahdesta hyvästä
alempi hyvä. Sentähden rukous jatkuu: »vaan päästä
meitä pahasta». Ja Pekka Ervast jatkaa: »— niin että
aina näkisimme Sinun tahtosi ja oman tiemme sel-
vänä edessämme emmekä siitä harhaantuisi joutu-
malla niihin ansoihin, joita elämä ruumiissa jalko-
jemme eteen heittää ja joiden nimet ovat viha, epä-
siveys, ajattelemattomuus, väkivalta ja katkeruus aja-
tuksissa, sanoissa ja töissä».

Tässä ne ovat todella kiusaukset ja ansat.

Erikoinen paha meissä on se luulo, että meidän on
ryhdyttävä pakko- ja väkivaltakeinoin ihmisiä ja
maailmaa parantamaan. Ihannoitu väkivalta on suu-
rin paha. Siitä pahasta meidän on rukousmietiske-
lyssä vapauduttava. Siihen harjaannumme vähitellen.
Opettelemme ilmentämään Isän tahtoa sillätavoin
kuin Isä meidän, autuuden julistuksissa, viidessä
käskyssä ja Vuorisäärnan muissa neuvoissa meitä oh-
jataan ja opastetaan.

XII

ELÄMÄN PYÖRÄSSÄ.

Jatkamme edelleen Vuorisaarnan opissa ja sen opin hengessä.

Huomaamme — eräällä tavalla sanoen —, että elämä itsessään on kuin ikiliikkuja. Takimmaisen takimmaisesti elämä toimii oman johtonsa mukaisesti. Siihen me synnymme, siinä elämme, siinä kuolemme. Elämän menoon meidän on jotenkin asennoiduttava. Jollain tavoin kaikki näyttää perin yhtenäiseltä. Kuitenkin laatuun nähden huomaamme paljonkin eroavaisuutta. Puhutaanhan jopa valon ja pimeyden valtakunnista. Puhutaan elämän ja kuoleman teistä. Tiessä taas voi olla

Ylämäkeä ja alamäkeä.

Puhutaan myös elämänvaunusta — noin kuvannollisessa merkityksessä. Kukin kulkee jossain erikoisessa elämänsä vaunussa. Kuljetaan myös ryhmissä, pienemmissä ja suuremmissa. Niinpä koko-

naiset kansat muodostavat kukin oman vaununsa. Samoin tekee ihmiskunta kokonaisuudessaan.

Tiessä, jota kuljemme, on taas moninaista maastoa. Välillä kuljemme tasaisia taipaleita, jolloin saamme tähyillä moninaisia maisemia. Toisinaan kuljemme jyrkkää nousua, toisinaan jyrkkää laskua. Nousu mäenpäälle on työlästä ja raskasta, alamäessä menenään vaivattomammin. Mutta onnettomuuksia sattuu enemmän alamäessä.

Ajatellaanpa kansojen elämää nykyisen 19. sataluvun aikana. Siinä vuosisatamme alussa olimme nousseet melkoisen korkealle hyvinvoinnin ja kaikenlaisen runsauden mäelle. Sitten tuli alamäki, jossa taitoamme koeteltiin toisella tavalla. Ja hyvinvoinnisamme osoittauduimme taitamattomiksi. Emme kyenneet hoitamaan jarruja emmekä ohjauslaitteita. Alamäki alkoi siinä 1914, ja sitä kesti noin neljä vuotta. Ohjauskyvyttöminä kansojen vaunut yrittivät sivuuttaa toisiaan. Monet niistä törmäilivät yhteen ja kaatuivat rujoina tiepuoleen. Mäen alla tapahtui suuri rymäys. Kansojen vaunut ruhjoutuivat ja miljoonia ihmisiä niiden mukana. Toinen kenties yhtä lukuisa joukko ihmisiä meni rujoiksi, invaliideiksi.

Oli tapahtunut ennen kuulumaton jättiläismäinen onnettomuus.

Vaivalloisesti alettiin taas matkata eteenpäin. Osoitautui jälleen, että olimme tottuneempia ja taitavampia kulkemaan ylämäkeä. Verrattain nopeasti nousiin kaikenlaisen runsauden ja hyvinvoinnin kukkulalle. Elintarpeitakin alkoi olla niin runsaasti, ettem-

me kohtuullisella vaivalla voineet niitä mukanamme kuljettaa. Varavaunutkin alkoivat olla ääriään myöden täynnä. Tulimme suorastaan pulaan. Eihän varavaunujakaan voinut määrättömästi mukanaan kuljettaa.

Mitä tehdä? Tätä tilannetta näin jälkeinpäin ajatellessa tulee mieleen kansanomainen sanontatapa: »Yksi funteeraustunti (miettimishetki) vastaa kahta työtuntia». Olisi pitänyt panna viisaat päät yhteen ja miettiä, miten matkaa olisi jatkettava tuolla ylönpartisen runsauden kukkuloilla. Niinpä tässä tulee myöskin mieleen Vuorisaarnassa esitetty Mestarin ohje, että meidän tulee aina aamuisin mietiskellä suhdettamme Jumalaan, salattuun maailmaan, hyvään ja pahaan, toinen toisiimme ja omaan alempaan itseemme ja tehtäväämme. Ehkä silloin olisimme keksineet myönteisen menetelmän, emmekä olisi tarvinneet ryhtyä elintarpeita tuhoamaan.

Mutta mehän olimme kristikuntana jo aikoja siten lakanneet Mestarin johdolla mietiskelemästä. Ja onhan sanottu: yksi tyhmyys johtaa toiseen tyhmyyteen—ellemme ajoissa muuta mieltämme ja menettelyämme. Niinpä kun nyt olimme ryhtyneet elintarpeita hävittämään, oli meidän johdonmukaisesti jatkettava hävityksen tiellä. Ryhdyimme kiireellisesti valmistamaan hävitystyössä tarvittavia välineitä: panimme sotateollisuuden käyntiin. Intouduimme ker-rassaan.

Oikeastaan tämä oli kultturellisen älyn vararikko. Ei kyetty senkään vertaa ajattelemaan, että hävitysvälineitten valmistaminen oli johtava varsinaiseen hä-

vitystyöhön. Älyllistä vararikkoa oli seuraava käytännöllinen vararikko.

Niin seurasi hyvinvoinnin alamäki. Taasenkin ilman järjen jarrua ja ohjauslaitetta. Kansojen vaujuja sinkoili rujoiksi tiepuoleen. Ja mäen alla tapahtui entistä suurempi rymäys. Kymmeniä miljoonia ihmisiä ruhjoutui kuoliaaksi. Ylöttömät määrät oli puolikuolleita, kokonaan tai osittain työkyvyttömiä.

Tämä oli suunnaton häpeä ohjailevalle kirkolliselle, yliopistolliselle ja valtiolliselle älylle.

Mutta aivan erikoinen tyhmyyden ydin on siinä, että joko ei olla tietoisia tehdystä tyhmyydestä, tai ei tahdota sitä tunnustaa.

Tämä taas puolestaan johti suorastaan järjen pimitykseen. Ruvettiin uskottelemaan itselleen ja toisille, että tämä ei suinkaan ole ollut järjettömyyttä eikä häpeällistä, vaan on se ollut suurinta järkevyyttä ja loisteliasta kunniaa. Vahvistaakseen tätä harhauskoa ryhdyttiin sentimentaalisella innolla kaunistelemaan ja sievistelemään niitä suunnattomia hautuumaita, joissa miljoonien tappamiemme ihmisten ruumiit lahosivat. Samalla tämä tietenkin oli huonon omantunnon eräänlaista laastarointia.

Ruhjottuina lähtivät maailman kansat jälleen valloista ylämäkeä kiertelemään ja kaartelemaan. Merkeistä päätellen näyttää sama meno jatkuvan. Tyhmyys ei näytä paljoakaan peräksi antavan. Tyhmyys ja ylpeys.

Mennäksemme eteenpäin siirrymme vanhaan symboliin:

Hakaristi vertauskuvana.

Hakaristi on vanha ja erittäin kuvaava symboli. Siinä on kaksi suoraa (putkea) ristissä, joten siihen muodostuu neljä haaraa. Jokaisen haaran päässä on mutka, joten laitteesta muodostuu kuin eräänlainen turbiini, voimapyörä. Jos putkien päissä olevat mutkat on asetettu siten, että laite pyörii myötäpäivää, silloin se on valkoisen magian ja luovan voiman symboli. Mutta jos mutkat ovat siten, että laite pyörii vastenpäivää, silloin se on mustan magian ja hävittävien voimien merkki. Ja ainakin eräänä aikana mm. Suomen sotalaitoksen lentokoneissa oli hakaristi vasenkätisenä. Mutta niinpä mainitut lentokoneet yhtenään putoilivatkin, aiheuttaen tuhoa ja kuolemaa. Vaikka tuhoa ja kuolemaahan sotalaitos on tarkoitettukin palvelemaan.

Muuten yleisessä Tietosanakirjassammekin hakaristi näyttää olevan merkittynä vain vasenkätisenä. Mutta niinpä meidän ylpeä ja kehuttu eurooppalainen sivistyksemme armeijoiheen muodostuikin hävityksen ja kuoleman ruhjemyllyksi.

Saman hakaristi-aatteen voimme nähdä myös

Sammon taonnassa.

Kalevalan Avaimessa Pekka Ervast antaa sekä Sammon taonnasta että Kalevalasta yleensä täysin rakentavan esityksen. Kun pyhien kirjojen symboleja voidaan kuitenkin avata seitsemällä avaimella, jolloin kutakin avainta voidaan vielä kiertää seitsemän kertaa — niinkuin H. P. Blavatsky sanoi —, niin voimme

tarkastella Sampoa ja sen taontaa myös hakaristi aatteen valossa.

Sammon taonnassa huomaamme kaksi jaksoa, epäonnistumisen ja onnistumisen. Epäonnistuneessa jaksossa on neljä vaihetta: jousi, vene, hieho ja aura. Ne kaikki olivat hyvän näköisiä, mutta pahan tapaisia. Ne olivat hävittävän hengen elähyttämiä. Jousi vaati pään päivässä, välillä kaksikin. Vene oli aina halukas sotia käymään. Hieho oli eläimellisen laiska ja välinpitämätön: metsässä makailevi ja maidon maahan kaatelevi. Aura oli taipuvainen kyntelemään kylän pellot, jolloin omat pellot varmaankin jäivät hoitelematta.

Tässä on ilmeisesti sama aate kuin vasenkätisessä hakaristissä. Hakaristissä on neljä haaraa, ja vasenkätisenä se aiheuttaa tuhoa ja kuolemaa. Ilmarisen epäonnistuneessa Sampo-yrityksessä on neljä tuotetta: jousi, vene, hieho ja aura, jotka samoin ovat hävittävän hengen elähyttämiä.

Mutta Ilmarinen, jumalallinen eli valkoinen tietäjä, ei tyydy hävittävän hengen luomuksiin. Ei vaikka ne päältä katsoen olisivat kuinkakin hyvän näköisiä. Ulkokullatun hienoahan sotalaitoskin kaikkienensa on, vaikka se todelliselta olemukseltaan on hävittävä tekijä: murhaa ja ryöväystä. Niinpä Ilmarinen katkoo ja leikkelee aikaansaannoksensa palasiksi, työntää takaisin ahjoon, työskennellen edelleen päämääräänsä kohti.

Ja niin valmistuu vihdoin jumalallinen Sampo. Siinä ei ole enää taistelun henkeä, vaan on se olemukseltaan luova ja rakentava.

Huomiomme kiintyy vielä siihen työvoimaan, jota käyttämällä Ilmarinen päämääräänsä pyrki. Ensimmäisessä, siis epäonnistuneessa jaksossa olivat orjat lietsomassa, väkipuolet vääntämässä. Toisessa, onnistuneessa jaksossa Ilmarinen laittoi tuulet lietsomaan, väkipuuskat vääntämään: itä lietsoi, lietsoi länsi, etelä enemmän lietsoi, pohjoinen kovin porotti.

Juuri tässä työvoiman laadussa näkyy vasenkätisen ja oikeakätisen magian eli voiman ero. Epäonnistuneessa jaksossa Ilmarinen »otti orjat lietsomahan, väkipuolet vääntämähän». Tämä »orjien» ja »väkipuolien» muodostama työvoima tuo elävästi mieleemme eurooppalaisen sivistyksen »pakkotyöleirien» ja »sotainvaliidien» antaman työvoiman. Samalla se tuo mieleemme koko sen elämäнкäsityksen, joka käytännössä johtaa »pakkotyöleireihin» ja »sotainvaliideihin». Siihen orjajoukkoon kuuluvat myös pakolliset asevelvolliset. On selvää, että kun sivistykseen ja ihmiselämän päämäärään pyritään orjavoimin ja pakkokeinoin, silloin on kaikessa taistelun henki. Ja se johtaa tuhoon, kuolemaan.

Mutta kun ryhdytään työskentelemään jumalallisen Lain opastuksella yhdessä luonnonvoimien kanssa — jota tuulien ja väkipuuskien käyttäminen kuvaa ja edustaa —, silloin luodaan ja rakennetaan todella pysyväistä, ikuista. Opastus on nyt selvimmin esitetty Pekka Ervastian »Vuorisaarna» kirjassa ja hänen kristosofisessa sanomassaan.

Kun meillä ihmisillä näinollen on ainakin kaksi elämäntapaa, joista yksi vie kuolemaan, toinen elämään, niin voimme edelleen katsella elämämme kulkua

Jälleensyntymisen pyörässä.

Voimme kysyä: mikä on ero maakeskeisen ja aurinkokeskeisen elämän välillä, koska kummassakin tapauksessa olemme kuitenkin ruumiillisen kuoleman ja jälleensyntymisen alaisia?

Ero on siinä, että maakeskeisesti, orjamaisesti ja pakkovaltaisesti eläen me olemme sielullisesti, persoonallisesti, kuolevaisia. Vain aurinkokeskeisessä, Kristus-johtoisessa, Isän johtamassa elämässä on persoonallinen kuolemattomuus saavutettavissa.

Kun maakeskeinen, itsekäs, orjallinen, pakko- ja väkivaltainen elämämme kuolemassa päättyy, silloin meille käy kuten kävi Ilmarisen epäonnistuneille yrityksille: jouselle, veneelle, hieholle ja auralle. Meidät katkaistaan kaheksi, jolloin Ilmarinen, korkeampi minämme, vetäytyy aurinkokeskeiselle elämän tasolle, ja persoonallisuus työnnetään ahjoon, tuonelan kii-rastuleen. Jos olemme eläneet aivan itsekästä elämää, saattaa persoonallisuutemme mennä hukkaan. Siitä jäävät jällelle vain karmalliset tavat, tottumukset ja taipumukset; jotka seuraavat mukaamme luontees-samme ja kohtalossamme, kun korkeammasta minäs-tämme, Ilmaris-minästämme, lähtee säde — ehkä Väi-nämöisen laulamana, Isämme määräämänä —, joka synnyttää uuden persoonallisuuden.

Nyt on selvää, että elämämme kulkua suuresti haittaavat ja hämmentävät

Väärät profeetat.

Pekka Ervast sanoo, että maapallomme entinen eli alempi johtaja, korkea enkeli, Saatana, toimii työpa-

jassaan maapallon sisällä niiden suunnattomien joukkojen kanssa, jotka hänen johtoaan seuraavat. Kristus tulee maapalloon kuin ulkoa ja ylhäältä päin. Siis niinkuin voidaan sanoa, että älymme toimii pääsämme, päämme muodostaman pallon sisällä, ja Kristus on kuin päämme ulkopuolella, pyrkii meihin sydämen kautta. Molemmissa täytyy tapahtua muutos. Niin meissä ihmisissä kuin maapallossakin. Kristus, Isä, täytyy päästä niin meidän päähämme kuin maapalloommekin. Maapalloomme suhteen Pekka Ervast huomauttaa, ettei hän voi mennä sanomaan, kumpi kahdesta vaihtoehdosta siinä tulee tapahtumaan. Tapahtuuko niin, että Saatana joukkoineen poistuu maapallosta, jolloin Kristus joukkoineen astuu tilalle. Vai tapahtuuko niin, että Saatanan johtamat joukot joskus nopeasti pukeutuvat valkoisiin, ei tietenkään vain ulkoisesti, ulkokullatusti, vaan todellisesti.

Sitten seuraava huomio. Vaikka Saatanan varsinainen työpaja on maapallon sisällä, niin kyllä hän voi joukkoineen toimia maapallon pinnallakin. Niinpä on itsestään selvää, että Saatana-johtoista on sellainen opetus täällä maanpäällä, joka on vastustavassa suhteessa Vuorisaarnassa esitettyyn käytännölliseen siveysoppiin. Niinhän Vuorisaarnassa puhutaankin maanpäällä esiintyvistä vääristä profeetoista. Eivätkä ne ole joitain älyttömiä, aikaansaamattomia olioita. Vuorisaarnankin mukaan he esiintyvät mahtipontisina ja huomauttavat: »Mestari, Mestari, emmekö sinun nimessäsi profetoineet, ja sinun nimessäsi ajaneet pahoja henkiä ulos, ja sinun nimessäsi tehneet paljon mahtavia töitä?»

Eikö tämä kuulostakin suuremmoiselta? Sellaisen mahdin edessä maailman ihminen — joka on vähintään täynnä uteliaisuutta — suorastaan mykistyy. Mutta aurinkokeskeisen elämän Mestari heittää sellaisen mahdin ja suuruuden takaisin ahjoon. Vuorisaar-nassa hän sanoo: »Menkää pois minun luotani te, jotka ette ole lakiani noudattaneet». Ja oppilailleen Mestari varoittaen sanoo: »kavahtakaa vääriä profeettoja, jotka tulevat luoksenne lammasten vaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia».

Vääriä profeettoja ovat kaikki ne, jotka pyrkivät valtaan toisten ihmisten yli; jotka puolustavat sotaa, pakkoa ja väkivaltaa. Aurinkokeskeinen elämä alkaa aseettomuudesta, ja sen kulmakivenä on pahanvastustamattomuus. Aurinkokeskeinen elämä on Isän tahdon ilmentämistä. Ei taistellen, vaan voittaen.

Mennäksemme eteenpäin ottakaamme huomioon, että elämänsä purtta rakentaessaan

Väinämöiseltä puuttui kolme sanaa.

Mistä on tällöin kysymys? Lyhyesti sanoen kysymys on siitä päivätajunmaisesta tiedosta ja taidosta, jolla korkeamman kolminaismaailman elämä saadaan ilmenemään ja käytännöllistymään tässä alemmassa kolminaismaailmassa.

Niinpä Väinämöinenkin joutuu etsimään tuota tietoa molemmista maailmoista. Ja niin joutuu jokainen vakava totuudenetsijä tänäkin päivänä tekemään. Se pulma kohtaa jokaista, joka ottaa käytännössä siirtyäkseen Saatana-iohtoisesta elämänjärjestyksestä

Isä-johtoiseen elämänjärjestykseen, siihen, mikä Pekka Ervastian uudistamassa Vuorisaarnassa keskitettynä esitetään.

Väinämöinen etsii ensin tietoa näistä tavallisista fyysillisen maailman luonnontieteellisistä ilmiöistä. Ja paljon hän niistäkin löytää. Niinkuin löytää nykyaikainen, materialismiin taipuisa luonnontieteilijä. Mutta Väinämöinen — niinkuin vakava totuudenetsijä meidänkin päivinämme — ei voi sellaiseen tietoon tyytyä. Väinämöinen lähtee tuonelaan, kuoleman maailmaan, johon seremoniallisten, muutomenollisten kirkkojen ja uskontojen kulkema leveä tie johtaa. Paljon Väinämöinen sieltäkin sanoja löytää. Paljon antaa tänäkin päivänä ihmisille opetusta erehdysten ja kärsimysten elämä. Ja suuri joukko ihmisiä tyytyy siihen, eikä etsi enempää. He saattavat tyytyä jopa sillä tiellä löytämiinsä shamaaneihin, velhoihin, psyykkisiin taikureihin. Mutta Väinämöinen — ja hänen kaltaisensa etsijä meidänkin päivinämme — ei tietenkään saata sellaiseen tyytyä.

Näissä vaikeuksissa tulee Väinämöiselle paimen tiellä vastaan, joka neuvoa häntä menemään jo aikoja sitten kuolleen Vipusen luo. Kuka on tuo aikoja sitten kuollut Vipunen? Kuka hän on meidänkin päivinämme? Se on Valkoisen Veljeskunnan Mestari-Tieto, se tieto ja taito, jota edustavat kaikki historialliset Mestarit, uskontojen alkuperäiset keskushenkilöt. Juuri noiden historiallisten Mestareiden puoleen meidän on käännäyttävä. Sillä vaikka Mestareita esiintyisi kaikkina aikoina — siis ainaisenä nykyaikanakin —, niin me emme niitä tunne, me emme niitä löydä.

Mutta historialliset Mestarit ovat kaikki kuolleet, kuka minäkin historian aikana. Kuollut on Väinämöinen. Kuollut on Mooses. Kuollut on Buddha. Kuolleet ovat Krishna ja Laotse, Zarathustra ja Orfeus. Kuollut on Jeesus Kristus. Kuollut on Pekka Ervast.

Ja kaikki he kuitenkin elävät. He elävät aivan todellisesti, ja me voimme mennä heidän luokseen, tulla heidän yhteyteensä aivan käytännöllisellä tavalla. Voimmepa mennä sisälle heidän suustaan. Mitenkä? Seuraamalla käytännössä sitä oppia, mikä aikanaan on heidän suustaan ulos tullut.

Mutta tie heidän luokseen ei ole niinkään helppo kulkea. Kalevala sanoo: »yks' on juoni juostaksesi naisten neulojen neniä, tuosta toinen käydäksesi miehen miekan tutkaimia, kolmas koikutellaksesi uron tapparan teriä». Mikä se tällainen tie on? Se on oma persoonallisuutemme naisellisine tunteiluineen, miehisine ajatteluineen ja himollisine tarmokkuuksineen. Kaikki ne on puhdistettava. Puhdistuksen tietä on niiden yli kuljettava, kuljettava Mestarin luo.

Kun Väinämöinen oli tuollaisen matkan tehnyt, on hänen seuraava huomionsa, että virsikäs Vipunen virui virsinensä, luottehinensa lojuvi: »haapa kasvoi hartioilla, koivu kulmilla yleni, leppä leukaluun nenässä, pajupehko parran päällä, otsalla oravikuusi, havuhonka hampahilla».

Mitä tämä kuvaa? Se kuvaa kaikkea sitä opetusta ja selitystä, mitä myöhemmät oppilaat ja opettajat ovat Mestarin opin peitteeksi rakennelleet. Ja vähänkös on myöhempi teologia kasvatellut alemman älyn

metsikköä ja pajukkoa Jeesus Kristuksen suun, puheen ja opetuksen peitteeksi. Pekka Ervast puolestaan on kaikkein täydellisimmällä tavalla tuon metsikön ja pajupehkon siitä pois raivannut. Jeesus Kristus voi taas puhua meille Pekka Ervastian esille saatamana.

Tietenkin olisi jälleen se mahdollisuus, että Pekka Ervastian suun peitteeksi vuorostaan kasvatettaisi samanlaista alemman älyn metsikköä ja pajupehkoa. Kuitenkaan se ei nyt käy päinsä samalla helppoudella kuin ennen. Ja miksi ei? Ensiksi siksi, että Karma on nyt siirtynyt Saatanalta Kristuksen käteen. Ja toiseksi siksi, että Pekka Ervast on itse vuosikymmennien kuluessa kirjoittanut ja julkaissut suuren määrän perustavaa laatua olevia teosofis-kristosofisia kirjoja. Suuren uskonpuhdistuksen hän on itse vienyt päätökseen ensimmäisessä, perustavassa vaiheessa. Ja samalla hän on työllään, opetuksellaan ja kirjoiltaan perustanut todellisen suuren Maailmanuskonnon. Se Maailmanuskonto, Ihmisyyssuskonto, kutsuu ja odottaa nyt vain seuraajiaan.

Tästä meidän sopiikin siirtyä tarkkailemaan, miten on

*Kristillinen kulttuuri Vipusen, Jeesuksen,
suun peitteenä.*

Jeesuksella ja kristillisellä alkuseurakunnalla nuo tarpeelliset kolme sanaa olivat tiedossa ja käytännössä. Lyhyesti voimme ne luonnehtia näin:

1. Usko Jumalaan

2. Usko Mestariin
3. Usko Vuorisaarnassa esitettyyn oppiin.

Kun kristillinen liike noin vuonna 325 muodostui valtiokirkoksi, alkoi alemman älyn teologinen metsikkö ja pajukko nopeasti kasvaa Jeesuksen puhuvan suun peitteeksi, niin että Jeesus lopullisesti sai jättää kirkkonsa; niinkuin Pekka Ervast sanoo. Samalla kirkko metsikkönsä peitteessä kateellisesti vartioi noita kolmea sanaa, niin että niistä saatiin tietää vain vääristyneitä kaikuja.

Tämä menetelmä onnistui kirkolle kauan, koko pitkän keskiajan. Myöhemmin kirkko menetti kaksi sanaa. Yhtä kirkko edelleen pitää pajukkonsa peittämänä, ja antaa siitä vääristyneitä esityksiä. Toinen sana on siirtynyt yliopistolliselle auktoriteettiudelle, jota se omassa metsikössään ja pajupehkkossaan kätkee. Kolmas sana on valtio-juridiikalla, josta se metsikköisiä tulkintojaan antaa.

Nykyaikaisesti nuo kolme sanaa ovat jotenkin tällaiset.

1. Usko Jumalaan
2. Usko tietoon joka on kokemusta ja taitoa
3. Usko laillisen pysymiseen ja laittoman häviämiseen.

Ensimmäinen sana on kirkollisen pajukon kätkössä. Sieltä meidän on se vapautettava, esille kaivettava. Sillä ilman Jumalaa meillä ei ole turvaa missään. Mutta me hylkäämme nykyisten kirkkojen mielivaltaisen tyranni-Jumalan. Me uskomme oikeudenmukaiseen rakkauden ja hyvyyden Isään; joka asuu

oman olemuksemme syvyyksissä ja maailmankaikkeudessa. Me turvaudumme Jumalaan koko olemuksellamme ja tahdomme ilmentää hänen tahtoansa, hänen elämäänsä.

Toinen sana: »usko tietoon, joka on kokemusta ja taitoa», on kristillisessä sivistyksessämme joutunut yliopistollisen auktoriteettiuden varjostukseen. Yliopistollinen tietous ei hyväksy mitään umpimähkäistä totenapitämistä. Tieto on oleva käytännöllisesti todennettavissa. — Tässä asiassa olemme samalla kannalla tieteen kanssa. Emme usko mitään umpimähkään. Mutta emme myöskään kiellä mitään umpimähkään. Me emme alistu siihen »pajupehko» määritelmään, että meillä olisi vain älylliset ja aistilliset keinot tietoon päästäksemme. Meillä on yliaistillinen, siveysopillinen, eettinen tie kokemuseräiseen tietoon. Ja juuri se tie, tie jumalalliseen tietoon, kokemukseen ja taitoon, on Vuorisaarnassa viitoitettu.

Kolmas sana: »laillinen pysyy, laitton häviää», on valtio-juridiikan kätköissä. — Lauseen ajatus on sellaisenaan oikein. Vuorisaarnan lopussa sanotaan nimennomaan: »Sentähden voidaan jokaista, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrata älykkääseen mieheen, joka rakensi huoneensa kalliolle. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, mutta se ei kaatunut, sillä se oli perustettu kalliolle. Ja jokaista, joka kuulee nämä minun sanani eikä tee niiden mukaan, voidaan verrata tyhmään mieheen, joka rakensi huoneensa hiekalle. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat ja töytä-

sivät sitä huonetta vastaan, ja se kaatui, ja sen kaatuminen oli suuri».

Mutta valtio-juridiikka ei olekkaan ryhtynyt jumalallisen lain noudattajaksi, vaan se on päinvastoin ryhtynyt suuressa määrin laittomuuden laillistuttajaksi. Rärkeimpiä tekeleitä tässä suhteessa on asevelvollisuuslaki. Siten on tullut laillistetuksi suunnaton, järjestetty joukkomurha, ryöväys ja kaikenlainen konnuus. Kun kuitenkin on totta: »laillinen pysyy, laiton häviää», niin selvää on, että kaikki sotien avulla saavutettu mahti on tuomittu luhistumaan.

Näinollen täytyy nykyajan totuudenetsijän asennoitua kielteisesti siihen elämänymmärrykseen, jota kirkon, yliopiston ja valtion kolmikko yrittää keinotekoisesti, lainvastaisesti, ylläpitää. Siksi muodostuu kuin itsestään kolme kielteistä sanaa:

1. Valheettomuus
2. Aseettomuus
3. Pahanvastustamattomuus.

Täten meistä voi tulla

Lainoppinut,

joka ensin ikäänkuin kiusaten, mutta sittemmin tosisissaan Mestarilta kysyy: »Mitä minun on tekeminenperiäkseni iankaikkisen elämän?»

Kun Mestari vastaa: »Mitä laissa on kirjoitettu? Miten luet?» niin lainoppinut osaa vastata: »Rakasta Herraa Jumalaasi koko sydäimestäsi ja koko sielullasi ja koko voimallasi ja koko mielelläsi, ja lähimäistäsi niinkuin itseäsi».

Suhteestaan Jumalaan lainoppinut on jo selvillä, mutta suhteessaan lähimmäiseen, jota hän rakastaisi kuten itseään, hän ei vielä ole selvillä. Siksi hän kysyy:

Kuka on lähimmäiseni?

Vastaukseksi Mestari esittää kertomuksen miehestä, jonka rosvot ryöstivät ja jättivät puolikuolleena tielle. Samalla tiellä sattui kulkemaan pappi ja leeviläinen, jotka näkivät ruhjotun miehen, mutta menivät ohitse. Sitten tuli eräs sekarotuinen samarialainen, joita oikeaoppiset juutalaiset halveksivat. Hän armahti haavoittunutta, nosti hänet juhtansa selkään, vei majataloon, hoiti häntä. Aamulla hän antoi majatalon isännälle kaksi denaria, luvaten palatessaan maksaa enemmän, jos tarvitaan.

Nyt lainoppinut ymmärsi, että ryövätyn lähimmäinen oli se, joka ryöväytyä ja ruhjottua armahti.

On selvää, että tähän kertomukseen sisältyy enemmänkin, kuin mitä päältä näyttää. Sillä on asiallista kysyä: kuka tässä ihmiskunnassa on se tiellä kulkija, joka kertakaikkiaan on ryöstetty ja puolikuolleena tiepuoleen jätetty? Yksinkertaisesti se on Ihminen, *ihmisyys*, ja sen oleellinen edustaja: Mestari. Niinpä Jeesus Kristus kirjaimellisesti ryöstettiin, hänen vaatteensakin jaettiin ja niistä heitettiin arpaa. Sitten puolikuolleena Jeesus jätettiin ristille roikkumaan. Papit ja leeviläiset eivät ainoastaan olleet häntä auttamatta, vaan he päinvastoin ajoivat hänet ristiinnaulitsijain käsiin. Vain nuo kaikkea yhteiskunnallista arvoa vailla olevat Jeesuksen oppilaat

häntä armahtivat, korjasivat ja voitativat, niin että Jeesus saattoi virkoa ja herätä puolikuolleesta tilastaan. Ja kirkollisen kristikunnan papisto ja sen leeviläiset seuraavat juutalaisten edeltäjänsä esimerkiksi siinä, että he kaikella taidollaan puolustavat Jeesuksen ristiinnaulitsemista. Ja samoin he kaikella taidollaan vastustavat Jeesuksen Vuorisaarnassaan esittämää oppia.

Mutta Mestari on kuitenkin se ensimmäinen lähimmäinen, jota meidän sopii ja jota meidän tulee rakastaa niinkuin itseämme. Sillä todellisuudessa Mestari on suhteessa meihin niinkuin me itse. Vasta Mestariin liittymällä opimme muitakin ihmisiä rakastamaan, auttamaan ja palvelemaan.

Miksi emme siis rakastaisi Mestaria? Miksi emme etsisi yhteyttä häneen, Mestariin?

Ymmärrettävistä — vaikkei puolustettavista — syistä. Sillä — niinkuin jo edellä puhe on ollut — tie Mestarin luo ei ole helppoa. Eikä se ole persoonallisuudellemme imartelevaa. Sillä yks' on juoni juostaksemme »naisten neulojen neniä, tuosta toinen käyäksesi miehen miekan tutkaimia, kolmas koikutellaksesi uron tapparan teriä».

Eikä ole helppoa raivata Mestarin opettavan suun peitteeksi kasvatettua alemman älyn metsikköä ja pajukkoa.

Ja vielä, kun pääsemme Vipusen vatsaan, so. kun pääsemme sisäiseen yhteyteen Mestarin kanssa, huomaamme, kuinka Vipunen ensin hämmästyä, ja itse tuon sanoiksi virkki: »Jo olen jotakin syönyt, syönyt uuhta, syönyt vuohta, syönyt lehmeä mahoo, syönyt

karjua sikoa: en ole vielä mointa syönyt, en tämän palan makuista!»

Tämä Mestarin ihmettely on oikeastaan verhottua ihastusta siitä, että joku noin vilpittömän peräänantamattomasti rynnistää hänen luokseen.

Sitten näyttää vielä, niinkuin Vipunen ryhtyisi kaikin voimin manaamaan Väinämöistä pois kimpusta. Tämä taas verhotusti sisältää sen ajatuksen, että Mestari ei yritä tehdä oppilaastaan sokeata uskovaista, vaan että oppilas kasvaisi itsenäiseksi, vastuullisuudestaan tietoiseksi työntekijäksi.

Sitten alkaa oppilaalle suuret sisäiset vaikeudet. Vipunen uhkaa Väinämöistä jos minkälaisilla vaa-roilla, ellei Väinämöinen poistu hänen sisuksistaan. Lopuksi Vipunen puhuu: »Luopui ennen luotu lempo, eksyipä emollinenki tullessa Jumalan tunnin, avun Luojan auetessa: etkö sie, emotoin, eksy, luovu luonnotoin sikiö, haihu, koira haltiatoin, erkane, emotoin rakki, tämän tunnin tutkaimella, tämän kuuhuen kullulla?»

Mitä nämä Vipusen moninaiset uhkailut käytännössä ovat? Selvästi ne ovat niitä kokeita, niitä sisäisiä vaikeuksia, joita oppilaan, Väinämöisen, on voitettava.

Väinämöinen puolestaan osoittautuu peräänantamattomaksi, vaikeuksia kaihtamattomaksi, voittoisaksi pyrkijäksi. Samassa äänilajissa Vipusen kanssa Väinämöinen virkki: »Hyvä tääll' on ollakseni, armas aikaellakseni: maksat leiväksi pätevi, marut maksan särpimeksi, keuhkot käypi keitokseksi, rasvat ruoiksi hyviksi».

Kun Väinämöinen vielä lopuksi osaa kuin naulan kantaan: »Ei sanat salahan joua eikä luottehet lovehen; mahti ei jouda maan rakohon, vaikka mahtajat menevät», silloin hän on osoittanut kypsyytensä suuremman ja syvemmän tiedon ja taidon saamiseen. Sillä Valkoisen Veljeskunnan tieto ei ole saavutettavissa mitään muuta varten kuin sitä varten, että oppilas saamallaan tiedolla sitten palvelisi, valaisisi ja auttaisi ihmiskuntaa.

Ja niin virsikäs Vipunen aukaisi sanaisen arkun, virsilippahan levitti lauloaksensa hyviä, parahia panaksensa, noita syntyjä syviä, ajan alkuluottehia, joit' ei laula kaikki lapset, ymmärrä yhet urohot tällä inhalla iällä, katoavalla kannikalla».

Tarvinneeko tähän vielä lisätä, että kristosofisessa sanomassaan Pekka Ervast on meille laulanut suurimman ja syvimmän tiedon, mitä ihmiskunnassa on milloinkaan laulettu. Hänellä on syvin tieto, »mahti ponnetoin povessa», sillä hän on se suuri ihmiskunnan Opettaja, jossa kaikki pulmat on ratkaistu. Siksi hän on lähimmäisistämme ensimmäinen, se jota voimme rakastaa niinkuin itseämme.

Mutta rakkaus ei ole vain sanoissa »Mestari, Mestari», vaan on se Mestarin esittämän Lain seuraamisessa, sen lain puolesta työtä tekemisessä.

XIII

HIUKAN MYSTIIKKAA.

Tässä lieene paikallaan yrittää hiukan tutustua siihen mystiikkaan, mikä tavallaan salaisena on kristikunnassa vaikuttanut senjälkeen, kun sekä Jeesuksen käytännöllinen siveysoppi että jälleensyntymisoppikin kiellettiin.

Kirkon kristityiltä hävisi siveysopillisen itsekasvatuksen velvoitus. Luultiin voitavan siirtää kaikki itsekasvatuksellinen velvoitus ja vastuu sijaiskärsijän kannettavaksi. Julkinen sivistys jatkoi roomalaisuutta. Euroopasta tuli tyyssija väkivallalle. Täältä se aaltona levisi kaikkiin suuntiin.

Kosmillinen Kristus tietenkin vaikutti mystillisenä voimana. Kirkostaan huolimatta saattoivat yksityiset ihmiset tulla sisäiseen kosketukseen Kristuksen kanssa. Siten saattoi olla olemassa tuo Jeesuksenkin mainitsema pieni henkinen valiojoukko, joka oli sisäisessä kosketuksessa Kristukseen. Heidän oli pakko elää puolittain piilossa. Kun he yrittivät esiintyä julkisesti, mykisti kirkko heidät heti.

Seuratkaamme nyt, miten tuo mystikkojen joukko — sekin erehdyksiä tehden — on kulkenut Kristusta kohti. Yritettyään ensin elää kirkon määräämää kristillisyyttä, he saattoivat joutua — niinkuin sanottiin — ristiriitaan sisäisen omantuntonsa edessä. Synnintunto herätti vapautumisen kaipuun. Se avasi heissä uskonnollisen tunteen, jossa joutuivat pieneen kosketukseen Kristuksen kanssa.

Tässä kokemuksessa oli kaksi puolta. Ensin ihmeellinen *hyväntunne*. Toiseksi tunne siitä, että hän tahtoisi olla *hyvä toisillekin ihmisille*.

Nyt on selvää, että kummalle tämän kokemuksen puolelle pääpaino pantiin, siihen suuntaan alettiin kulkea.

Nähtävästi useasti pantiin pääpaino hyvänolon tunteeseen. Sellaista tunnetta lähdettiin edelleen tavoittelemaan. Ja kun moraalia ei varsinaisesti opetettu, tuli taipumukseksi pyrkiä yhä salaperäisempiin tunteisiin. Ja kun sukupuoliuus tavallisemmin, tai yleisesti, on ollut ihmistä lähellä, saatettiin tulla jopa siihen, että suorastaan sukupuoliuudessa elämistä alettiin pitää jonkinlaisena autuutena. Näkymättömästä maailmasta tulee kyllä yllykettä tuohon suuntaan.

Näinollen tuo alkuperäinen pieni mystillinen kokemus — kun Vuorisaarnan käskyt eivät olleet käytännössä — saattoi mennä yhä hysteerisemmäksi. Sellaiseen saattoivat jotkut jäädä koko ruumistuksensa ajaksi.

Sitten he kuolivat. Ja saivat näkymättömässä maailmassa asiaankuuluvaa opetusta. Ja kun ihmiset uudestaan syntyvät, tulee tuonelakokemus varoitta-

vaksi tekijäksi ruumiissakin eläessä. Niin tulee tyyppillisesti voittava ruumistus tässä vaiheessa. Ihminen saattaa jälleen intoutua hysteeristä tunnetta tavoittelemaan. Mutta sitten jotenkin kuin hätkähtää. Hän kysyy: kuinka onkaan tällaisen »autuuden» laita? Hän miettii, palaa takaisin kokemukseensa ja huomaa siinä toisen puolen: minunhan piti olla parempi, puhtaampi, palvelevaisempi ihminen, sellainen, jonka sydämessä Jumala voi puhua.

Tätä hän ei heti huomannut. Ei huomannut, että siinä kokemuksessa oli kuin risti, tienviitta. Toisessa viitassa lukee: *hysteerinen nautinto*, toisessa: *sydämen puhtaus*. Nyt ihminen sanoo: tämähän on selvä. Jätän nautinnon tavoittelun. Pääpaino on siinä, että kuljen puhtain sydämin elämän tietä. Eihän Jumala voi tulla sellaiseen sydämeen, joka etsii nautintoa, nautintoa jopa toisen olennon tuskasta. Jumala tulee vain puhtaaseen sydämeen.

Muutamat mystikot saavuttivat tällaisen ratkaisun. Ei kirkko, vaan itse elämä on heitä tällaiseen opastanut. Ja kun he ovat kuolemaankin menneet puhtain sydämin, ei heitä tuonelassa odottanut helvetit eikä vaikeat kiirastulet, vaan koulumainen oppiminen. Ja kun sellainen ihminen syntyy jälleen maanpäälle, on elämän polttopiste siirtynyt kuin mereltä maalle, tunteesta älyelämäään. Hän kuin luonnostaan oudoksuu autuuden tunteitten tavoittelua. Hänelle tulee toinen pulma: hän näkee älylliset, opilliset ristiriidat kirkkojen ja koulujen opetuksissa. Hän ei voi jättää niiden pohtimista. Hänen täytyisi tietää.

Kun tämän tyypin ihminen tulee syttymiskohtaan,

hänessä syttyy valaiseva tähti. Hän alkaa ymmärtää miten opilliset ristiriidat ovat syntyneet ja miten ne ovat selvitettävissä. Hän on saavuttanut pienen kokemuksen Jumalassa: *Jumala on valo*.

Tässäkin kokemuksessa on taas kaksi puolta. Yksi on se, että hän saavutti valon ja osaa joitakin pulmia ratkaista. Toinen puoli on se, että paljon jää edelleen ratkaisematta. Kykenemättömyys jää häntä vaivaamaan. Jos ihminen ei ole riittävästi kokenut eikä huomaa olla varovainen, ryhtyy hän sovitteluihin. Hän päättelee: on mahdotonta selvittää näitä kysymyksiä. Kukaan ei siihen kykene. Ja hänelle tarjoutuu opettajia, jotka tarjoavat hänelle apuaan ja vakuuttavat: kukaan ei voi lopulta mitään tietää. Sellainen opettaja on mm. kristillinen kirkko.

Näin voi ihminen painua sellaiseen uskoon, että kukaan ei voi mitään tietää. Väsyneenä hän menee kuolemaan. Siellä hänelle sanotaan: tulitpa tehneeksi tietämättömyyden uskoksesi. Jos olisit ollut valppaampi, peräänantamattomampi, olisit voinut saavuttaa tietoa. Jätit liian kevyesti jumalallisten asioiden tutkimisen, ja painuit tavalliseen aateskeluun. Sellaiselle sinä aloit antaa yhä enemmän arvoa. Vieläpä aloit sitä esittää syvähenkisenä elämänä. Mutta matlaa se oli. Sinä aloit painua materialismiin sensijaan, että sinusta piti tulla spiritualisti, henkinen ajattelijä.

Näin jatkaa ihminen tätä tyyppiä. Ja kerran tulee taas kriittillinen ruumistus tässä tyyppissä. Kun ihminen saavuttaa kokemuksen, jossa on mahdollisuus valoon ja epäilykseen, saattaa hän mennä pienen mat-

kan epäilyksessä, mutta sitten tavallaan hätkähtää. Hän saattaa olla pienen hetken, vaikkapa vain tunnin pari, tai päivän pari, materialisti. Materialistina hän uskoo, että kaikki on sattumaa, mutta hätkähtää sitten: kuinka voin mennä sellaista sanomaan? Hän palaa ajatuksissaan kokemukseensa, tuohon pienen kokemukseensa, ja huomaa siinä tienviitan. Sen yhdessä haarassa lukee: *kuka tutkii Jumalan salaisuudet jollei Jumalan henki, joka ihmisessä on.* Toisessa haarassa: *materialismin pimentoon.* Hänelle selviää, että aineellisuus sellaisenaan on tosiasia, mutta ihminen on kutsuttu kulkemaan hengen tietä, jossa aine henkeä palvelee.

Muutamat mystikot ovat päässeet tähän ratkaisuun. Mutta keskiaikaisen kirkon valtipiirissä — ja myöhemminkin — heidän on täytynyt olla varovaisia, jos ovat tahtoneet säilyä hengissä. On täytynyt menetellä niin varovaisen viisaasti kuin *Dante* järjestäessään »Jumalaisen näytelmänsä». Vaikka siinä näytelmässä monet kirkonmiehet esiintyvät helvetissä, niin esitys tapahtuu kuitenkin siinä muodossa ja sävyssä, että *Dante* sai elää.

Näin ovat mystikot — ei taasenkaan kirkon avulla, vaan elämän johdatuksessa — vieneet mystillisen Kristuksen elämää tunteessa ja älyssä eteenpäin. Mereltä ja maalta he ovat siirtyneet hiukan vuoristoon. Ainakin alustavasti he ovat saaneet tuntea Kristusta voimana itsessään. Tämä on ollut heille uusi Jumal kokemus. Se merkitsee, että ihminen voi jotakin tekona toteuttaa tässä maailmassa, voittaen siinä vaikeudet. Heille tulee ratkaistavaksi kolmas pulma:

Jumalan valtakunnan toteuttaminen käytännöllisessä teossa.

Hekin voivat tällöin tehdä sen erehdyksen, että ryhtyvät väkivaltaisain voimakeinoin Kristus-elämää edistämään. He ovat liian malttamattomia. He luulevat voivansa muuttaa maailman yhtäkkiä paratiisiksi. Ja tekevätkin siitä entistä pahemman helvetin. Hekin saattavat erehtyä luulemaan, että tarkoitus pyhittää keinot.

Sitten nämäkin ihmiset kuolevat. Jotkut heistä ovat jo kuollessaan suuressa tuskassa. Kuoltuaan heidän omat herättämänsä hirmuvoimat ovat heidän edessään. Ja jälleensyntymän kynnyksellä heitä odottaa heidän karmansa.

Mutta jokunen kuitenkin tulee siihen täyttymykseen, että hän sisässään hätkähtää: väkivaltaisinko keinoin Jumalan valtakuntaa, ihmisyyden asiaa, viettään eteenpäin? Eihän ole totta, että tarkoitus pyhittäisi keinot.

— — —

Näin ovat mystikot — jotka runsaassa määrässä joutuivat kokemaan verimarttyyriutta — vetäneet mystillistä Kristusta lähemmäksi tätä fyysillisen ihmiskunnan päivätietoista elämää. Maa ja taivas taas uudella, entistä ratkaisevammalla tavalla lähestyivät toisiaan. Lähestyttiin sitä tavoitetta, mihin kosminen Kristus Jeesuksesta alkaen pyrki: oli päästävä siihen, että Kristus-elämää voitaisiin julkisesti ja käytännöllisesti elää täällä fyysillisellä tasolla ilman verimarttyyriutta.

Tämä tavoite saavutettiin Pekka Ervastian elämäntyössä. Sillä hänessä Jumala kosmillisena Isänä, Voimana, tuli tähän fyysillisen tason elämään. Pekka Ervast vei voittoon molemminpuolisen verimarttyyrin voittamisen. Työssään Jumalan valtakunnan puolesta hän oli luopunut kaikista pakkokeinoista. Ihmisyyden aatetta hän palveli ja vei kohti voittoa siveellisen kasvatus- ja valistustyön kautta. Se voitti väkivallan. Ratkaisevana ilmiönä tästä on, että karmen johto siirtyi Saatanalta Kristuksen käteen. Siitä johtuu, että Isän valtakunta voi alkaa muodostua pienempien ja suurempien julkisten ryhmien muodossa siellä ja täällä. Ne ryhmät toimivat tietoisesti Vuorisaarnan Mestarin johdolla. Ne ryhmät kasvavat luonnollisella tavalla. Mitkään muodolliset seikat eivät riitä tekemään sellaista ryhmää todelliseksi. Todelliseksi sen tekee vain se työ, jota Vuorisaarnan opissa ja sen opin hengessä tehdään.

XIV

MUODOLLISEN KRISTIKUNNAN AIONI ELI AIKAKAUSI.

Hebrealaiskirjeessään Paavali nimittää Jeesus Kristusta uskon alkuunpanijaksi.

Emme tarvinne kieltää, etteikö jonkinlaista uskoa olisi aina ollut. Jotain uutta on kuitenkin Jeesuksen kautta tullut. Ja jos on tullut, niin missä se näkyy?

Missäpä muussa se näkyisi kuin sen käytännöllisen siveysopin erilaisuudessa, mikä oli ennen Jeesusta, ja mikä Jeesuksen kautta tuli.

Ajatellaanpa Mooseksen käskyjä: »älä tapa», »älä tee aviorikosta», »älä varasta», »älä sano väärää todistusta lähimmäistäsi vastaan».

Nämä käskyt tulivat kuin ulkoapäin. Ja maallinen esivalta oli ottanut valvoakseen, että näitä käskyjä noudatettiin. Jos ken ei niitä noudattanut, hän joutui tekemisiin juriidisen valtiovallan kanssa. Joutui vaikka vankilaan.

Näitä käskyjä oli siis noudatettava, uskoi tai oli uskomatta. Siihen kannusti pelko, joko esivallan tai jumalanpelko.

Entäs uudenliiton käskyt? Niissä sanotaan: »älä suutu», »älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas», »älä vanno», jne. Huomaamme, ettei mikään ulkonainen mahti valvo näiden käskyjen noudattamista. Ei maalinen esivalta eikä edes »kristillinen» kirkko. Ihminen on saattanut olla »kunnon kansalainen», vieläpä »kunnon kristitty», vaikka hän on antanut »pium-paum» suuttumattomuuden käskylle.

Sama on suhteemme toiseen käskyyn: »älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas». Mikään ulkoinen mahti ei välitä vähääkään, noudatammeko tätä käskyä vai emmekö.

Ja vielä kummempaa. Kun tulemme kolmanteen käskyyn: »älä vanno», silloin ei vain valtio-juridiikka vaan myös »kristillinen» kirkko häikäilemättömästi painostaa, jotta me tätä käskyä vastaan rikkoisimme. Meitä ei pidetä oikeina kristittyinä, ellemmä häikäilemättömän julkeasti riko kristillisyyttä vastaan.

Juuri tässähän tuo salaperäinen uskon pulma onkin. On helppoa »uskoa» joitain teoreettisia tai historiallisia tapahtumia, väitteitä, sellaisia kuin Luthe-
rin kolmea »uskonkappaletta», joiden uskomisella ei ole mitään käytännöllis-siveysopillista merkitystä. Mutta toista ovat Vuorisaarnan käskyt. Niitä ei voi uskoa muulla kuin käytännöllisellä tavalla. Siksi tavallinen ihminen kristikunnassakin on saattanut ajatella: miksi ottaisin päälleni sellaisen vaivan kuin suuttumattomuuden ja ajatus-mielikuvituksen puhdistamisen? Eihän siitä »leipä paksune». Eikä kirkon takaama ikuinen autuus sellaisen vaivan päällensä ottamista edellytäkään.

Näin on saattanut ihminen luontaisessa itsekkyydessään ajatella.

Kun kuitenkin muutamat ihmiset Jeesuksen päivästä alkaen ovat Vuorisaarnan käskyjä seuranneet, niin täytyy ihmetellen kysyä: mikä heitä sellaiseen on kannustanut?

On selvää, että heillä on täytynyt olla jotain sellaista tietoa, jota ihmisillä yleensä ei ole. Heidän on täytynyt tietää ihmiselämän sisällöstä, arvosta ja päämäärästä jotain sellaista, joka sai heidät vapaaehtoisesti Jeesuksen käskyjä seuraamaan. Heidän uskonsa täytyi perustua ymmärrykselliseen tietoon. Sellaista uskoa nimitettiin *pistis*.

Mitä siis Jeesuksen oppilaitten tarvitsi tietää, ymmärtää? Heidän tarvitsi ymmärtää, että kaiken alku ja kaiken päämäärä on Jumala. Ihminen on Jumalasta syntynyt, on sisäisesti Jumalan poika. Mutta Jumalan pitää päästä täysin sisälle ja täysin ilmeneeseen tässä käytännöllisessä ihmisessä. Sentähden ihmisen valmistava tehtävä on ajaa ulos, voittaa tai muuttaa sellaiset alemmat voimat eli ns. epäjumalat kuin viha, epäsiiveys, ajattelemattomuus, väkivalta ja katkeruus, sota ja itsekkyyys. Sillä Jumala voi tulla vain puhtaaseen sydämeen.

Tämän Jeesuksen oppilaat ymmärsivät. Ja siksi he lähtivät Mestarinsa johdolla hänen käskyjään seuraamaan. — Tietenkin he jo ennen, vanhanliiton koulua käyneinä, olivat perillä jälleensyntymisestä ja syyn ja seurauksen laista, karmasta.

Jeesuksen kahta ensimmäistä käskyä saattoivat alkukristilliset Jeesuksen seuraajat noudattaa ilman eri-

koisempaa vastustusta yhteiskunnan puolelta. Sillä eihän yhteiskunta tullut siitä erikoisesti häirityksi, vaikka ihminen olikin suuttumatta, vaikka hän ajattelussaan ja tunteissaan harrastikin puhtautta.

Mutta vannomattomuuden käsky veti niinsanoakseni kynttilän pöydälle. Etenkin miehille tuli käytännöllinen pulma eteen. Sillä roomalaisessa maailmanvallassa vaadittiin ainakin lippuvala, sotilasvala. Kun kristityt kieltäytyivät antamasta lippuvalaa — ja mitä kristittyjä he muutoin olisivat olleet? — niin se herätti kiusallista huomiota. Kristittyjä ruvettiin painostamaan, ahdistamaan ja lopulta verisesti vainoamaan. Joidenkin epäinhimillisten keisarien aikana heitä poltettiin kuin jonain ilotulitusroihuina.

Näin tultiin vuoteen 325. Niinä aikoina kristillisyyys saavutti näennäisesti suuren voiton: Rooman maailmanvalta tunnusti kristinuskon luvalliseksi. Mutta samalla kristillisyyds kärsi ratkaisevan tappion. Sillä kristillisyyds muodostui valtiokirkoksi, joka kielsi Jeesuksen Opettajana. Jeesuksen esittämä kristillisyyds hyljättiin. Käytännössä muutettiin risti jälleen miekaksi.

Tämän jälkeen huomaamme kristikunnassa kolme virtausta. Kristuksesta tuleva suoranainen virtaus näkyy kirkon tuhoamissa marttyyreissä, niissä ihmisissä, jotka mieluummin antoivat tappaa itsensä, kuin luopuivat Mestarinsa opista. He eivät tehneet vastarintaa pahalle, vaan anteeksiantaen ja surmaaajainsa puolesta rukoillen antoivat tappaa itsensä.

Toista virtausta edustivat ne, jotka hiljaisuudessa seurasivat kahta ensimmäistä, suuttumattomuuden ja

puhtauden käskyä. Siinä olivat etenkin naiset mukana, joskin siinä oli miehiäkin. Olihan Jeesuksen ympärillä jo hänen eläessäänkin muutamia erittäin vakavia naisia. Niinpä P. E. mainitsi, että Maria, Jeesuksen äiti, tuli enkeliksi, joka on vienyt mystillisen Kristuksen syvälle ihmiskuntaan. Tämä inspi-ratio on auttanut ihmisiä heräämään ja nousemaan ylös aistillisuuden suosta. Se on vaikuttanut luostareissa ja siten mystillisenä voimana kristikunnassa. Osoittaahan yleinen kokemus, että kyllä kirkkoissa ja seuroissa saa elää mystillistä elämää, kunhan ei vain puheillaan puolusta mm. aseettomuutta ja muuta Vuorisaarnan oppia. Sillä silloin hän ei saata kirkon tai seuran maallistunutta johtoa ikävyyyksiin.

Kolmas, käytännöllisesti hallitseva virtaus kirkossa on ollut se, jonka edustajana esiintyi yksi Jeesuksen oppilas: Juudas Iskariotin poika.

Juudas oli lahjakas mies, joka oli selvillä siitä, että Jeesus oli ennustettu juutalaisten Messias. Juudas rakasti Jeesusta — josta P. E. useasti puhui —, mutta piti itseään erikoisen pätevänä käytännöllisenä järjestäjänä. Juudas katseli Jeesusta ja oli näkevinään, että Jeesus ei osannut oikein suhtautua näihin käytännöllisiin asioihin. Sentähden Juudas ajatteli: minun täytyy auttaa Jeesusta. Mutta minun neuvoistani hän ei suoranaisesti välitä. Siksi minun täytyy panna hänet ahtaalle, että hän heräisi ja viisastuisi.

Ja niin Juudas keksi tuon omasta mielestään erinomaisten keinon: hän ilmiantoi Jeesuksen jonain harhaoppisena johtaville papeille. Ja Jeesus joutui ahtaalle. Mutta Jeesus ei »herännyt» Juudaksen toivo-

malla tavalla. Jeesuksen ei tarvinnut herätä, sillä hän oli jo hereillä. Jeesus oli kuningas, mutta paljon enemmän kuin Juudas osasi aavistaakaan. Jeesus antoi mieluummin tappaa itsensä, kuin olisi alistunut maailman auktoriteettiin.

Sensijaan Juudas itse heräsi, mutta liian myöhään. Hän oli pettänyt parhaan ystävänsä. Ja mitäpä hän, Juudas, nyt enää muuta voi, kuin meni ja hirtti itsensä. Niin: lieneekö Juudas edes nyt jo päässyt tuosta salaperäisestä taipumuksestaan: määrätä viisaampiaan, kokeneempiaan? Ainakin Juudaksen inspiratio elää edelleen voimakkaana. Kristillinen kirkko johdossaan ja hallinnossaan on ollut kokonaan sen saman inspiration vallassa, jota Juudas edusti. Kirkko on ylistänyt Jeesusta Jumalan Poikana, mutta sitten täydellisesti pettänyt hänet. Kirkko johdossaan on leimannut Jeesuksen ja hänen Vuorisaarnan oppinsa epäkäytännölliseksi. Sensijaan kirkko, kirkon johto, ylistää Juudaksen aikaansaannosta, Jeesuksen ristiinnaulitsemista. Samalla kirkko inkvisitoorisessa johdossaan on veriin asti ahdistanut toisinajattelevia. Ja edelleen kirkko johdossaan painostaa niitä, jotka eivät halua antaa lippuvalaa, eivät halua mennä soitaan, toisia ihmisiä tappamaan ja itseään tapattamaan.

Ja vakavissaan kirkko ajatteli jatkaa juudasmaista menettelyään maailmanloppuun saakka, siihen saakka, kunnes viimeisellä tuomiolla kirkon hylkäämät toisinajattelijat työnnettäisi loputtomaan piinaan, mutta kirkon inkvisiittorijulmurit, Kristuksen opin vastustajat, loputtomaan autuuteen.

— — —
Kuitenkin on kaikella aikansa ja määränsä. Niinpä muodolliselle kristilliselle liikkeellekin oli varattu oma aioninsa, aikakautensa. Kun se aika loppuu, alkaa uusi aioni. Silloin muodollisen kristikunnan kohdalo riippuu siitä, missä suhteessa se on Mestariin ja hänen Vuorisaarnan oppiinsa. »Sinä päivänä» kirkon ulkonainen mahtavuus ei merkitse mitään.

»Sen päivän» varalle Jeesus kehoittaa huomioimaan sekä ajan tunnuksia että taivaan merkkejä. Taivaan merkkejä ovat aurinkokuntamme planeetat ja eläinradan kaksitoista merkkiä. Maapallomme hyrräliikkeen mukaan muodostuu noin 25000 vuotinen aioni. Se jakautuu 12 pienempään aioniin eli eläinradan merkkiin, joten niiden kunkin aika on noin 2160 vuotta. Hyrräliike kulkee takaisin päin kaikkien merkkien läpi Kaloista Oinaaseen. Muodollisen kristikunnan aioniksi tuli Kalojen merkin aika, joka päättyi — niinkuin P. E. sanoo — helmikuussa 1898. Suuren Kuninkaan ruumistus tapahtui Pekka Ervastissa 13 p:nä lokakuuta 1896. Siinä täyttyivät kaikki ennustukset suuren Opettajan tulemisesta.

Ja niin muodollinen kristikunta tuli aioninsa päähän. Sen armonaika sellaisena loppui. Viimeiseen saakka sillä olisi ollut — ja eräällä tavalla vieläkin olisi — mahdollisuus luopua Juudas-inspiratiosta ja omaksua Mestarin oppi. Mutta tähän päivään asti se ei ole sitä tehnyt. Ei vaikka P. E. ojensi auttavan käden nimenomaan kirkollekin. Jos kirkko olisi vastaanottanut auttavan käden, silloin se olisi voinut uudestisyntyä, ja se olisi jatkanut uudessa vaiheessa

ilman katastrofia. — Mutta kun kirkko itsepäisesti seuraa Juudaksen petollista periaatetta, silloin sillä tulee olemaan myös Juudaksen kohtalo. Juudas teki itsemurhan, ja sama periaate johtaa kristikunnan samaan kohtaloon. Ja kristikunnan johtajat itse jo puhuvat, kuinka ollaan kulkemassa itsemurhaa kohti.

Nyt on ymmärrettävä, että kansojen itsemurha tapahtuu toisella tavalla kuin yksityisen ihmisen. Yksityisestä itsemurhaajasta mm. sanotaan, että kuoltuaan hän tavallisesti joutuu »oravanpyörään», so. hän joutuu uudelleen ja yhä uudelleen kokemaan tekemänsä itsemurhan. Hän tekee sitä siksi, kunnes siihen perinpohjin kyllästyy ja väsyy.

Kansojen itsemurha ja oravanpyörään joutuminen tapahtuu toisella tavalla. Ja meidän täytyy melkein sanoa, että kristikunta on jo joutunut oravanpyörään. Se pyörä on jo pyörähtänyt kaksi kertaa, ja ne tunnetaan maailmansotien nimellä. Niissä on ollut samat vaiheet, joista jo olemme edellä 12. luvussa erikoisesti puhuneet.

Ja näyttää siltä, niinkuin kolmas pyörä olisi siinä vaiheessa, että alkaa olla ylituotantoa ja siitä johtuvaa työttömyyttä. Hämmästyksellemme olemme saaneet sanomalehdistä lukea, kuinka jo Suomenkin Eduskunnassa ja Hallituksessa on pohdittu, kuinka työttömyydenkin torjumiseksi olisi nyt sopiva ryhtyä rakentamaan sotalaivastoa ja kunnostamaan armeijaa. Siis tavallaan kansallisia itsemurhavälineitä valmistamaan. Sillä varsinainen ruumiillinen itsemurha on sitten verinen sota.

Nyt tekisi mieli kysyä: onko Suomen kansalla ja

valtiolla liikaa rahoja? Jos on, niin eikö olisi parempi vaihtoehto hukuttaa ne rahat mereen, kuin ryhtyä niillä pahaa tekemään? — Tietenkin rahojen mereen upottaminen olisi tyhmää. Viisasta olisi käyttää niitä rakentavaan työhön. Hyvä alku on jo tehty sähkölaitosten rakentamisessa koskiin. Mutta paljon olisi vielä tehtävää. Ovathan Suomen maantietkin vielä yleensä lehmä-arkkitehtuurin järjestämiä. Suuret sillat odottavat rakentamistaan. Suot — joissa on uudistuvan Suomen rikkaus — odottavat kuivattajiaan. Jne.

Jätettäköön siis itsemurha-aikeet ja ryhdyttäköön rakentavaan työhön.

XV

UUSI LUOMUS.

Elämä yleensä etenee siten, että elämän syvistä tai korkeista aarteistoista tulee uutta, ja vanhasta otetaan mukaan se mitä siinä on niinsanoakseni tulenkestävää.

Näin on asia myös uskonnon nykyisessä suuressa murros- ja uudistuskaudessa. Vanhasta on otettava puhdistettuna esille se mikä siinä on ikuisen totuuden arvoista. Se yhdistyy siihen uuteen suureen hengen vuodatukseen, mikä meidän päivinämme on tullut. Se sulautuu siihen suureen Maailmanuskontoon, minkä Pekka Ervast elämäntyöllään loi.

Selvittelemme tässä eräitä vanhan uskonnon käsitteitä.

Kuulee joskus noin ylevän leveästi sanottavan esim., että uskonnon ja tieteen välillä ei muka ole mitään ristiriitaa — vaikka ristiriidat ovat ilmeisiä. Kun ihmiset nykyään joutuvat koulukasvatuksen alaisiksi jo pienestä pitäen, niin joutuvat he samalla tekemisiin näiden moninaisten ristiriitojen kanssa. Us-

konnon tunnilla oppilas pänttää päähänsä sellaista käsitystä elämästä, minkä uskonnon opettaja antaa. Luonnontieteen tunnilla oppilas yrittää asettua sen käsityksen kannalle, minkä luonnontieteen opettaja elämästä antaa. Eivätkä ne esitykset yleensä ole ensinkään yhtenäisiä. Sentähden oppilaan täytyy tavallaan ummistaa silmänsä sille, mitä toisella tunnilla opetetaan. Hänen täytyy tekeytyä, sillä muutoin hän ei pääse eteenpäin opinnoissaan.

Kun nyt nuoren ihmisen sielulliseen maaperään tuollatavoin kylvetään ristiriitaisia käsitteitä, niin täytyy kysyä: onko se omiansa kasvattamaan ihmisessä vilpittömyyttä mieltä ja ehjää luonnetta? Eipä suinkaan. Sillä elämän jääväämätön laki sanoo: mitä kylvetään, sitä niitetään. Kun tuo ristiriitainen kylvö sitten — ehkä seuraavassa jälleensyntymässä — muodostuu luonteeksi, niin ei ole ihme, jos me ihmiset kehitymme luonteeltamme rikkinäisiksi, ristiriitaisiksi, tasapainottomiksi.

Mihin tämä häiriötila meitä velvoittaa? Selvästi se velvoittaa siihen, että meille on saatava yhtenäinen elämänkäsitys. Mutta se ei saa olla keinotekoisesti yhtenäinen. Yhtenäisyys täytyy olla totta. Se täytyy olla yhtenäistä elämän oman totuuden mukaisesti. Ja sellaisen yhtenäisyyden meille nyt antaa alustavasti H. P. Blavatskyn ja varsinaisesti Pekka Ervas-tin esittämä teosofis-kristosofinen elämänkäsitys. Johan H. P. B. kirjoitti »Teosofian avaimen» kansilehdelle, että se on esitys: »siveysopista, tieteestä ja filosofiasta». Elämänymmäryksemme täytyy mennä siihen syvyyteen, missä siveysoppi, tiede ja filosofia

yhtyvät. Ei niin, että ne yhtyisivät keinotekoisesti, vaan että ne kaikki ovat totta ja totuudessa sulautuvat yhteen. Kun meillä ensin on totuudenmukaisesti yhtenäinen elämänkäsitys, silloin sen vaikutus ihmisiinkin on totuudenmukaisesti eheyttävä ja yhtenäistävä.

— — —

Toiseksi otamme tekojemme merkityksen. Etenkin lutherilaisessa kirkossa on holtittomasti puhuttu tekojen merkityksettömyydestä. Ei ihminen tekojensa vuoksi joudu enempää taivaaseen kuin helvettiin. Kaikki riippuu uskosta tai uskomattomuudesta suhteessa Jeesuksen ristiinnaulitsemisessa vuodatettuun vereen.

Tuollainen opetus on peräti eksyttävää, harhauttavaa. Sen tehokkuutta lisää vielä se, että se on sopuisuudessa ihmisen alemman, itsekkään luonnon kanssa. Tietämättömyydessään ja itsekkyydessään ihmiset mieluisasti uskovat, etteivät heidän tekonsa mitään merkitse.

Mutta kun ihmistä sitten myöhemmin, vaikkapa seuraavassa ruumistuksessa, kohtaavat ankarat sairaudet ja monet muut menetykset ja vaikeudet, silloin hän ihmettelee ja ehkä moittii elämää ja kuka ties Jumalaa siitä, että hänelle näin on käynyt. Ja kirkko oppeineen ei kykene antamaan mitään valaisevaa selvitystä tuollaisessa tilanteessa.

Toista on kun ihminen saa kuulla jälleensyntymisopista ja syysuhteen laista. Silloin hän ymmärtää Vuorisaarnan sanat: »jollei teidän oikeudentuntonne osoittaudu suuremmaksi kuin kirjanoppineiden ja fa-

risealaisten, ette suinkaan astu sisälle taivasten valtakuntaan».

— — —

Kolmanneksi otamme kuuluisaksi tulleen »kristillisen nöyryyden». Kun nöyryyttä tahdotaan oikein alleviivata, sanotaan oltavan vaivaisia »maanmatoja». Mutta sitten huomaamme, että tuollaiseen nöyryyteen vedotaan pääasiallisesti vain silloin, kun on kysymyksessä Vuorisaarnan opin seuraaminen. Mutta annappas kun ihminen huomaa joutuneensa jotenkin syrjäytetyksi, silloin mykkä matomaisuus unohtuu, ja hän osoittaa omaavansa ainakin vahvat koiran leuat, niin että hän kykenee vaikka haukkumaan toisen ihmisen pataluhaksi. Ja tarpeen tullen me kykenemme olemaan kettumaisen ovelia, susimaisen ahneita ja tiikerimäisen hyökkääviä.

Miksi emme siis kykenisi — jos tahtoisimme — opetella olemaan sillätavoin nöyriä, että yrittäisimme harjaantua olemaan Vuorisaarnan neuvojen mukaisia ihmisiä. Etenkin, kun eläimellisiä ihanteita seuraten meissä eläimelliset ominaisuudet vahvistuvat. Jos seuraamme Vuorisaarnassa esitettyjä ihmisyyden ihanteita, silloin meissä eläimelliset ominaisuudet heikkenevät ja inhimilliset ominaisuudet vahvistuvat.

Miksi emme näin menettele? Ainakin suureksi osaksi väärän opetuksen ansiosta meiltä puuttuu

Usko ihmisyyteen.

Jeesuksen kerrotaan sanoneen: »jos joku sanoisi tälle vuorelle: 'kohoa ja heittäydy mereen', eikä epäi-

lisi sydämessään, vaan uskoisi sen tapahtuvan, minkä hän sanoo, niin se hänelle tapahtuisi».

Tämä puhe vuoren siirtämisestä mereen jää tavallaan teoreettiseksi syystä, ettei ainakaan Uudessa Testamentissa kerrota Jeesuksen suorittaneen tuolaista vuoren mereen siirtämistä. Niinpä asia onkin otettava vertauskuvallisesti. Sekä vuori että meri ovat ihmisessä itsessään. Meri on ihmisen astraaliruumis. Ihmisen tunne-elämä on kuin meri, joka voi olla tyyni, mutta jossa myöskin himojen myrsky voi myllertää. Niinpä ihminen voi joutua esim. unessa uiskentelemaan merellä. Sellaisessa unessa hän voi joutua moniin tilanteisiin ja tunnelmiin. Meri voi näyttää aivan rannattoman aavalta. Siinä ihminen uiskentelee, eikä löydä kiinteätä paikkaa, mihin pysähtyisi. Mutta myös voi sattua, että hän huomaa jonkun kiven, vaikka vedenalaisen kiven, johon hänen jalkansa sattuvat. Siinä hän voi ainakin hetken seisahtaa ja levähtää.

Kivi on jo pieni vuoren alku. Ja mitä taas vuori kuvaa? Vuori kuvaa moraalin mahtia. Omassa psykologiassamme on siis tällöin jo siirtynyt pieni vuori, tai vuoren alku, mereen. Mikä sen sinne on siirtänyt? Usko moraaliin. Emme ole enää tahtoneet elää pelkien alempien tunteitten, alempien ajatusten ja himojen varassa, vaan olemme yrittäneet olla moraalisia olentoja. Ja nyt se moraalii on aiheuttanut pienen vuoren siirtymisen tunne-elämämme mereen. Tunnumme sen jalkojemme alla uiskennellessamme oman astraaliruumiimme meressä.

Mutta miten tuo pieni vedenalainen kivi saataisiin paisumaan vuoreksi? Se tapahtuu nimenomaan siten, että todella ja tietoisesti yritämme seurata Vuorisäärnan siveellisiä neuvoja, esim. viittä käskyä. Kun olemme suuttumatta, silloin myrsky hiljenee. Emme anna myrskyn raivota, emme vihan myllertää. Se on uskoa. Kun seuraamme toista käskyä, yritämme olla ajattelussammekin puhtaita, silloin astraalisen meremme vesi puhdistuu, kirkastuu. Mitä vahvempi usko puhtauteen, sitä läpikuultavammaksi tunteemme meri tulee. Ja kun toteutamme vannomattomuuden käskyä, opetellen puhumaan totta ja rakkaudellista, silloin siirtyy vuorta mereen jo niin paljon, että se kohoaa merenpinnan yläpuolelle. Seisomme jo omilla jaloillamme, emmekä enää tottele maailman auktoriteetteja. Kun noudatamme neljättä käskyä, kun emme enää ole pahaa vastaan, silloin moraalinen vuoremme on jo kuin saari meressä. Kun noudatamme viidettä käskyä, kun emme enää sodi, vaan rukoilemme kaikkien puolesta, annamme rakkautemme laajeta yli kaikkien ihmisten, kas silloin vuoremme alkaa rehoittaa kasvullisuutta. Ja me tulemme kanssakäymiseen toisten samanlaisten vuorien kanssa. Me voimme tähyillä kauas yli meren ulapoitien nähdäksemme mitä siellä tapahtuu, mitä siellä voisimme tehdä.

Tällaista on uskolla vuoren siirtäminen mereen. Se on astraaliruumiimme moralisoitumista. Se on käytännöllistä elämistä Jumalassa.

SISÄLLYSLUETTELO.

	Sivu
I Mitä on Jumala	5
II Jatkuva syntymä	18
III Kuoleman työ ja elämän työ	25
IV Anupaadaka ja Aadi tasojen elämä	35
V Avatussa elämässä	43
VI Mitä on autuus?	51
VII Autuuden harjoittelu	59
VIII Leveä tie vie kuolemaan	67
IX Kaita tie vie elämään	75
X Rukouselämän valmistava puoli	84
XI Rukouselämä	91
XII Elämän pyörässä	99
XIII Hiukan mystiikkaa	119
XIV Muodollisen kristikunnan aioni	126
XV Uusi luomus	135

J. R. Hannulan kirjoja:

Luominen (+Tubal-Kain, Vedenpaimus, Isä Aabraham)	—	350:—
Sisäisen opettajan seurassa	100:—	—
Vallitseeko ihmiselämässä laki	150:—	200:—
Johanneksen evankeliumi teosofian valossa	—	350:—
Ei vain leivästä	50:—	100:—
Tulijärvi	100:—	—
Mitä olemme oppineet?	30:—	—
Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta I—V	600:—	700:—
Pekka Ervastian asema (8 vihkoa) ..	—	300:—
Ihminen, mitä mietit?	100:—	150:—
Jos Kristusta seuraisin	150:—	200:—
Uudestisyntyvä temppeli	100:—	—
Elämänymmärryksemme rakentuminen	150:—	—
Syntynyttä maailmanuskontoa	100:—	—

Kehityksen järjestelmä	30:—	—
Mestari ja me	200:—	250:—
Ihmisyys	150:—	200:—
Tuomiokausi	150:—	200:—
Tuomiokausi II	150:—	200:—
Paratiisin taru	150:—	200:—
Mestarin sanoma	150:—	200:—
Uudet maat ja taivaat	150:—	200:—
Vanhan Testamentin avain	250:—	330:—
A ja O ensimmäinen ja viimeinen ..	250:—	330:—
Kysymyksiä ja vastauksia I	170:—	250:—
Kysymyksiä ja vastauksia II	170:—	250:—
Kysymyksiä ja vastauksia III	170:—	250:—
Kysymyksiä ja vastauksia IV	170:—	250:—
Kysymyksiä ja vastauksia V	170:—	250:—
Kysymyksiä ja vastauksia VI	170:—	250:—
Kysymyksiä ja vastauksia VII	170:—	250:—
Pistis Sophiasta Christosophiaan	280:—	350:—

Kirjoja saa tilata osoitteella: Neiti Alma Allin-
niemi, Tampere, Santalahdentie 7 E 13.

Samoista asioista puhuu teosofis-kristosofinen aika-
kauskirja Pohjolan Valo, 10 numeroa vuodessa hinta
500 mk. Toimitus: Turku, Korkeavuorenk. 2 C 31.

Näin kuuluvat Jeesuksen ilmoittamat »Taivaallisen Isän viisi käskyä»:

1. ÄLÄ SUUTU.
2. ÄLÄ AJATUKSISSASIKAAN OLE EPÄPUHDAS.
3. ÄLÄ VANNO.
4. ÄLÄ OLE PAHAA VASTAAN.
5. ÄLÄ SODI, VAAN RAKASTA KAIKKIA IHMISIÄ.

Yksilö ei voi näitä käskyjä noudattaa, ilman että hänelle alkaa uusi elämä. Hänen olosuhteensa vähitellen muuttuvat.

Jos kristikunta ryhtyisi Jeesuksen käskyjä noudattamaan, muuttuisi elämä maan päällä. Taivasten valtakunta astuisi alas ihmisten keskele, ja uusi aika alkaisi todella ihmiskunnalle. Kadotettu paratiisi voitettaisiin takaisin.

Mutta koska se päivä koittaa? Ei se koita, ennenkuin ihmisille ja ihmislapsille aletaan opettaa Jumalan valtakunnasta, onnen ja autuuden Eedenistä, sen portille vievästä tiestä ja Jeesuksen antamista avaimista, millä portti avataan.

Taivasten valtakunta ei tule itsestään. Se pysyy ylhäällä hengen maailmoissa, kunnes ihmiset rukoilevat sitä alas maan päälle. Mutta rukous ei ole suun puhetta, vaan sielun kaipuuta ylängöille ja hengen mykkää mietiskelyä. Eikä rukous tyhjenny ajatuksiin; se toteutuu teoissa ja puhdistuu uuteen voimaan totuuden pyhässä tulesa.

Ken rukoilee, hän seuraa Mestaria. Ken Isän tahdon täyttää, hän rukoilee.

PEKKA ERVASTIN kirjasta "VUORISAARNA",
sivu 151—152.

J.R. Hannula Elämä Jumalassa 1952
Kopio 10.6.2015 Turku Jarmo Niemi

HINTA 330:—